40				1	EUR		
NAT.	Datum neerlegging	Nr. 0403.091.220	Blz.	E.	D.		VOL 1

JAARREKENING EN ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

IDENTIFICATIEGEGEVENS

NAAM: **SOLVAY SA**

Rechtsvorm: **NV**

Adres: **Rue de Ransbeek** Nr.: **310**

Postnummer: **1120** Gemeente: **Brussel 12**

Land: **België**

Rechtspersonenregister (RPR) - Rechtbank van Koophandel van **Brussel, franstalige**

Internetadres[1]:

Ondernemingsnummer **0403.091.220**

DATUM **5/01/2016** van de neerlegging van de oprichtingsakte OF van het recentste stuk dat de datum van bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akte tot statutenwijziging vermeldt.

JAARREKENING **IN EURO (2 decimalen)** [2]

goedgekeurd door de algemene vergadering van **9/05/2017**

met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van **1/01/2016** tot **31/12/2016**

Vorig boekjaar van **1/01/2015** tot **31/12/2015**

De bedragen van het vorige boekjaar zijn / ~~zijn niet~~ [3] identiek met die welke eerder openbaar werden gemaakt.

Totaal aantal neergelegde bladen: **126** Nummers van de secties van het standaardmodel die niet werden neergelegd omdat ze niet dienstig zijn: 6.2.4, 6.3.4, 6.17, 6.18.2, 6.20

Handtekening (naam en hoedanigheid)	Handtekening (naam en hoedanigheid)
Boël Nicolas	**Clamadieu Jean-Pierre**
Bestuurder	**Bestuurder**

---

1 Facultatieve vermelding.

2 Indien nodig, aanpassen van de eenheid en munt waarin de bedragen zijn uitgedrukt.

3 Schrappen wat niet van toepassing is.

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN EN VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN

VOLLEDIGE LIJST met naam, voornamen, beroep, woonplaats (adres, nummer, postnummer en gemeente) en functie in de onderneming

Casimir-Lambert Charles
chemin des Tulipiers 2, 1297 Founex, Zwitserland
Functie : Bestuurder
Mandaat : 8/06/2007- 14/05/2019

de Silguy Yves-Thibault
avenue de la Motte-Piquet 36, 75007 Paris, Frankrijk
Functie : Bestuurder
Mandaat : 11/05/2010- 14/05/2019

de Laguiche Bernard
Rua Prof Parigot de Souza 3305, bus 191, 81200 100 Curitiba Parana, Argentinië
Functie : Bestuurder
Mandaat : 1/03/2006- 9/05/2017

Scheuble Bernard
Ernst-Ludwig-Strasse 33, 64625 Bensheim, Duitsland
Functie : Bestuurder
Mandaat : 9/05/2006- 8/05/2018

Baron Coppens d'Eeckenbrugge Hervé
avenue Baron d'Huart 152, 1950 Kraainem, België
Functie : Bestuurder
Mandaat : 12/05/2009- 9/05/2017

du Monceau de Bergendal Evelyn
avenue des Fleurs 14, 1150 Brussel 15, België
Functie : Bestuurder
Mandaat : 11/05/2010- 9/05/2017

Boël Nicolas
avenue des Grands Prix 75, 1150 Brussel 15, België
Functie : Bestuurder
Mandaat : 9/05/2012- 9/05/2017

Clamadieu Jean-Pierre
rue de Namur 14, 1000 Brussel 1, België
Functie : Bestuurder
Mandaat : 9/05/2012- 9/05/2017

Solvay Jean-Marie
chaussée de Bruxelles 115, 1310 La Hulpe, België
Functie : Bestuurder
Mandaat : 6/06/2002- 12/05/2020

LIJST VAN DE BESTUURDERS, ZAAKVOERDERS EN COMMISSARISSEN (vervolg van de vorige bladzijde)

Solvay Denis

Les Amerois 1, 6830 Bouillon, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 6/06/1997- 8/05/2018

de Viron Françoise

rue Saint Martin 28, 1457 Walhain, België

Functie : Bestuurder

Mandaat : 14/05/2013- 9/05/2017

Moraleda Amparo

Calle de Rodriguez Marin 21, bus bte 3, 28002 Madrid, Spanje

Functie : Bestuurder

Mandaat : 14/05/2013- 9/05/2017

Thorne Rosemary

Bryanston Square 11, W1H 2DQ London, Verenigd Koninkrijk

Functie : Bestuurder

Mandaat : 13/05/2014- 8/05/2018

Michel Gilles

rue Georges Bizet 18, 75116 Paris, Frankrijk

Functie : Bestuurder

Mandaat : 13/05/2014- 8/05/2018

Oudeman Maria

Rijperweg 11, 2061 BG Bloemendaal, Nederland

Functie : Bestuurder

Mandaat : 12/05/2015- 14/05/2019

Deloitte Réviseurs d'Entreprise SC sfd CVBA 0429.053.863

Luchthaven Nationaal 1J, 1930 Zaventem, België

Functie : Commissaris, Lidmaatschapsnummer : IRE B025

Mandaat : 14/05/2013- 14/05/2019

Vertegenwoordigd door :

1. Denayer Michel

   Luchthaven Nationaal 1J , 1930 Zaventem, België

VERKLARING BETREFFENDE EEN AANVULLENDE OPDRACHT VOOR NAZICHT OF CORRECTIE

Het bestuursorgaan verklaart dat geen enkele opdracht voor nazicht of correctie werd gegeven aan iemand die daar wettelijk niet toe gemachtigd is met toepassing van de artikelen 34 en 37 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen.

De jaarrekening ~~werd~~ / werd niet * geverifieerd of gecorrigeerd door een externe accountant of door een bedrijfsrevisor die niet de commissaris is.

In bevestigend geval, moeten hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke externe accountant of bedrijfsrevisor en zijn lidmaatschapsnummer bij zijn Instituut, evenals de aard van zijn opdracht:

A. Het voeren van de boekhouding van de onderneming **,
B. Het opstellen van de jaarrekening **,
C. Het verifiëren van de jaarrekening en/of
D. Het corrigeren van de jaarrekening.

Indien taken bedoeld onder A. of onder B. uitgevoerd zijn door erkende boekhouders of door erkende boekhouders-fiscalisten, kunnen hierna worden vermeld: naam, voornamen, beroep en woonplaats van elke erkende boekhouder of erkende boekhouder-fiscalist en zijn lidmaatschapsnummer bij het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, evenals de aard van zijn opdracht.

Naam, voornamen, beroep en woonplaats	Lidmaatschaps-nummer	Aard van de opdracht (A, B, C en/of D)

* Schrappen wat niet van toepassing is.
** Facultatieve vermelding.

JAARREKENING

BALANS NA WINSTVERDELING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA				
OPRICHTINGSKOSTEN	6.1	20	151.829,30	275.010,35
VASTE ACTIVA		21/28	18.255.094.251,49	15.973.855.043,40
Immateriële vaste activa	6.2	21	94.157.673,29	128.146.326,09
Materiële vaste activa	6.3	22/27	51.328.150,65	56.507.165,59
Terreinen en gebouwen		22	31.227.456,43	32.856.213,63
Installaties, machines en uitrusting		23	9.247.412,95	11.017.851,40
Meubilair en rollend materieel		24	6.402.124,25	7.280.669,02
Leasing en soortgelijke rechten		25		
Overige materiële vaste activa		26	1.056.927,33	1.070.433,61
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen		27	3.394.229,69	4.281.997,93
Financiële vaste activa	6.4 / 6.5.1	28	18.109.608.427,55	15.789.201.551,72
Verbonden ondernemingen	6.15	280/1	18.085.844.436,50	15.760.429.734,25
Deelnemingen		280	15.550.261.909,81	14.668.755.719,37
Vorderingen		281	2.535.582.526,69	1.091.674.014,88
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.15	282/3	3.735.672,86	4.235.672,86
Deelnemingen		282	3.735.672,86	4.235.672,86
Vorderingen		283		
Andere financiële vaste activa		284/8	20.028.318,19	24.536.144,61
Aandelen		284	19.410.862,30	23.913.401,48
Vorderingen en borgtochten in contanten		285/8	617.455,89	622.743,13

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VLOTTENDE ACTIVA		29/58	1.233.720.446,19	3.742.216.445,49
Vorderingen op meer dan één jaar		29	961.929,64	1.108.523,75
Handelsvorderingen		290		
Overige vorderingen		291	961.929,64	1.108.523,75
Voorraden en bestellingen in uitvoering		3	3.662.258,76	3.341.062,80
Voorraden		30/36	288.502,83	294.444,33
Grond- en hulpstoffen		30/31	288.502,83	294.444,33
Goederen in bewerking		32		
Gereed product		33		
Handelsgoederen		34		
Onroerende goederen bestemd voor verkoop		35		
Vooruitbetalingen		36		
Bestellingen in uitvoering		37	3.373.755,93	3.046.618,47
Vorderingen op ten hoogste één jaar		40/41	282.863.860,59	327.594.320,45
Handelsvorderingen		40	180.466.502,67	218.664.920,94
Overige vorderingen		41	102.397.357,92	108.929.399,51
Geldbeleggingen	6.5.1 / 6.6	50/53	923.298.883,24	3.392.267.266,84
Eigen aandelen		50		
Overige beleggingen		51/53	923.298.883,24	3.392.267.266,84
Liquide middelen		54/58	1.088.064,76	3.304.411,22
Overlopende rekeningen	6.6	490/1	21.845.449,20	14.600.860,43
TOTAAL DER ACTIVA		20/58	19.488.966.526,98	19.716.346.499,24

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN		10/15	10.726.307.624,59	10.687.693.143,13
Kapitaal	6.7.1	10	1.588.146.240,00	1.588.146.240,00
Geplaatst kapitaal		100	1.588.146.240,00	1.588.146.240,00
Niet-opgevraagd kapitaal [4]		101		
Uitgiftepremies		11	1.200.432.580,38	1.200.432.580,38
Herwaarderingsmeerwaarden		12		
Reserves		13	1.982.255.418,15	1.982.255.418,15
Wettelijke reserve		130	158.814.624,00	158.814.624,00
Onbeschikbare reserves		131		
Voor eigen aandelen		1310		
Andere		1311		
Belastingvrije reserves		132	798.716.681,94	798.716.681,94
Beschikbare reserves		133	1.024.724.112,21	1.024.724.112,21
Overgedragen winst (verlies) (+)/(-)		14	5.955.473.386,06	5.916.858.904,60
Kapitaalsubsidies		15		
Voorschot aan de vennoten op de verdeling van het netto-actief [5]		19		
VOORZIENINGEN EN UITGESTELDE BELASTINGEN		16	369.385.560,60	330.526.940,59
Voorzieningen voor risico's en kosten		160/5	369.385.560,60	330.526.940,59
Pensioenen en soortgelijke verplichtingen		160	295.547.826,36	280.724.203,63
Fiscale lasten		161	13.155.788,59	2.829.392,00
Grote herstellings- en onderhoudswerken		162		
Milieuverplichtingen		163	15.758.913,78	16.540.831,46
Overige risico's en kosten	6.8	164/5	44.923.031,87	30.432.513,50
Uitgestelde belastingen		168		

[4] Bedrag in mindering te brengen van het geplaatst kapitaal.

[5] Bedrag in mindering te brengen van de andere bestanddelen van het eigen vermogen.

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
SCHULDEN		17/49	8.393.273.341,79	8.698.126.415,52
Schulden op meer dan één jaar	6.9	17	4.253.186.014,95	5.252.177.236,19
Financiële schulden		170/4	4.251.716.397,51	5.250.950.085,18
Achtergestelde leningen		170		
Niet-achtergestelde obligatieleningen		171	1.749.083.095,80	2.746.802.681,06
Leasingschulden en soortgelijke schulden		172		
Kredietinstellingen		173		
Overige leningen		174	2.502.633.301,71	2.504.147.404,12
Handelsschulden		175		
Leveranciers		1750		
Te betalen wissels		1751		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		176		
Overige schulden		178/9	1.469.617,44	1.227.151,01
Schulden op ten hoogste één jaar	6.9	42/48	4.063.822.159,76	3.359.633.807,37
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		42		
Financiële schulden		43	3.409.749.604,93	2.788.992.143,62
Kredietinstellingen		430/8	1.399.462,86	324.000.524,17
Overige leningen		439	3.408.350.142,07	2.464.991.619,45
Handelsschulden		44	179.187.984,14	142.853.207,06
Leveranciers		440/4	179.187.984,14	142.853.207,06
Te betalen wissels		441		
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen		46	18.000,00	18.000,00
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	6.9	45	106.720.271,12	75.751.446,10
Belastingen		450/3	58.711.743,73	23.137.329,23
Bezoldigingen en sociale lasten		454/9	48.008.527,39	52.614.116,87
Overige schulden		47/48	368.146.299,57	352.019.010,59
Overlopende rekeningen	6.9	492/3	76.265.167,08	86.315.371,96
TOTAAL VAN DE PASSIVA		10/49	19.488.966.526,98	19.716.346.499,24

RESULTATENREKENING

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Bedrijfsopbrengsten		70/76A	794.425.956,21	1.045.337.689,77
Omzet	6.10	70	10.831.937,17	126.007.549,73
Voorraad goederen in bewerking en gereed product en bestellingen in uitvoering: toename (afname) .....(+)/(-)		71	327.137,46	3.379.545,49
Geproduceerde vaste activa		72	50.563.633,46	53.066.688,42
Andere bedrijfsopbrengsten	6.10	74	722.032.338,46	847.349.414,35
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	6.12	76A	10.670.909,66	15.534.491,78
Bedrijfskosten		60/66A	913.472.931,55	970.434.097,64
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		60	8.663.368,49	120.379.465,42
Aankopen		600/8	8.657.426,99	120.380.707,67
Voorraad: afname (toename) .....(+)/(-)		609	5.941,50	-1.242,25
Diensten en diverse goederen		61	502.367.519,01	537.908.492,41
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen .....(+)/(-)	6.10	62	208.832.683,43	205.769.597,76
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa		630	100.332.577,35	70.209.383,80
Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) .....(+)/(-)		631/4	-1.845.060,91	-616.892,02
Voorzieningen voor risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) .....(+)/(-)	6.10	635/8	34.152.982,01	-34.911.857,31
Andere bedrijfskosten	6.10	640/8	36.040.196,74	37.179.605,23
Als herstructureringskosten geactiveerde bedrijfskosten ..... (-)		649		
Niet-recurrente bedrijfskosten	6.12	66A	24.928.665,43	34.516.302,35
Bedrijfswinst (Bedrijfsverlies) .....(+)/(-)		9901	-119.046.975,34	74.903.592,13

	Toel.	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële opbrengsten		75/76B	891.506.251,00	2.133.270.573,69
Recurrente financiële opbrengsten		75	668.612.818,28	207.338.568,88
Opbrengsten uit financiële vaste activa		750	467.283.548,90	95.893.146,69
Opbrengsten uit vlottende activa		751	54.401.871,30	15.192.254,51
Andere financiële opbrengsten	6.11	752/9	146.927.398,08	96.253.167,68
Niet-recurrente financiële opbrengsten	6.12	76B	222.893.432,72	1.925.932.004,81
Financiële kosten	6.11	65/66B	372.799.616,25	453.282.847,02
Recurrente financiële kosten		65	354.465.966,83	300.458.589,17
Kosten van schulden		650	202.029.481,10	171.296.139,91
Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan voorraden, bestellingen in uitvoering en handelsvorderingen: toevoegingen (terugneming) (+)/(-)		651		
Andere financiële kosten		652/9	152.436.485,73	129.162.449,26
Niet-recurrente financiële kosten	6.12	66B	18.333.649,42	152.824.257,85
Winst (Verlies) van het boekjaar voor belasting (+)/(-		9903	399.659.659,41	1.754.891.318,80
Onttrekkingen aan de uitgestelde belastingen		780		
Overboeking naar de uitgestelde belastingen		680		
Belastingen op het resultaat (+)/(-)	6.13	67/77	-4.228.457,25	-18.690.588,10
Belastingen		670/3	33.448.897,89	4.939.421,53
Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen		77	37.677.355,14	23.630.009,63
Winst (Verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9904	403.888.116,66	1.773.581.906,90
Onttrekking aan de belastingvrije reserves		789		
Overboeking naar de belastingvrije reserves		689		
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar (+)/(-)		9905	403.888.116,66	1.773.581.906,90

RESULTAATVERWERKING

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Te bestemmen winst (verlies) .....(+)/(-)	9906	6.320.747.021,26	6.298.014.001,40
Te bestemmen winst (verlies) van het boekjaar .....(+)/(-)	(9905)	403.888.116,66	1.773.581.906,90
Overgedragen winst (verlies) van het vorige boekjaar .....(+)/(-)	14P	5.916.858.904,60	4.524.432.094,50
Onttrekking aan het eigen vermogen	791/2		
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	791		
aan de reserves	792		
Toevoeging aan het eigen vermogen	691/2		31.762.924,00
aan het kapitaal en aan de uitgiftepremies	691		
aan de wettelijke reserve	6920		31.762.924,00
aan de overige reserves	6921		
Over te dragen winst (verlies) .....(+)/(-)	(14)	5.955.473.386,06	5.916.858.904,60
Tussenkomst van de vennoten in het verlies	794		
Uit te keren winst	694/7	365.273.635,20	349.392.172,80
Vergoeding van het kapitaal	694	365.273.635,20	349.392.172,80
Bestuurders of zaakvoerders	695		
Werknemers	696		
Andere rechthebbenden	697		

TOELICHTING

STAAT VAN DE OPRICHTINGSKOSTEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	20P	xxxxxxxxxxxxxxx	275.010,35
Mutaties tijdens het boekjaar			
Nieuwe kosten van het boekjaar	8002		
Afschrijvingen	8003	123.181,05	
Andere (+)/(-)	8004		
Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	(20)	151.829,30	
Waarvan			
Kosten van oprichting en kapitaalverhoging, kosten bij uitgifte van leningen en andere oprichtingskosten	200/2		
Herstructureringskosten	204		

STAAT VAN DE IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

KOSTEN VAN ONTWIKKELING	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051P	xxxxxxxxxxxxxxx	4.318.675,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8021	423.116,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8031	700.917,00	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8041	2.110.453,00	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8051	6.151.327,00	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121P	xxxxxxxxxxxxxxx	427.380,35
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8071	1.289.635,21	
Teruggenomen	8081		
Verworven van derden	8091		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8101		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8111		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8121	1.717.015,56	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	81311	4.434.311,44	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
KOSTEN VAN ONDERZOEK DIE WERDEN GEMAAKT TIJDENS EEN BOEKJAAR DAT EEN AANVANG HEEFT GENOMEN VÓÓR 1 JANUARI 2016			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8055P	xxxxxxxxxxxxxxx	199.339.997,67
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8025		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8035	63.801.108,00	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8045		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8055	135.538.889,67	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8125P	xxxxxxxxxxxxxxx	135.418.063,25
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8075	38.937.080,83	
Teruggenomen	8085		
Verworven van derden	8095		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8105	63.801.108,00	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8115		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8125	110.554.036,08	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	81312	24.984.853,59	

	Codes	Boekjaar
KOSTEN VAN ONDERZOEK DIE WERDEN GEMAAKT TIJDENS EEN BOEKJAAR DAT EEN AANVANG HEEFT GENOMEN NA 31 DECEMBER 2015		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8056	44.917.688,82
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8126	44.917.688,82
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	81313	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
CONCESSIES, OCTROOIEN, LICENTIES, KNOWHOW, MERKEN EN SOORTGELIJKE RECHTEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052P	xxxxxxxxxxxxxxx	85.981.272,57
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8022	6.169.909,29	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8032	1.322.153,59	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8042	8.853.546,66	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8052	99.682.574,93	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122P	xxxxxxxxxxxxxxx	39.640.598,93
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8072	8.190.517,60	
Teruggenomen	8082		
Verworven van derden	8092		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8102	1.322.153,59	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8112		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8122	46.508.962,94	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	211	53.173.611,99	

VOORUITBETALINGEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8054P	xxxxxxxxxxxxxxx	13.992.423,38
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8024	6.113.273,64	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8034		
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8044	-8.540.800,75	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8054	11.564.896,27	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8124P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8074		
Teruggenomen	8084		
Verworven van derden	8094		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8104		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8114		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8124		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	213	11.564.896,27	

STAAT VAN DE MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
TERREINEN EN GEBOUWEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191P	xxxxxxxxxxxxxxx	96.461.885,04
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8161	304.772,54	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8171	308.609,26	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8181	312.990,39	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8191	96.771.038,71	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8251P	xxxxxxxxxxxxxxx	7.011.055,64
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8211		
Verworven van derden	8221		
Afgeboekt	8231		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8241		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8251	7.011.055,64	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321P	xxxxxxxxxxxxxxx	70.616.727,05
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8271	2.162.131,57	
Teruggenomen	8281	121,00	
Verworven van derden	8291		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8301	224.099,70	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8311		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8321	72.554.637,92	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(22)	31.227.456,43	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
INSTALLATIES, MACHINES EN UITRUSTING			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192P	xxxxxxxxxxxxxxx	41.507.755,65
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8162	916.329,89	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8172	3.216.869,45	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8182	348.556,05	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8192	39.555.772,14	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8252P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8212		
Verworven van derden	8222		
Afgeboekt	8232		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8242		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8252		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322P	xxxxxxxxxxxxxxx	30.489.904,25
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8272	2.400.337,50	
Teruggenomen	8282	2.633,00	
Verworven van derden	8292		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8302	2.579.249,56	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8312		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8322	30.308.359,19	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(23)	9.247.412,95	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
MEUBILAIR EN ROLLEND MATERIEEL			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193P	xxxxxxxxxxxxxxx	35.673.207,48
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8163	1.060.324,34	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8173	1.943.787,44	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8183	474.767,02	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8193	35.264.511,40	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8213		
Verworven van derden	8223		
Afgeboekt	8233		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8243		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8253		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323P	xxxxxxxxxxxxxxx	28.392.538,46
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8273	2.421.439,54	
Teruggenomen	8283	7.968,00	
Verworven van derden	8293		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8303	1.943.622,85	
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8313		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8323	28.862.387,15	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(24)	6.402.124,25	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE MATERIËLE VASTE ACTIVA			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195P	xxxxxxxxxxxxxxx	1.056.846,00
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8165	240,00	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8175		
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8185		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8195	1.057.086,00	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8255P	xxxxxxxxxxxxxxx	107.814,77
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8215		
Verworven van derden	8225		
Afgeboekt	8235		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8245		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8255	107.814,77	
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325P	xxxxxxxxxxxxxxx	94.227,16
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8275	13.746,28	
Teruggenomen	8285		
Verworven van derden	8295		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8305		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8315		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8325	107.973,44	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(26)	1.056.927,33	

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA IN AANBOUW EN VOORUITBETALINGEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196P	xxxxxxxxxxxxxxx	4.281.997,93
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen, met inbegrip van de geproduceerde vaste activa	8166	2.671.744,13	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8176		
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8186	-3.559.512,37	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8196	3.394.229,69	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8256P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8216		
Verworven van derden	8226		
Afgeboekt	8236		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8246		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8256		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8276		
Teruggenomen	8286		
Verworven van derden	8296		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8306		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8316		
Afschrijvingen en waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8326		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(27)	3.394.229,69	

STAAT VAN DE FINANCIËLE VASTE ACTIVA

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391P	xxxxxxxxxxxxxxx	15.311.845.544,57
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8361	1.022.077.356,54	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8371	342.653.419,25	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8381		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8391	15.991.269.481,86	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8451P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8411		
Verworven van derden	8421		
Afgeboekt	8431		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8441		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8451		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521P	xxxxxxxxxxxxxxx	643.089.825,20
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8471	16.732.144,95	
Teruggenomen	8481	218.814.398,10	
Verworven van derden	8491		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8501		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8511		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8521	441.007.572,05	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar (+)/(-)	8541		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8551		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(280)	15.550.261.909,81	
VERBONDEN ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	281P	xxxxxxxxxxxxxxx	1.091.674.014,88
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8581	1.416.490.000,00	
Terugbetalingen	8591		
Geboekte waardeverminderingen	8601		
Teruggenomen waardeverminderingen	8611		
Wisselkoersverschillen (+)/(-)	8621	27.418.511,81	
Overige mutaties (+)/(-)	8631		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(281)	2.535.582.526,69	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8651		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392P	xxxxxxxxxxxxxxx	5.317.786,80
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8362		
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8372	500.000,00	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8382		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8392	4.817.786,80	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8452P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8412		
Verworven van derden	8422		
Afgeboekt	8432		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8442		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8452		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522P	xxxxxxxxxxxxxxx	1.082.082,43
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8472		
Teruggenomen	8482		
Verworven van derden	8492		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8502		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8512		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8522	1.082.082,43	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552P	xxxxxxxxxxxxxxx	31,51
Mutaties tijdens het boekjaar (+)/(-)	8542		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8552	31,51	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(282)	3.735.672,86	
ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	283P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8582		
Terugbetalingen	8592		
Geboekte waardeverminderingen	8602		
Teruggenomen waardeverminderingen	8612		
Wisselkoersverschillen (+)/(-)	8622		
Overige mutaties (+)/(-)	8632		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(283)		
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8652		

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ANDERE ONDERNEMINGEN - DEELNEMINGEN EN AANDELEN			
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393P	xxxxxxxxxxxxxxx	32.202.200,41
Mutaties tijdens het boekjaar			
Aanschaffingen	8363	1.086.066,80	
Overdrachten en buitengebruikstellingen	8373	5.588.605,98	
Overboeking van een post naar een andere (+)/(-)	8383		
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	8393	27.699.661,23	
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453P	xxxxxxxxxxxxxxx	
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8413		
Verworven van derden	8423		
Afgeboekt	8433		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8443		
Meerwaarde per einde van het boekjaar	8453		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523P	xxxxxxxxxxxxxxx	8.283.027,98
Mutaties tijdens het boekjaar			
Geboekt	8473		
Teruggenomen	8483		
Verworven van derden	8493		
Afgeboekt na overdrachten en buitengebruikstellingen	8503		
Overgeboekt van een post naar een andere (+)/(-)	8513		
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	8523	8.283.027,98	
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553P	xxxxxxxxxxxxxxx	5.770,95
Mutaties tijdens het boekjaar (+)/(-)	8543		
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	8553	5.770,95	
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(284)	19.410.862,30	
ANDERE ONDERNEMINGEN - VORDERINGEN			
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	285/8P	xxxxxxxxxxxxxxx	622.743,13
Mutaties tijdens het boekjaar			
Toevoegingen	8583		
Terugbetalingen	8593	5.287,24	
Geboekte waardeverminderingen	8603		
Teruggenomen waardeverminderingen	8613		
Wisselkoersverschillen (+)/(-)	8623		
Overige mutaties (+)/(-)	8633		
NETTOBOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	(285/8)	617.455,89	
GECUMULEERDE WAARDEVERMINDERINGEN OP VORDERINGEN PER EINDE BOEKJAAR	8653		

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

Hieronder worden de ondernemingen vermeld waarin de onderneming een deelneming bezit (opgenomen in de posten 280 en 282 van de activa), alsmede de andere ondernemingen waarin de onderneming maatschappelijke rechten bezit (opgenomen in de posten 284 en 51/53 van de activa) ten belope van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal.

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Munt-code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Hestia NV RUE DE RANSBEEK 310 1120 Brussel 12 België 0413.879.402	Gewone	999	99,90	0,10	31/12/2015	EUR	562.604	133.054
Resol & Cie V.O.F. RUE DE RANSBEEK 310 1120 Brussel 12 België 0448.967.963	Gewone	99	99,00	1,00	31/12/2015	EUR	155.789	-10.023
Solvay Chemicals International NV RUE DE RANSBEEK 310 1120 Brussel 12 België 0406.804.736	Gewone	338.786.077	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	299.754.058	22.938.295
Solvay Chimie NV RUE DE RANSBEEK 310 1120 Brussel 12 België 0408.249.541	Gewone	240.987.360	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	98.516.410	11.386.115
Solvay-Coordination Internationale des Crédits Commerciaux - CICC NV RUE DE RANSBEEK 310 1120 Brussel 12 België 0425.487.035	Gewone	8.452.381	84,52	15,48	31/12/2015	EUR	1.276.335.495	21.737.599
Solvay Energy NV Rue de Ransbeek 310 1120 Brussel 12 België 0812.307.395	Gewone	4.995	99,90	0,10	31/12/2015	EUR	2.960.099	1.196.452
Solvay Participations Belgique NV Rue de Ransbeek 310 1120 Brussel 12 België 0403.409.340	Gewone	13.188.689	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	835.010	-303.122
Solvay Specialty Polymers Belgium NV Rue de Ransbeek 310 1120 Brussel 12 België 0880.405.949	Gewone	6.782.495	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	193.141.887	15.499.564
Solvay Chemicals and Plastics Holding BV BO Weesp Weesp Nederland	Gewone	1.810	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	398.113.000	20.595.000

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Mouguerre Briscous Immobilier SCI BO Paris Paris Frankrijk	Gewone	150	93,75	6,25	31/12/2015	EUR	1.600	-13.224
Solsar Immo SCI BO Paris Paris Frankrijk	Gewone	150	93,75	6,25	31/12/2015	EUR	1.600	9.589
Solvay - Carbonate - France S.A.S. BO Paris Paris Frankrijk	Gewone	611.106	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	40.292.196	-3.054.996
Solvay Finance NV Paris Paris Frankrijk	Gewone	14.999	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	249.086	676.230
Solvay Finance France NV Paris Paris Frankrijk	Gewone	130.251.180	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	2.747.267.590	100.385.080
Solvay - Fluorés - France S.A.S. BO Paris Paris Frankrijk	Gewone	284.538	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	12.333.360	6.071.488
Solvay Quimica S.L. BO AVDA REY ALBERTO I DE BELGICA 39300 TORRELAVEGA Spanje	Gewone	55.918	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	136.045.000	26.207.000
Solvay Chimica Italia S.p.A. BO Milano Milano Italië	Gewone	13.322.400	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	249.011.491	162.588.374
Solvay GmbH BO Hannover Hannover Duitsland	Gewone	148.255	52,26	47,74	31/12/2015	EUR	562.449.000	-303.409.000

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Solvay Österreich GmbH BO Wien Wien Oostenrijk	Gewone	50	0,39	99,61	31/12/2015	EUR	9.298.854	-1.959.341
Solvay Schweiz AG BO Zurzach Zurzach Zwitserland	Gewone	5.000	100,00	0,00	31/12/2015	CHF	7.045.570	-639.134
3S Solvay Shared Services Lda BO Lisboa Lisboa Portugal	Gewone	1	100,00	0,00	31/12/2013	EUR	3.257.538	1.226.305
Solvay Finance (Luxembourg) NV Luxembourg Luxembourg Luxemburg	Gewone	1.600.125	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	4.621.942.379	43.158.648
Solvay Chimika NV Athènes Athènes Griekenland	Gewone	399.999	99,99	0,01	31/12/2015	EUR	391.440	175.634
Solvay Nordic A.B. BO Moelndal Moelndal Zweden	Gewone	1.000	100,00	0,00	31/12/2015	SEK	12.222.513	8.162.867
Solvay Kemija d.o.o. BO Zagreb Zagreb Kroatië 0000.000.000	Gewone	503	100,00	0,00	31/12/2015	HRK	1.735.447	769.852
Solvay-Slovchem Spol. S.r.o. BO Bratislava Bratislava Slovaakse Republiek 0000.000.000	Gewone	3.000.000	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	483.912	-138.288
Solvay Polska Sp. zo.o BO Warsawa Warsawa Polen 0000.000.000	Gewone	491	100,00	0,00	31/12/2015	PLN	4.616.002	1.943.426

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Munt-code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Solvay Kimya Ltd STI BO Istanbul Istanbul Turkije 0000.000.000	Gewone	600	100,00	0,00	31/12/2015	TRY	9.795.011	1.609.872
Blair International Insurance (Cayman) Ltd BO George Town George Town Caymaneilanden 0000.000.000	Gewone	1.800.000	100,00	0,00	31/12/2016	USD	7.260.849	1.564.400
Solvay Hong-Kong Ltd BO Hong-Kong Hong-Kong China	Gewone	99.999	99,99	0,01	31/12/2014	USD	-316.068	-15.742
Solvay Ltd (Shanghaï) BO Shanghaï Shanghaï China	Gewone	5.400.000	90,00	10,00	31/12/2015	CNY	320.496.374	80.313.748
Nippon Solvay K.K. BO Tokyo Tokyo Japan 0000.000.000	Gewone	400	100,00	0,00	31/12/2015	JPY	373.478.802	143.413.290
Daehan Solvay Special Chemicals C° Ltd BO Seoul Seoul Zuid-Korea 0000.000.000	Gewone	353.750	11,95	88,05	31/12/2015	KRW	34.720.985.158	818.434.224
Solvay Specialty Polymers Korea Company Ltd BO Seoul Seoul Zuid-Korea	Gewone	460.000	100,00	0,00	31/12/2015	KRW	10.879.652.000	3.569.508.000
Iridos Ltd BO Onsan Onsan Zuid-Korea	Gewone	1.000.000	50,00	0,00	31/12/2015	KRW	23.117.189.000	1.124.653.000
Solvay Specialities India Private Limited BO Mumbai Mumbai India	Gewone	449.550	0,14	99,86	31/03/2016	INR	4.404.570.000	469.346.000

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Solvay Asia Pacific Co Ltd BO Bangkok Bangkok Thaïland	Gewone	129.993	99,99	0,01	31/12/2015	THB	34.783.534	1.031.999
Solvay Taiwan Ltd BO Taipei Taipei Taïwan	Gewone	2.858	100,00	0,00	31/12/2015	TWD	38.471.957	22.867.772
Solvay Polymers and Chemicals South Africa Ltd BO Midrand Midrand Zuid-Afrika	Gewone	110	100,00	0,00	31/12/2015	ZAR	6.152.422	4.791.946
Capricorn Cleantech Fund NV Lei 19 , bus 8 3000 Leuven België 0882.642.590	Gewone	10.000.000	8,93	0,00	31/12/2015	EUR	99.208.448	-5.358.820
Acal Energy Ltd BO Runcorn Runcorn Verenigd Koninkrijk	Gewone	207.539	18,54	0,00	31/03/2016	GBP	-8.680.656	-2.084.852
Conduit Ventures Limited BO London London Verenigd Koninkrijk	Gewone	1.479.913	17,56	0,00	31/12/2015	USD	1.469.040	360.207
Conduit Ventures II Ltd BO London London Verenigd Koninkrijk	Gewone	4.558.289	14,06	0,00	31/12/2015	EUR	23.404.166	-651.122
Belinka Perkemija DD BO Ljubljana Ljubljana Slovenië 0000.000.000	Gewone	52.922	20,00	0,00	31/12/2015	EUR	11.227.637	1.523.918
Pangaea Ventures Ltd BO Vancouver Vancouver Canada	Gewone	4.761.530	15,80	0,00	31/12/2015	USD	16.839.382	-2.164.349

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Munt-code	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Thai Refined Salt Co BO Bangkok Bangkok Thaïland 0000.000.000	Gewone	180.000	15,00	0,00	31/12/2015	THB	950.992.531	189.894.686
National Peroxide Ltd BO Mumbai Ballard 4607 Mumbai Ballard India 0000.000.000	Gewone	1.442.500	25,10	0,00	31/03/2016	INR	2.199.976.000	179.708.000
Korea Advanced Materials Fund YEOKSAM-DONG, KANGNAM-GU 679 , bus 5 SEOUL Zuid-Korea	Gewone	12.000.000	50,00	0,00	31/12/2015	KRW	30.235.112.022	13.284.256.427
RHODIA NV ESPLANADE CHARLES DE GAULLE 110 92400 COURBEVOIE Frankrijk	Gewone	20.988.983	19,43	80,57	31/12/2015	EUR	894.783.034	-291.069.094
Solvay Solutions Italia S.p.A. BO Via Milano 78 20021 Ospiate di Bollate Italië	Gewone	5.395.800	51,00	0,00	31/12/2015	EUR	48.512.007	6.606.791
SOLVAY FLUORIDES, LLC RICHMOND AVENUE 3333 77098 HOUSTON TX Verenigde Staten van Amerika	Gewoon	1.000	100,00	0,00	31/12/2016	USD	40.675.000	15.983.000
SOFINNOVA GREEN SEED FUND RUE DE SURENE 17 75008 PARIS Frankrijk	GEWOON	500.000	22,22	0,00	31/12/2015	EUR	10.241.514	-627.677
SOLVAY ADVANCED SILICAS POLAND SP UL. WALCZAKA 25 66407 GORZOW WIELKOPOLSKI Polen	GEWOON	1.000.000	100,00	0,00	31/12/2015	PLN	60.142.200	-26.205.800
SOLVAY SPECIALTY POLYMERS ITALY S.P.A. VIALE LOMBARDIA 20 20021 BOLLATE Italië	GEWONE	374.187.000	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	881.417.361	71.829.689

INLICHTINGEN OMTRENT DE DEELNEMINGEN

DEELNEMINGEN EN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN IN ANDERE ONDERNEMINGEN

NAAM, volledig adres van de ZETEL en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ONDERNEMINGSNUMMER	Aangehouden maatschappelijke rechten				Gegevens geput uit de laatst beschikbare jaarrekening			
	Aard	rechtstreeks		dochters	Jaarrekening per	Muntcode	Eigen vermogen	Nettoresultaat
		Aantal	%	%			(+) of (-) *(in eenheden)*	
Ausimont Industries Inc USA BO LEONARD LANE 10 08086 WEST DEPTFORD NJ Verenigde Staten van Amerika	Gewoon	299	100,00	0,00	31/12/2016	USD	1.023.681.000	124.795.000
Solvay UK Holding Company Ltd BO OAK HOUSE REEDS CRESCENT WD244QP Hertfordshire Verenigd Koninkrijk	Gewoon	75.000.000	100,00	0,00	31/12/2015	GBP	69.332.000	-1.236.000
RHODIA SPECIALTY CHEMICALS INDIA Ltd BO SENAPATI BAPAT MARG/LOWER PAREL 462 400 013 MUMBAI, MAHARASHTRA India	Gewoon	237.093	7,00	0,00	31/03/2016	INR	255.094.000	-221.624.000
Solvay Holding Inc BO CARNEGIE CENTER 504 08540 Princeton NJ Verenigde Staten van Amerika	Gewone	3.634	38,23	62,00	31/12/2016	USD	4.081.525.000	-162.095.000
Solvay Energy Services Italia Srl Viale Lombardia 20 20021 Bollate Italië	Gewone	45.900	51,00	49,00	31/12/2015	EUR	247.857	185.845
Solvay Hungary KFT TÖLGYFA UTCA 28 1027 Budapest Hongarije	Gewone	986	100,00	0,00	31/12/2015	HUF	116.785.000	86.876.000
Solvay CR s.r.o. ZA POTOKEM 46/4 106 00 Praha 10 Tsjechische Republiek	Gewone	866	100,00	0,00	31/12/2015	CZK	37.253.000	11.668.000
Solvay Bucharest srl STR. DOMNITA RUXANDRA 12 020 562 BUCURESTI Roemenië	Gewone	66.141	100,00	0,00	31/12/2015	EUR	5.037.883	1.785.602

LIJST VAN ONDERNEMINGEN WAARVOOR DE ONDERNEMING ONBEPERKT AANSPRAKELIJK IS IN HAAR HOEDANIGHEID VAN ONBEPERKT AANSPRAKELIJK VENNOOT OF LID

De jaarrekening van elk van de ondernemingen waarvoor de onderneming onbeperkt aansprakelijk is, wordt bij de voorliggende jaarrekening gevoegd en samen hiermee openbaar gemaakt, tenzij in de tweede kolom de reden wordt vermeld waarom dit niet het geval is; deze vermelding gebeurt door te verwijzen naar de van toepassing zijnde code (A,B, C of D) die onderaan het blad wordt gedefinieerd.

De jaarrekening van de vermelde onderneming:

A. wordt door deze onderneming openbaar gemaakt door neerlegging bij de Nationale Bank van België;

B. wordt door deze onderneming daadwerkelijk openbaar gemaakt in een ander lidstaat van de Europese Unie, overeenkomstig artikel 3 van de richtlijn 2009/101/EG;

C. wordt door integrale of evenredige consolidatie opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de onderneming die is opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen inzake de geconsolideerde jaarrekening;

D. betreft een maatschap, een tijdelijke handelsvennootschap of een stille handelsvennootschap.

NAAM, volledig adres van de ZETEL, RECHTSVORM en zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, HET ONDERNEMINGSNUMMER	Eventuele code
Resol & Cie V.O.F. Rue de Ransbeek 310 1120 Brussel 12 België 0448.967.963	A

GELDBELEGGINGEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (ACTIVA)

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
OVERIGE GELDBELEGGINGEN			
Aandelen en geldbeleggingen andere dan vastrentende beleggingen ...	51		
Aandelen - Boekwaarde verhoogd met het niet-opgevraagde bedrag	8681		
Aandelen - Niet-opgevraagd bedrag	8682		
Edele metalen en kunstwerken	8683		
Vastrentende effecten	52		
Vastrentende effecten uitgegeven door kredietinstellingen	8684		
Termijnrekeningen bij kredietinstellingen	53		
Met een resterende looptijd of opzegtermijn van			
hoogstens één maand	8686		
meer dan één maand en hoogstens één jaar	8687		
meer dan één jaar	8688		
Hierboven niet-opgenomen overige geldbeleggingen	8689	923.298.883,24	3.392.267.266,84

	Boekjaar
OVERLOPENDE REKENINGEN	
Uitsplitsing van de post 490/1 van de activa indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.	
Over te dragen kosten	12.408.362,87
Interest om te ontvangen	9.340.109,85
Andere overlopende rekeningen	96.976,48

STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

STAAT VAN HET KAPITAAL

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Maatschappelijk kapitaal			
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	100P	XXXXXXXXXXXXXX	1.588.146.240,00
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar	(100)	1.588.146.240,00	

	Codes	Bedragen	Aantal aandelen
Wijzigingen tijdens het boekjaar			
Samenstelling van het kapitaal Soorten aandelen			
Aandelen zonder nominale waarde		1.588.146.240,00	105.876.416
Aandelen op naam	8702	XXXXXXXXXXXXXX	40.969.575
Gedematerialiseerde aandelen	8703	XXXXXXXXXXXXXX	64.906.841

	Codes	Niet-opgevraagd bedrag	Opgevraagd, niet-gestort bedrag
Niet-gestort kapitaal			
Niet-opgevraagd kapitaal	(101)		XXXXXXXXXXXXXX
Opgevraagd, niet-gestort kapitaal	8712	XXXXXXXXXXXXXX	
Aandeelhouders die nog moeten volstorten			

	Codes	Boekjaar
Eigen aandelen		
Gehouden door de vennootschap zelf		
Kapitaalbedrag	8721	
Aantal aandelen	8722	
Gehouden door haar dochters		
Kapitaalbedrag	8731	39.762.150,00
Aantal aandelen	8732	2.650.810
Verplichtingen tot uitgifte van aandelen		
Als gevolg van de uitoefening van conversierechten		
Bedrag van de lopende converteerbare leningen	8740	
Bedrag van het te plaatsen kapitaal	8741	
Maximum aantal uit te geven aandelen	8742	
Als gevolg van de uitoefening van inschrijvingsrechten		
Aantal inschrijvingsrechten in omloop	8745	
Bedrag van het te plaatsen kapitaal	8746	
Maximum aantal uit te geven aandelen	8747	
Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal	8751	

	Codes	Boekjaar
Aandelen buiten kapitaal		
Verdeling		
Aantal aandelen	8761	
Daaraan verbonden stemrecht	8762	
Uitsplitsing van de aandeelhouders		
Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf	8771	
Aantal aandelen gehouden door haar dochters	8781	

AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR VAN DE ONDERNEMING OP DE DATUM VAN DE JAARAFSLUITING

zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de onderneming heeft ontvangen overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen, artikel 631 §2 laatste lid en artikel 632 §2 laatste lid; de wet van 2 mei 2007 betreffende de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen, artikel 14 vierde lid; en het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten, artikel 5.

Op basis van verklaringen ontvangen in uitvoering van de wet van 2 maart 1989 :

Op 31/12/2016 :

- Solvac S.A. bezit 32.511.125 aandelen recht op 30,71 % van de stemmingsrechten
- Solvay Stock Option Management S.P.R.L. bezit 2.650.810 aandelen recht op 2,50 % van de stemmingsrechten.

VOORZIENINGEN VOOR OVERIGE RISICO'S EN KOSTEN

	Boekjaar
UITSPLITSING VAN DE POST 164/5 VAN DE PASSIVA INDIEN DAARONDER EEN BELANGRIJK BEDRAG VOORKOMT.	
PSU plannen	20.889.898,81
de software licenties geschillen	628.807,97
Renolit	2.713.700,80
Vergoeding in verband met het project thor	2.186.242,20
Memorandun van overeenstemming met M2I	250.000,00
technische bijstand Indupa	1.300.000,00
voorziening Franse vestiging	14.193.518,11
Andere	2.760.863,98

STAAT VAN DE SCHULDEN EN OVERLOPENDE REKENINGEN (PASSIVA)

	Codes	Boekjaar
UITSPLITSING VAN DE SCHULDEN MET EEN OORSPRONKELIJKE LOOPTIJD VAN MEER DAN ÉÉN JAAR, NAARGELANG HUN RESTERENDE LOOPTIJD		
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen		
Financiële schulden	8801	
Achtergestelde leningen	8811	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8821	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8831	
Kredietinstellingen	8841	
Overige leningen	8851	
Handelsschulden	8861	
Leveranciers	8871	
Te betalen wissels	8881	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8891	
Overige schulden	8901	
Totaal der schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	(42)	
Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar		
Financiële schulden	8802	1.501.716.397,51
Achtergestelde leningen	8812	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8822	499.083.095,80
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8832	
Kredietinstellingen	8842	
Overige leningen	8852	1.002.633.301,71
Handelsschulden	8862	
Leveranciers	8872	
Te betalen wissels	8882	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8892	
Overige schulden	8902	1.469.617,44
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar doch hoogstens 5 jaar	8912	1.503.186.014,95
Schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar		
Financiële schulden	8803	2.750.000.000,00
Achtergestelde leningen	8813	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8823	1.250.000.000,00
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8833	
Kredietinstellingen	8843	
Overige leningen	8853	1.500.000.000,00
Handelsschulden	8863	
Leveranciers	8873	
Te betalen wissels	8883	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	8893	
Overige schulden	8903	
Totaal der schulden met een resterende looptijd van meer dan 5 jaar	8913	2.750.000.000,00

	Codes	Boekjaar
GEWAARBORGDE SCHULDEN *(begrepen in de posten 17 en 42/48 van de passiva)*		
Door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden		
Financiële schulden	8921	
Achtergestelde leningen	8931	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8941	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8951	
Kredietinstellingen	8961	
Overige leningen	8971	
Handelsschulden	8981	
Leveranciers	8991	
Te betalen wissels	9001	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9011	
Schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9021	
Overige schulden	9051	
Totaal door Belgische overheidsinstellingen gewaarborgde schulden	9061	
Schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming		
Financiële schulden	8922	
Achtergestelde leningen	8932	
Niet-achtergestelde obligatieleningen	8942	
Leasingschulden en soortgelijke schulden	8952	
Kredietinstellingen	8962	
Overige leningen	8972	
Handelsschulden	8982	
Leveranciers	8992	
Te betalen wissels	9002	
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen	9012	
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	9022	
Belastingen	9032	
Bezoldigingen en sociale lasten	9042	
Overige schulden	9052	
Totaal der schulden gewaarborgd door zakelijke zekerheden gesteld of onherroepelijk beloofd op activa van de onderneming	9062	

	Codes	Boekjaar
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN		
Belastingen *(post 450/3 en 178/9 van de passiva)*		
Vervallen belastingschulden	9072	
Niet-vervallen belastingschulden	9073	7.589.717,77
Geraamde belastingschulden	450	51.122.025,96
Bezoldigingen en sociale lasten *(post 454/9 en 178/9 van de passiva)*		
Vervallen schulden ten aanzien van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid	9076	
Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	9077	48.008.527,39

OVERLOPENDE REKENINGEN

Uitsplitsing van de post 492/3 van de passiva indien daaronder een belangrijk bedrag voorkomt.

	Boekjaar
Toe te rekenen kosten	75.342.428,71
Over te dragen opbrengsten	212.690,21
Andere overlopende rekeningen	710.048,16

BEDRIJFSRESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Netto-omzet			
Uitsplitsing per bedrijfscategorie			
Groothandel in de chemisch industrie (in %)		100,00	14,00
Groothandel in de plastic industrie (in %)			86,00
Uitsplitsing per geografische markt			
België (en %)		34,00	86,00
EEC (en %)		20,00	5,00
Andere landen (en %)		46,00	9,00
Andere bedrijfsopbrengsten			
Exploitatiesubsidies en vanwege de overheid ontvangen compenserende bedragen	740	930.050,62	802.850,98
BEDRIJFSKOSTEN			
Werknemers waarvoor de onderneming een DIMONA-verklaring heeft ingediend of die zijn ingeschreven in het algemeen personeelsregister			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9086	809	804
Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	9087	789,5	800,2
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9088	1.300.872	1.318.227
Personeelskosten			
Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	620	121.303.643,46	119.226.777,48
Werkgeversbijdragen voor sociale verzekeringen	621	37.317.664,23	39.884.622,45
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	622	22.532.020,26	19.373.073,16
Andere personeelskosten	623	24.958.053,34	23.469.179,12
Ouderdoms- en overlevingspensioenen	624	2.721.302,14	3.815.945,55

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen			
Toevoegingen (bestedingen en terugnemingen) ..... (+)/(-)	635	16.758.313,05	-45.158.307,92
Waardeverminderingen			
Op voorraden en bestellingen in uitvoering			
Geboekt	9110		
Teruggenomen	9111		
Op handelsvorderingen			
Geboekt	9112	3.067,92	105.266,12
Teruggenomen	9113	1.848.128,83	722.158,14
Voorzieningen voor risico's en kosten			
Toevoegingen	9115	62.623.725,72	38.384.267,88
Bestedingen en terugnemingen	9116	28.470.743,71	73.296.125,19
Andere bedrijfskosten			
Bedrijfsbelastingen en -taksen	640	2.552.575,12	2.348.331,50
Andere	641/8	33.487.621,62	34.831.273,73
Uitzendkrachten en ter beschikking van de ondernemng gestelde personen			
Totaal aantal op de afsluitingsdatum	9096		
Gemiddeld aantal berekend in voltijdse equivalenten	9097	4,6	0,4
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	9098	7.335	854
Kosten voor de onderneming	617	251.397,45	45.305,80

FINANCIËLE RESULTATEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
RECURRENTE FINANCIËLE OPBRENGSTEN			
Andere financiële opbrengsten			
Door de overheid toegekende subsidies, aangerekend op de resultatenrekening			
Kapitaalsubsidies	9125		1.044.325,23
Interestsubsidies	9126		
Uitsplitsing van de overige financiële opbrengsten			
Wisselkoersverschillen		89.878.814,92	81.203.312,88
Omrekeningsverschillen		55.684.159,27	347.498,27
Ontvangen tantièmes		1.000.000,00	1.000.000,00
Anderen		364.423,89	12.658.031,30
RECURRENTE FINANCIËLE KOSTEN			
Afschrijvingen van kosten bij uitgifte van leningen	6501	123.181,05	171.833,58
Geactiveerde interesten	6503		
Waardeverminderingen op vlottende activa			
Geboekt	6510		
Teruggenomen	6511		
Andere financiële kosten			
Bedrag van het disconto ten laste van de onderneming bij de verhandeling van vorderingen	653		
Voorzieningen met financieel karakter			
Toevoegingen	6560		
Bestedingen en terugnemingen	6561		
Uitsplitsing van de overige financiële kosten			
Wisselkoersverschillen		144.531.278,67	64.012.382,06
Omrekeningsverschillen		14.106,46	29.911.014,54
Verschillende financiële commissies		7.891.100,60	35.239.052,66

OPBRENGSTEN EN KOSTEN VAN UITZONDERLIJKE OMVANG OF UITZONDERLIJKE MATE VAN VOORKOMEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN	76	233.564.342,38	1.941.466.496,59
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	(76A)	10.670.909,66	15.534.491,78
Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	760	10.722,00	1.592,00
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten	7620	7.179.280,97	9.166.564,53
Meerwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa.	7630	376.055,92	748.267,59
Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	764/8	3.104.850,77	5.618.067,66
Niet-recurrente financiële opbrensten	(76B)	222.893.432,72	1.925.932.004,81
Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa	761	218.814.398,10	204.438.763,90
Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten	7621		
Meerwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	7631	4.079.034,60	1.721.493.240,91
Andere niet-recurrente financiële opbrengsten	769	0,02	
NIET-RECURRENTE KOSTEN	66	43.262.314,85	187.340.560,20
Niet-recurrente bedrijfskosten	(66A)	24.928.665,43	34.516.302,35
Niet-recurrente afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	660		
Voorzieningen voor uitzonderlijke bedrijfsrisico's en -kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6620	12.535.696,24	-11.941.445,14
Minderwaarden bij de realisatie van immateriële en materiële vaste activa	6630		258.092,35
Andere niet-recurrente bedrijfskosten	664/7	12.392.969,19	46.199.655,14
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente bedrijfskosten (-)	6690		
Niet-recurrente financiële kosten	(66B)	18.333.649,42	152.824.257,85
Waardeverminderingen op financiële vaste activa	661	16.732.144,95	78.801.853,56
Voorzieningen voor uitzonderlijke financiële risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen) (+)/(-)	6621		
Minderwaarden bij de realisatie van financiële vaste activa	6631	1.601.504,47	74.022.404,29
Andere niet-recurrente financiële kosten	668		
Als herstructureringskosten geactiveerde niet-recurrente financiële kosten (-)	6691		

BELASTINGEN EN TAKSEN

	Codes	Boekjaar
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT		
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	9134	13.458.277,09
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	9135	3.917.569,09
Geactiveerde overschotten van betaalde belastingen en voorheffingen	9136	
Geraamde belastingsupplementen	9137	9.540.708,00
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	9138	19.990.620,80
Verschuldigde of betaalde belastingsupplementen	9139	19.990.620,80
Geraamde belastingsupplementen of belastingen waarvoor een voorziening werd gevormd	9140	
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen, zoals die blijkt uit de jaarrekening, en de geraamde belastbare winst		
Verworpen uitgaven		53.192.262,00
Waardeveminderingen op deelnem		16.862.653,00
Ontvangen dividenden		317.623.852,00
Belastbaar voorzieningen		36.000.683,00
Gehoudeng deelnemingen : waardevemindering en terugname/meerwaarde op aandelen (vrijgestelde)		219.607.261,00

	Boekjaar
Invloed van de niet-recurrente resultaten op de belastingen op het resultaat van het boekjaar	

	Codes	Boekjaar
Bronnen van belastinglatenties		
Actieve latenties	9141	1.519.622.879,31
Gecumuleerde fiscale verliezen die aftrekbaar zijn van latere belastbare winsten	9142	143.893.133,31
Andere actieve latenties		
Belastingkrediet voor investeringen		43.029.285,00
Overschot van ontvangen dividenden		1.320.346.904,00
Belastingkrediet voor onderzoek		12.353.557,00
Passieve latenties	9144	
Uitsplitsing van de passieve latenties		

BELASTINGEN EN TAKSEN

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN			
In rekening gebrachte belasting op de toegevoegde waarde			
Aan de onderneming (aftrekbaar)	9145	11.337.324,60	33.493.485,53
Door de onderneming	9146	21.149.791,13	37.535.189,79
Ingehouden bedragen ten laste van derden als			
Bedrijfsvoorheffing	9147	37.341.177,61	36.213.993,40
Roerende voorheffing	9148	54.299.779,62	43.372.691,03

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Codes	Boekjaar
DOOR DE ONDERNEMING GESTELDE OF ONHERROEPELIJK BELOOFDE PERSOONLIJKE ZEKERHEDEN ALS WAARBORG VOOR SCHULDEN OF VERPLICHTINGEN VAN DERDEN	9149	
Waarvan		
Door de onderneming geëndosseerde handelseffecten in omloop	9150	
Door de onderneming getrokken of voor aval getekende handelseffecten	9151	
Maximumbedrag ten belopen waarvan andere verplichtingen van derden door de onderneming zijn gewaarborgd	9153	
ZAKELIJKE ZEKERHEDEN		
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van de onderneming		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9161	
Bedrag van de inschrijving	9171	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9181	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9191	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9201	
Zakelijke zekerheden die door de onderneming op haar eigen activa werden gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden en verplichtingen van derden		
Hypotheken		
Boekwaarde van de bezwaarde activa	9162	
Bedrag van de inschrijving	9172	
Pand op het handelsfonds - Bedrag van de inschrijving	9182	
Pand op andere activa - Boekwaarde van de in pand gegeven activa	9192	
Zekerheden op de nog door de onderneming te verwerven activa - Bedrag van de betrokken activa	9202	

	Codes	Boekjaar
GOEDEREN EN WAARDEN GEHOUDEN DOOR DERDEN IN HUN NAAM MAAR TEN BATE EN OP RISICO VAN DE ONDERNEMING, VOOR ZOVER DEZE GOEDEREN EN WAARDEN NIET IN DE BALANS ZIJN OPGENOMEN		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT AANKOOP VAN VASTE ACTIVA		
BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN TOT VERKOOP VAN VASTE ACTIVA		
TERMIJNVERRICHTINGEN		
Gekochte (te ontvangen) goederen	9213	
Verkochte (te leveren) goederen	9214	
Gekochte (te ontvangen) deviezen	9215	
Verkochte (te leveren) deviezen	9216	

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Boekjaar
VERPLICHTINGEN VOORTVLOEIEND UIT DE TECHNISCHE WAARBORGEN VERBONDEN AAN REEDS GEPRESTEERDE VERKOPEN OF DIENSTEN	

	Boekjaar
BEDRAG, AARD EN VORM VAN BELANGRIJKE HANGENDE GESCHILLEN EN ANDERE BELANGRIJKE VERPLICHTINGEN	

REGELING INZAKE HET AANVULLEND RUST- OF OVERLEVINGSPENSIOEN TEN BEHOEVE VAN DE PERSONEELS- OF DIRECTIELEDEN

Beknopte beschrijving

De aanvullende pensioenstesels van het personeel zijn in regementateringen die van land verschillen. Als algemeen beginsel word aangenomen dat bij oppensioenstelling of bij het een rente wordt toegekend, die bepaald word op grond van anciënniteit en van de laatste bezoldiging waarop de op rust gestelde personeelsleden en hun rechtebbenden aanspraak kunnen maken, omvatten het wettelijke pensioen, voordelen voortvloeiend uit aanvullende regelingen, alsook de verplichtingen, naargelang het geval, aangegaan door zelfstandige pensioenfondsen of door de maatschappij. De financieringsmodaliteiten of de dekking vershillen naargelang de plaatselijke omstandigheden: groepverzekering, pensioenfonds, eventuele toelagen ten laste van de maatschappij. In al onze regelingen is een kostenbeperking voor de maatschappij voorzien. De bestuurders belast met het dagelijkse bestuur genieten eveneens van een pensioenstelsel dat gebaseerd is op soortgelijke principes. De kosten uit dien hoofde door de maatschappij gedragen, worden gedekt door een adequate provisie in de balans.

Genomen maatregelen om de daaruit voortvloeiende kosten te dekken

	Code	Boekjaar
PENSIOENEN DIE DOOR DE ONDERNEMING ZELF WORDEN GEDRAGEN		
Geschat bedrag van de verplichtingen die voortvloeien uit reeds gepresteerd werk	9220	
Basis en wijze waarop dit bedrag wordt berekend		

	Boekjaar
AARD EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN MATERIËLE GEBEURTENISSEN DIE ZICH NA BALANSDATUM HEBBEN VOORGEDAAN en die niet in de resultatenrekening of balans worden weergegeven	

	Boekjaar
AAN- OF VERKOOPVERBINTENISSEN DIE DE VENNOOTSCHAP ALS OPTIESCHRIJVER VAN CALL- EN PUTOPTIES HEEFT	

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

	Boekjaar
AARD, ZAKELIJK DOEL EN FINANCIËLE GEVOLGEN VAN BUITENBALANS REGELINGEN	
Mits de risico's of voordelen die uit dergelijke regelingen voortvloeien van enige betekenis zijn en voor zover de openbaarmaking van dergelijke risico's of voordelen noodzakelijk is voor de beoordeling van de financiële positie van de vennootschap	

	Boekjaar
ANDERE NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN (met inbegrip van deze die niet kunnen worden becijferd)	
Vezekeringen van Solvay SA voor de leningen aangegaan door dochterondernemingen van de groep	
Bonds	2.182.700.000,00
Ministère de la Région Wallonne (Office Wallon des Déchets)	6.906.000,00
Concession Lillo	21.598.342,48
Andere	6.999.827,00
Italiaanse tak :	
Administratieve aanbesteding	22.080.980,00
BTW bedrag	257.103.121,72
Leases	161.010,87
stortplaatsen	3.167.301,05
Douanerechten	294.446,70
Elektrische energie/gas	26.356.666,76
Financiering korte/lange termijn	4.180.039,88
Milieu garanties	21.007.818,04
Andere	1.462.448,16
In het kader van de vervreemding van activiteiten heeft de vennotschap bepaalde veebintenissen aangegaan. Eventuele risco's die hieruit voorvloeien zijn perfect onder controle,	
er zijn voldoende voorzieningen voor en ze worden constant in de gaten gehouden.	
Garantie voor de project Rusvinyl	152.000.000,00

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

VERBONDEN ONDERNEMINGEN	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
Financiële vaste activa	(280/1)	18.085.844.436,50	15.760.429.734,25
Deelnemingen	(280)	15.550.261.909,81	14.668.755.719,37
Achtergestelde vorderingen	9271		
Andere vorderingen	9281	2.535.582.526,69	1.091.674.014,88
Vorderingen	9291	182.345.552,76	235.476.648,70
Op meer dan één jaar	9301		
Op hoogstens één jaar	9311	182.345.552,76	235.476.648,70
Geldbeleggingen	9321	923.298.833,24	3.392.267.266,84
Aandelen	9331		
Vorderingen	9341	923.298.833,24	3.392.267.266,84
Schulden	9351	4.843.305.503,77	4.882.470.598,63
Op meer dan één jaar	9361	2.500.000.000,00	2.500.000.000,00
Op hoogstens één jaar	9371	2.343.305.503,77	2.382.470.598,63
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van verbonden ondernemingen	9381	2.604.950.833,63	2.950.000.000,00
Door verbonden ondernemingen gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9391		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9401		
Financiële resultaten			
Opbrengsten uit financiële vaste activa	9421	459.661.026,16	93.742.669,15
Opbrengsten uit vlottende activa	9431	54.395.549,74	15.167.078,09
Andere financiële opbrengsten	9441	999.448,80	1.592.754,86
Kosten van schulden	9461	138.040.188,00	
Andere financiële kosten	9471	3.059,68	
Realisatie van vaste activa			
Verwezenlijkte meerwaarden	9481	975.153,25	1.678.874.694,77
Verwezenlijkte minderwaarden	9491	1.470.996,00	38.983.452,28

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN			
Financiële vaste activa	9253		
Deelnemingen	9263		
Achtergestelde vorderingen	9273		
Andere vorderingen	9283		
Vorderingen	9293		
Op meer dan één jaar	9303		
Op hoogstens één jaar	9313		
Schulden	9353		
Op meer dan één jaar	9363		
Op hoogstens één jaar	9373		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden			
Door de onderneming gestelde of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van geassocieerde ondernemingen	9383		
Door geassocieerde ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de onderneming	9393		
Andere betekenisvolle financiële verplichtingen	9403		
ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT			
Financiële vaste activa	9252	3.735.672,86	4.235.672,86
Deelnemingen	9262	3.735.672,86	4.235.672,86
Achtergestelde vorderingen	9272		
Andere vorderingen	9282		
Vorderingen	9292		224.896,71
Op meer dan één jaar	9302		
Op hoogstens één jaar	9312		224.896,71
Schulden	9352		
Op meer dan één jaar	9362		
Op hoogstens één jaar	9372		

BETREKKINGEN MET VERBONDEN ONDERNEMINGEN, GEASSOCIEERDE ONDERNEMINGEN EN DE ANDERE ONDERNEMINGEN WAARMEE EEN DEELNEMINGSVERHOUDING BESTAAT

Boekjaar

TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN BUITEN NORMALE MARKTVOORWAARDEN

Vermelding van dergelijke transacties indien zij van enige betekenis zijn, met opgave van het bedrag van deze transacties, de aard van de betrekking met de verbonden partij, alsmede andere informatie over de transacties die nodig is voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van de vennootschap

Bij gebrek aan wettelijke criteria die toelaten om de transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden te inventariseren, kon geen enkele informatie worden opgenomen in de staat XVIIIbis.

FINANCIËLE BETREKKINGEN MET

	Codes	Boekjaar
BESTUURDERS EN ZAAKVOERDERS, NATUURLIJKE OF RECHTSPERSONEN DIE DE ONDERNEMING RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS CONTROLEREN ZONDER VERBONDEN ONDERNEMINGEN TE ZIJN, OF ANDERE ONDERNEMINGEN DIE DOOR DEZE PERSONEN RECHTSTREEKS OF ONRECHTSTREEKS GECONTROLEERD WORDEN		
Uitstaande vorderingen op deze personen	9500	
Voornaamste voorwaarden betreffende de vorderingen, interestvoet, looptijd, eventueel afgeloste of afgeschreven bedragen of bedragen waarvan werd afgezien		
Waarborgen toegestaan in hun voordeel	9501	
Andere betekenisvolle verplichtingen aangegaan in hun voordeel	9502	
Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening toegekende pensioenen, voor zover deze vermelding niet uitsluitend of hoofdzakelijk betrekking heeft op de toestand van een enkel identificieerbaar persoon		
Aan bestuurders en zaakvoerders	9503	4.025.114,98
Aan oud-bestuurders en oud-zaakvoerders	9504	815.947,47

	Codes	Boekjaar
DE COMMISSARIS(SEN) EN DE PERSONEN MET WIE HIJ (ZIJ) VERBONDEN IS (ZIJN)		
Bezoldiging van de commissaris(sen)	9505	1.310.000,00
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door de commissaris(sen)		
Andere controleopdrachten	95061	3.000,00
Belastingadviesopdrachten	95062	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95063	802.000,00
Bezoldiging voor uitzonderlijke werkzaamheden of bijzondere opdrachten uitgevoerd binnen de vennootschap door personen met wie de commissaris(sen) verbonden is (zijn)		
Andere controleopdrachten	95081	
Belastingadviesopdrachten	95082	
Andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten	95083	

Vermeldingen in toepassing van het artikel 133, paragraaf 6 van het Wetboek van vennootschappen

VERKLARING BETREFFENDE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN DOOR ELKE ONDERNEMING DIE ONDERWORPEN IS AAN DE BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN INZAKE DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

De onderneming heeft een geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld en openbaar gemaakt*

~~**De onderneming heeft geen geconsolideerde jaarrekening en een geconsolideerd jaarverslag opgesteld, omdat zij daarvan vrijgesteld is om de volgende reden(en)***~~

~~De onderneming en haar dochterondernemingen overschrijden op geconsolideerde basis niet meer dan één van de in artikel 16 van het Wetboek van vennootschappen vermelde criteria*~~

~~De onderneming heeft alleen maar dochterondernemingen die, gelet op de beoordeling van het geconsolideerd vermogen, de geconsolideerde financiële positie of het geconsolideerd resultaat, individueel en tezamen, slechts van te verwaarlozen betekenis zijn* (artikel 110 van het Wetboek van vennootschappen)~~

~~De onderneming is zelf dochteronderneming van een moederonderneming die een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt en openbaar maakt*~~

In voorkomend geval, motivering dat aan alle voorwaarden tot vrijstelling, opgenomen in artikel 113, paragrafen 2 en 3 van het Wetboek van vennootschappen, is voldaan:

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming die de geconsolideerde jaarrekening opstelt en openbaar maakt, op grond waarvan de vrijstelling is verleend:

Naam, volledig adres van de zetel en, zo het een onderneming naar Belgisch recht betreft, het ondernemingsnummer van de moederonderneming(en) en de aanduiding of deze moederonderneming(en) een geconsolideerde jaarrekening, waarin haar jaarrekening door consolidatie opgenomen is, opstelt (opstellen) en openbaar maakt (maken)**:

Indien de moederonderneming(en) (een) onderneming(en) naar buitenlands recht is (zijn), de plaats waar de hiervoor bedoelde geconsolideerde jaarrekening verkrijgbaar is**

* Schrappen wat niet van toepassing is.

** Wordt de jaarrekening van de onderneming op verschillende niveaus geconsolideerd, dan worden deze gegevens verstrekt, enerzijds voor het grootste geheel en anderzijds voor het kleinste geheel van ondernemingen waarvan de onderneming als dochter deel uitmaakt en waarvoor een geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld en openbaar gemaakt.

WAARDERINGSREGELS

XX. SAMENVATTING VAN DE REGELS EIGEN AAN DE ONDERNEMING EN TOEPASSELIJK OP DE WAARDERINGEN IN DE INVENTARIS VOORZIEN BIJ ARTIKEL 28 VAN DE KONINKLIJK BESLUIT VAN 30 JANUARI 2001.

1. Oprichtingskosten
Met ingang van 1 januari 2001 worden de oprichtingskosten ten laste genomen van de resultatenrekening van het boekjaar waarin zij worden uiteengezet. De vóór deze datum gekapitaliseerde oprichtingskosten worden nog altijd afgeschreven over een maximale gebruiksduur van 5 jaar.

2. Immateriële vaste activa
De uitgaven voor ontwikkeling die bijdragen tot de toekomstige activiteiten van de onderneming worden tegen kostprijs geboekt onder de activa.
Ze worden afgeschreven op basis van de specifieke kenmerken van elk project waarop zij betrekking hebben.
Als de afschrijvingsperiode niet betrouwbaar kan worden geschat, zal deze maximaal tien jaar zijn.
De kosten verbonden aan de registratie, de introductie en het gebruik van octrooien en merken worden in de activa geboekt tegen hun kostprijs voor zover deze prijs een voorzichtige waardering van de gebruikswaarde of toekomstige rendementswaarde van het merk niet overschrijdt.
Wanneer hun gebruiksduur in de tijd beperkt is, worden de van derden verworven immateriële vaste activa in gelijke schijven over hun waarschijnlijke gebruiksduur afgeschreven ; zij zijn daarnaast het voorwerp van aanvullende afschrijvingen indien hun boekhoudkundige waarde hun gebruikswaarde overschrijdt.

3. Materiële vaste activa
Materiële vaste activa waarvan het gebruik in de tijd beperkt is, worden in gelijke jaarlijkse schijven afgeschreven over hun conventionele levensduur, welke met zorg wordt geëvalueerd op grond van de economische gebruiksduur van deze activa.
Deze vaste activa worden extra afgeschreven wanneer hun boekhoudkundige waarde hun gebruikswaarde overschrijdt ; vooral de materiële vaste activa die niet of niet langer duurzaam worden gebruikt voor de activiteit van de onderneming worden desbetreffend extra afgeschreven teneinde hun evaluatie af te stemmen op de waarschijnlijke realisatiewaarde.
De afschrijvingen op de vaste activa van de buitenlandse filialen worden omgerekend in EUR tegen de geldende wisselkoers aan het eind van het boekjaar ten laste waarvan ze worden gerekend. Wanneer op de balansdatum als gevolg van de ontwaarding van de valuta's ten opzichte van de EUR, de nog in EUR af te schrijven kosten hoger zijn dan hun restwaarde in valuta's, eventueel gerevalueerd op grond van de plaatselijke wetten en reglementeringen en omgerekend in EUR tegen de bij de balansafsluiting geldende koers, dan wordt het teveel extra afgeschreven volgens een zodanige berekening dat de verhouding tussen de restwaarden en de startwaarden dezelfde is in de Belgische en in de buitenlandse boeken.
De materiële vaste activa waarvan het gebruik niet in de tijd beperkt is, zullen hun waarde zien verminderen indien zij aanhoudend een minderwaarde vertonen.

4. Financiële vaste activa en vorderingen op meer dan één jaar
Waardeverminderingen worden geboekt op de financiële vaste activa en op de vorderingen op meer dan één jaar wanneer hun waardering een duurzame onderwaarde t.a.v. hun aanschaffingswaarde aan het licht doet komen.

5. Voorraden
De aanschafwaarde van de in de voorraden ingeschreven goederen wordt bepaald door toepassing van de LIFO-methode of door toepassing van de methode van gewogen gemiddelde prijzen.
De kostprijs van de gerede producten omvat naast de productiekosten die direct aan de producten aan te rekenen zijn, eveneens de kosten die indirect aan die producten aan te rekenen zijn, inclusief de afschrijvingen.

6. Bestellingen in uitvoering
De bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd op hun kostprijs met uisluiting van alle financiële kosten.

7. Voorzieningen
Voorzieningen voor pensioenen : Voorzieningen voor pensioenen worden opgenomen volgens IAS 19.
De veranderingen van tarieven in OCI worden opgenomen in de resultatenrekening onder BE GAAP.
Voorzieningen voor risico's en kosten :
Bij het afsluiten van de rekeningen worden de risico's onderzocht waarvan het bestaan het instellen van nieuwe voorzieningen of de actualisering van de bestaande voorzieningen zouden kunnen verantwoorden.

8. Omrekening in EUR van de in valuta's geboekte transacties, verplichtingen, activa en passiva
De bestanddelen van de activa en passiva en de rechten en verplichtingen van de buitenlandse vestigingen worden omgerekend in EUR tegen de slotkoersen aan het einde van het boekjaar.
De opbrengsten en kosten van de buitenlandse vestigingen worden omgerekend in EUR tegen de gemiddelde koers van het boekjaar.
Wanneer de uit de toepassing van deze regel voortvloeiende omrekeningsverschillen, afgeleid per valuta of per groep van economisch verbonden valuta's, overeenstemmen met latente verliezen, worden ze in de resultatenrekening ten laste genomen. De omrekeningsverschillen die uit latente winsten voortvloeien, worden in de balans gehandhaafd onder de overlopende rekeningen.
De wisselkoersverschillen die geboekt worden op transacties in buitenlandse valuta's worden in de resultatenrekening opgenomen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

1. INLEIDING 14

2. KAPITAAL, AANDELEN EN AANDEELHOUDERS 14

2.1. Kapitaal en aandelen 14
2.2. Aandeelhouders 14

3. DE RELATIE MET AANDEELHOUDERS EN BELEGGERS 15

3.1. Koersontwikkeling 15
3.2. Actieve financiële communicatie 16
3.3. Individuele beleggers 16
3.4. Roadshows en ontmoetingen met institutionele beleggers 16
3.5. Website 16

4. RAAD VAN BESTUUR EN COMITÉS 17

4.1. Raad van Bestuur 17
4.2. Comités 21

5. UITVOEREND COMITÉ 22

6. VERSLAG OVER DE REMUNERATIES 23

6.1. Bestuur 23
6.2. Remuneratie van de Raad van Bestuur 23
6.3. Remuneratie van het uitvoerend comité 24
6.4. In 2016 aan de leden van het uitvoerend comité toegekende aandelenopties en PSU's 31
6.5. Belangrijkste bepalingen van hun contractuele relatie met de vennootschap en/of verbonden ondernemingen, met inbegrip van de vergoeding ingeval van vroegtijdig vertrek 32

7. VOORNAAMSTE KENMERKEN VAN DE RISICOMANAGEMENT- EN INTERNE CONTROLESYSTEMEN 32

7.1. De controleomgeving 32
7.2. Het risicobeoordelingsproces 33
7.3. De controleactiviteiten 33
7.4. Informatie en communicatie 34
7.5. Toezicht op de interne controle 34

8. EXTERNE AUDIT 35

9. KRACHTENS ARTIKEL 34 VAN HET BELGISCHE KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 2007 TE VERSCHAFFEN INFORMATIE 35

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

1. INLEIDING

Solvay nv (hierna 'Solvay' of 'de vennootschap') is een in België gevestigde vennootschap die wil voldoen aan de hoogste normen op het gebied van deugdelijk bestuur. Daartoe heeft haar Raad van Bestuur op 13 december 2016 een Corporate Governance Handvest ('Handvest') goedgekeurd. Dit Handvest is beschikbaar op de website van de vennootschap. Hierin staan de belangrijkste aspecten inzake deugdelijk bestuur van de Solvay-groep (de 'Groep') beschreven, waaronder de bestuursstructuur, het interne reglement van de Raad van Bestuur, het uitvoerend comité en de overige door de Raad van Bestuur ingestelde commissies.

De Groep houdt zich aan de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Belgische Corporate Governance Code 2009, die als referentie dient voor deugdelijk bestuur. De Belgische Corporate Governance Code 2009 kan worden ingezien op de website van de Belgische Commissie Corporate Governance.

Deze Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur baseert zich op de Belgische Corporate Governance Code 2009 met de aanbevelingen uit 2016, waarbij het 'pas toe of leg uit'-principe als uitgangspunt dient.

Overeenkomstig dit uitgangspunt wijken de richtlijnen zoals beschreven in deze Verklaring inzake deugdelijk bestuur nergens af van de Belgische Corporate Governance Code 2009.

2. KAPITAAL, AANDELEN EN AANDEELHOUDERS

2.1. Kapitaal en aandelen

Het kapitaal van de vennootschap is in 2016 ongewijzigd gebleven op € 1.588.146.240, verdeeld over 105.876.416 aandelen.

2.2. Aandeelhouders

2.2.1. Belangrijkste aandeelhouder

De grootste aandeelhouder van Solvay is Solvac nv, met een belang van meer dan 30% in het maatschappelijk kapitaal.

Solvac nv is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht waarvan de aandelen genoteerd zijn op Euronext Brussel.

Solvac nv heeft ongeveer 13.000 aandeelhouders, waarvan er meer dan 2000 een familierelatie hebben met de oprichters van Solvay en Solvac. Zij hebben een gezamenlijk belang van circa 77% in Solvac.

2.2.2. Aandeelhoudersstructuur

In de volgende tabel is de huidige aandeelhoudersstructuur weergegeven op basis van de transparantieverklaringen die de vennootschap en de Belgische Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten ('FSMA') van de aandeelhouders hebben ontvangen op grond van i) de Belgische wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen of de statuten van Solvay of ii) artikel 74 van de Belgische wet van 1 april 2007 op de openbare overnamebiedingen of iii) op basis van recentere informatie uit openbare bronnen.

	Datum	Aantal aandelen	% van totaal
Solvay	29 juli 2016	32 511 125	30,71%
Solvay Stock Option Management	4 juli 2016	2 632 690 (+ 559 374 aankoopopties)	3,01%

Op 29 juli 2016 verklaarde Solvac dat het 30,71% (32.511.125 aandelen) in het aandelenkapitaal van Solvay in handen heeft.

Solvay Stock Option Management bvba, een indirecte dochteronderneming van Solvay, verklaarde op 4 juli 2016 dat zij een belang had van 3,01% van de 105.876.416 door Solvay uitgegeven aandelen, namelijk 2.632.690 aandelen en 559.374 aankoopopties. De aankoopopties zijn onderdeel van de risicoafdekkingsstrategie van de Groep in het kader van door Solvay aan het hogere kader van de Groep uitgegeven aandelenopties.

Blackrock Inc. verklaarde op 18 november 2016 dat zij een belang had van 3,04% (3.219.775 aandelen) in het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap en op 30 november 2016 dat haar belang inmiddels was afgenomen tot onder de wettelijke drempel van 3%.

De meest recente transparantieverklaringen kunnen worden ingezien op de website.

De aandelen waarvoor Solvay en de FSMA geen transparantieverklaringen hebben ontvangen, worden gehouden door:

- individuele aandeelhouders die rechtstreeks aandelen in Solvay houden;
- Europese en andere institutionele aandeelhouders, wier aantal en belangstelling af te leiden zijn uit de intensiteit van de contacten tijdens veel roadshows, de periodieke publicatie van analistenrapporten en het handelsvolume in de afgelopen jaren.

Tijdens de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 vertegenwoordigden de gewone aandeelhouders met hun stemmen 58,16% van het kapitaal van Solvay nv.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

3. DE RELATIE MET AANDEELHOUDERS EN BELEGGERS

3.1. Koersontwikkeling

Het Solvay-aandeel staat genoteerd aan Euronext Brussel – de hoofdnotering – en sinds januari 2012 ook aan Euronext Parijs onder de unieke code SOLB. Sinds 21 september 2012 is Solvay opgenomen in de aandelenindex CAC 40.

In 2016 bedroeg de gemiddelde koers € 92,41 en de hoogste € 112,30.

Volgens Euronext bedroeg het gemiddelde handelsvolume in 2016 335.719 aandelen per dag tegenover 325.619 aandelen in 2015.

Koersontwikkeling en handelsvolume Solvay van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016

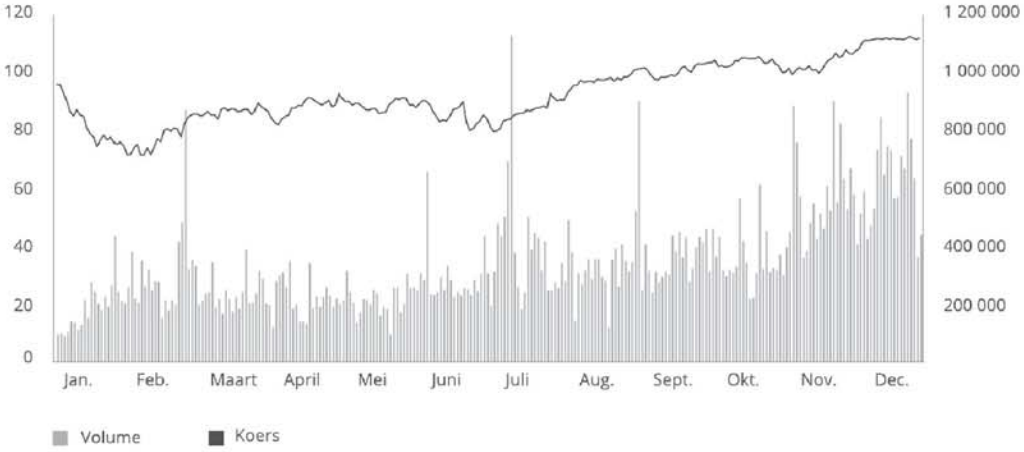

Koersontwikkeling Solvay ten opzichte van indexen van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016

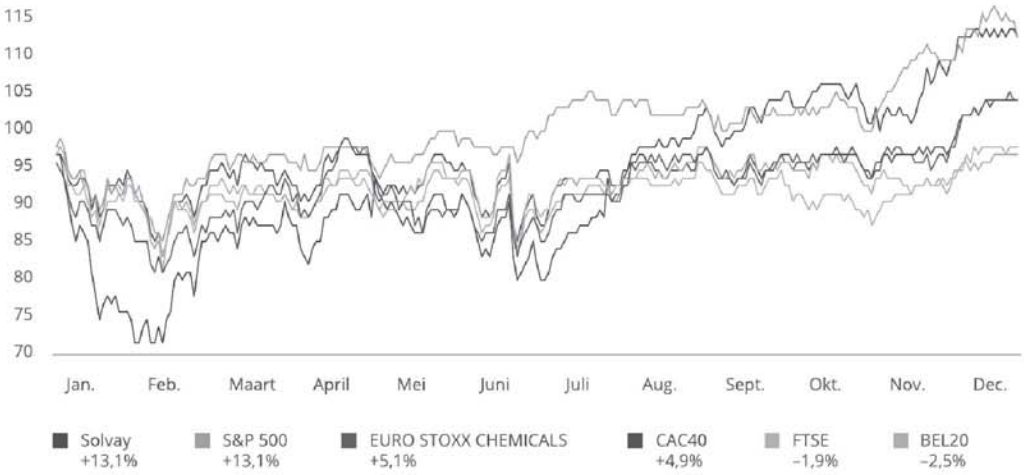

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

3.2. Actieve financiële communicatie

Gedurende het hele jaar heeft het Investor Relations-team zich ingespannen om tijdig en effectief te communiceren, en financieel en strategisch relevante ontwikkelingen bij Solvay wereldwijd voor te leggen aan groepen beleggers, aandelen- en kredietanalisten en andere belanghebbenden. Het Investor Relations-team heeft hiervoor gedurende het jaar regelmatig contact met financiële analisten en institutionele en individuele beleggers, waarbij updates inzake financiële en strategische trends worden gegeven en presentaties, bezoeken en roadshows worden georganiseerd.

De Groep waakt erover alle aandeelhouders op gelijke voet te behandelen.

Het communicatiebeleid van de Groep bestaat erin om, zodra dit redelijkerwijze mogelijk is, alle belangrijke en marktrelevante informatie te verspreiden door middel van persberichten en/of persconferenties en openbare presentaties via de website van de Groep.

Solvay nv

Investor Relations
Ransbeekstraat 310
B-1120 Brussel
e-mail: investor.relations@solvay.com
Internet: www.solvay.com

3.3. Individuele beleggers

Solvay onderhoudt al jaren nauwe banden met individuele beleggers, door deelname aan conferenties en door regelmatig informatie te verstrekken over de Groep in de vorm van persberichten, het jaarverslag, enz..

In 2016 heeft de Groep opnieuw actief ontmoetingen georganiseerd met individuele beleggers. In maart 2016 nam Solvay deel aan een in Antwerpen georganiseerde Investors' Day van de VFB (Vlaamse Federatie van Beleggingsclubs en Beleggers), die elk jaar meer dan 1500 bezoekers trekt. Het hoofd Investor Relations van Solvay gaf tijdens dit evenement een presentatie over de Groep voor 400 individuele beleggers.

Bovendien lanceerde de Groep een campagne met berichten over financiële en bedrijfsresultaten op financiële websites in België en Frankrijk.

Sinds 2014 publiceert Solvay een driemaandelijkse nieuwsbrief, 'Solvay in Actie', die beschikbaar is in het Nederlands, Frans en Engels. Hierin staan naast belangrijke financiële berichten ook artikelen, video's en beeldmateriaal die de ontwikkeling van de Groep illustreren aan de hand van de belangrijkste strategische hefbomen. Solvay in Actie is voornamelijk bestemd voor de Beleggersclub van Solvay, maar is voor iedereen beschikbaar op www.solvay.com onder 'Investors'. Sinds de start van Solvay in Actie in september 2014 zijn al 1600 personen lid van de Beleggersclub.

3.4. Roadshows en ontmoetingen met institutionele beleggers

Er worden regelmatig roadshows en ontmoetingen met de bedrijfstop van de Groep georganiseerd voor internationale financiële professionals zoals analisten, portefeuillebeheerders en de pers. Solvay onderhoudt ook een actieve dialoog omtrent haar duurzaamheidsbeleid en heeft de interactie met beleggers die Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen belangrijk vinden verder opgevoerd.

In 2016 werden ongeveer 510 contacten gelegd in Europa (België, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Ierland, Italië, Luxemburg, Nederland, Polen, het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland) en op andere continenten (VS, Canada, Hongkong, Japan, Singapore en de Verenigde Arabische Emiraten).

Elk kwartaal vinden er telefoonconferenties met de bedrijfsleiding plaats, waarin nader wordt ingegaan op de resultaten van de Groep.

Bovendien organiseerde Solvay in september 2016 een Capital Markets Day in Londen, waarbij de strategische richting van de Groep voor met name de onderdelen Advanced Materials en Advanced Formulations werd gepresenteerd. Bij dit evenement, dat live werd uitgezonden via het internet, waren 90 analisten en fondsbeheerders aanwezig.

3.5. Website

Er is een website beschikbaar voor aandeelhouders en beleggers: www.solvay.com/nl/investors met de door de Groep gepubliceerde financiële en strategische informatie. De website biedt gebruikers verschillende, waardevolle diensten. De site is nu beschikbaar in drie talen: Nederlands, Frans en Engels.

Verder kan men via de site lid worden van de Beleggersclub. Leden ontvangen in drie talen e-mailberichten met allerlei informatie: agenda's van komende vergaderingen, waaronder de jaarlijkse Algemene Aandeelhoudersvergadering, wijzigingen van de statuten, bijzondere verslagen van de Raad van Bestuur, het jaarverslag, de niet-geconsolideerde jaarrekening van de moedermaatschappij, uitkering van dividenden, enz. In 2014 werd de nieuwe aandeelhouderspagina geïntroduceerd. Men vindt er de nieuwsbrief Solvay in Actie, de in hoofdstuk 3.3 van dit verslag vermelde informatiecampagnes, praktische informatie over de registratie van aandelen en antwoorden op de meest gestelde vragen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

4. RAAD VAN BESTUUR EN COMITÉS

De taken en missie, het functioneren, de omvang, samenstelling, opleiding en beoordeling van de Raad van Bestuur staan in detail omschreven in het Handvest. Daarnaast is het interne reglement van de Raad van Bestuur als bijlage aan dit Handvest toegevoegd.

4.1. Raad van Bestuur

4.1.1. Structuur en samenstelling

Hieronder worden de wijzigingen in de samenstelling van de Raad van Bestuur in 2016 uiteengezet:

Tijdens de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 is het mandaat van de heer Jean-Marie Solvay met vier jaar verlengd tot het einde van de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering die in mei 2020 wordt gehouden.

Tijdens de gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 9 mei 2017 zal de Raad van Bestuur het volgende voorstellen:

- de verlenging van de mandaten van de heren N. Boël, J-P. Clamadieu, B. de Laguiche en H. Coppens d'Eeckenbrugge en de dames E. du Monceau, F. de Viron en A. Moraleda met een termijn van vier jaar.
- de benoeming van mevrouw A. Lemarchand als nieuwe onafhankelijke bestuurder voor een periode van vier jaar, en ter voorbereiding op de vervanging van de heer Y-Th de Silguy. Zijn termijn loopt wegens het bereiken van de maximale leeftijd af tijdens de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 2019.

Dit betekent een verhoging van het aantal leden van de Raad van Bestuur van 15 naar 16. Deze verhoging is slechts tijdelijk, tot het aflopen van de termijn van Yves-Thibault de Silguy tijdens de Algemene Aandeelhoudersvergadering van 2019.

Per 31 december 2016 bestond de Raad van Bestuur uit de volgende vijftien leden:

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Mandaten Solvay nv en einddatum bestuursmandaat	Diploma's en activiteiten buiten Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2016
De heer Nicolas Boël (B)	1962	1998	2017 Voorzitter van de Raad van Bestuur, voorzitter van het comité van financiën en voorzitter van het remuneratie comité Lid van het benoemingscomité.	Licentiaat Economische Wetenschappen (KU Leuven), Master of Business Administration (College of William and Mary – VS). Bestuurder van Sofina.	8/8
De heer Jean-Pierre Clamadieu (F)(1)	1958	2012	2017 Voorzitter van het uitvoerend comité en CEO, bestuurder en lid van het comité van financiën.	Ingenieursdiploma van de École des Mines (Parijs) Bestuurder van Axa en Faurecia. Voorzitter van Cytec Industries Inc.	8/8
De heer Bernard de Laguiche (F/BR)	1959	2006	2017 Lid van het uitvoerend comité tot 30 september 2013, bestuurder Lid van het comité van financiën en lid van het auditcomité sinds 13 mei 2014.	MA in Economics and Business Administration, HSG (Universiteit van St. Gallen, Zwitserland) Managing director van Solvac nv, bestuursvoorzitter van Peroxidos do Brasil Ltda, Curitiba.	8/8
De heer Jean-Marie Solvay (B)	1956	1991	2020 Bestuurder Lid van de Innovation Board.	Advanced Management Programme – Insead CEO van Albrecht RE Immobilien GmbH & Co. KG., Berlijn (Duitsland), bestuursvoorzitter van International Solvay Institutes.	8/8
De heer Denis Solvay (B)	1957	1997	2018 Bestuurder Lid van het remuneratie comité en lid van het benoemingscomité.	Business engineering – Solvay Business School (Vrije Universiteit Brussel) Abelag Holding nv Vrijwillig bestuurder van zorginstelling ANBCT en Queen Elisabeth Music Chapel.	8/8
Prof. dr. Bernhard Scheuble (D)	1953	2006	2018 Onafhankelijk bestuurder Voorzitter van het auditcomité.	MSc in kernfysica en PhD in display physics (Universiteit van Freiburg, Duitsland). Voormalig voorzitter van het uitvoerend comité van Merck KGaA (Darmstadt) en voormalig lid van de Raad van Bestuur van E. Merck OHG.	7/8

(1) Voltijds actief binnen de Solvay-groep

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Mandaten Solvay nv en einddatum bestuursmandaat	Diploma's en activiteiten buiten Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2016
De heer Charles Casimir-Lambert (B)	1967	2007	2019 Onafhankelijk bestuurder Lid van het auditcomité.	MBA Columbia Business School (New York)/London Business School (Londen), master (lic.oec.HSG) in economie, management en finance (Universiteit van St. Gallen, Zwitserland). Beheer van wereldwijde familiebelangen.	8/8
De heer Hervé Coppens d'Eeckenbrugge (B)	1957	2009	2017 Onafhankelijk bestuurder Lid van het comité van financiën en lid van het auditcomité.	Licentiaat in de rechten (Université catholique de Louvain-la-Neuve, België), diploma in economie en bedrijfskunde (ICHEC, België). Groepsbestuurder van Petercam nv tot 30 juni 2013, bestuurder van Vital Renewable Energy Company LLC (Delaware) Onafhankelijk bestuurder van VISONARITY AG (Basel, Zwitserland).	8/8
De heer Yves-Thibault de Silguy (F)	1948	2010	2019 Onafhankelijk bestuurder Lid van het remuneratie comité en voorzitter van het benoemingscomité Lid van het comité van financiën.	Licentiaat in de rechten, Université de Rennes, DES publiek Recht, Université de Paris I, diploma van het Institut d'Études Politiques de Paris en de École Nationale d'Administration. Ondervoorzitter en lead director van de VINCI-groep, bestuurder van LVMH, voorzitter van de Raad van Toezicht van Sofisport (Frankrijk), bestuurder van VTB Bank (Moskou) en voorzitter van YTSeuropaconsultants.	7/8
Mevrouw Evelyn du Monceau (B)	1950	2010	2017 Onafhankelijk bestuurder Lid van het remuneratie comité en lid van het benoemingscomité.	Licentiaat toegepaste economische wetenschappen van de Katholieke Universiteit Leuven. Ondervoorzitter van de Raad van Bestuur en voorzitter van de remuneratie- en benoemingscommissies van UCB nv, lid van de Raad van Bestuur van Financière de Tubize nv, lid van de Commissie Corporate Governance.	8/8
Mevrouw Françoise de Viron (B)	1955	2013	2017 Onafhankelijk bestuurder, lid van de remuneratie- en benoemingscomités.	Doctor in de wetenschappen (UCL, Louvain-la-Neuve) Master in sociologie (UCL, Louvain-la-Neuve). Professor aan de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen (EDEF) en aan de Louvain School of Management (UCL), academisch lid van het Center of Research Entrepreneurial Change and Innovative Strategies (CRECIS), van de interdisciplinaire onderzoeksgroep Socialisatie, Vorming en Training, van de interdisciplinaire onderzoeksgroep Volwassenenonderwijs aan de UCL. Voorzitter en bestuurder AISBL EUCEN – European Universities Continuing Education network.	7/8

(1) Voltijds actief binnen de Solvay-groep

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Mandaten Solvay nv en einddatum bestuursmandaat	Diploma's en activiteiten buiten Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2016
Mevrouw Amparo Moraleda Martinez (ES)	1964	2013	2017 Onafhankelijk bestuurder, lid van de remuneratie- en benoemingscomités.	Diploma industrieel ingenieur, ICAI (Spanje) MBA, IESE Business School (Spanje). Voormalig algemeen directeur van IBM Spanje, Portugal, Griekenland, Israël en Turkije. Voormalig Chief Operating Officer, International Division (Spanje) en Acting CEO, Scottish Power (VK) van Iberdrola Lid van de Raad van Bestuur van de volgende beursgenoteerde ondernemingen: Airbus Group, Faurecia (Frankrijk) en Caixabank (Spanje) Lid van de Consejo rector van de Consejo Superior de Investigaciones Cientificias Lid van de Real Academia de Ciencias Económicas y Financieras in Spanje.	7/8
Mevrouw Rosemary Thorne (VK)	1952	2014	2018 Onafhankelijk bestuurder Lid van het auditcomité.	Bachelordiploma wiskunde en economie, Universiteit van Warwick. Bestuurslid van het Chartered Institute of Management Accountants (FCMA en CGMA). Bestuurslid van de Association of Corporate Treasurers (FCT). Voormalig Chief Financial Officer bij J. Sainsbury, Bradford & Bingley en Ladbrokes. Lid van de Raad van Bestuur en voorzitter van de auditcommissie van Santander UK (tot eind juni 2015) en Smurfit Kappa Group (Ierland) First Global Trust Bank (VK), tot 19 oktober 2016.	8/8
De heer Gilles Michel (F)	1956	2014	2018 Onafhankelijk bestuurder Lid van het comité van financiën.	École Polytechnique École Nationale de la Statistique et de l'Administration Économique (ENSAE) Institut d'Études Politiques (IEP) Voormalig CEO van de divisie Ceramics & Plastics, Saint-Gobain, Frankrijk. Voormalig lid van de Raad van Bestuur van PSA, Frankrijk Voormalig CEO van Fonds stratégique d'Investissement (FSI), Frankrijk. Voorzitter en CEO van Imerys. Frankrijk.(beursgenoteerd), onafhankelijk bestuurder IBL.	8/8
Mevrouw Marjan Oudeman (NL)	1958	2015	2019 Onafhankelijk bestuurder, lid van het auditcomité sinds 12 mei 2015.	Diploma in de Rechten, Rijksuniversiteit Groningen Summer Program American Law, Columbia University (NY), VS, Universiteit van Amsterdam en Universiteit Leiden. Master in Business Administration, Simon E. Business School, University of Rochester, New York, VS en Erasmus Universiteit Rotterdam. Lid Raad van de Raad van Bestuur Statoil ASA. Lid van de Raad van Bestuur van SHV Holdings NV, Nederland. Voorzitter College van Bestuur Universiteit Utrecht. Lid van de Raad van Toezicht van het Koninklijke Concertgebouw, Nederland. Voorzitter van de Raad van Bestuur van het Ronald McDonald Kinderfonds. Lid van de Raad van Toezicht van het Rijksmuseum, Nederland.	7/8

(1) Voltijds actief binnen de Solvay-groep

De samenstelling van deze Raad heeft de volgende kenmerken:

- Veertien van de vijftien bestuurders hebben geen uitvoerende functie.
- Tien van de vijftien bestuurders zijn als onafhankelijk erkend door de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering, op basis van in België bij wet gestelde en door de Raad van Bestuur verder aangescherpte eisen.
- Internationale samenstelling: zeven verschillende nationaliteiten;
- Vijf van de vijftien bestuurders zijn vrouwen.
- Zeer hoge deelname aan vergaderingen van de Raad van Bestuur: 95,8%

4.1.2. Het functioneren van de Raad van Bestuur

In 2016 kwam de Raad van Bestuur acht maal voor een vergadering bijeen. De aanwezigheid per bestuurder staat vermeld in de grafiek in hoofdstuk 4.1.1. Structuur en samenstelling.

In 2016 hield de Raad van Bestuur zich vooral bezig met besprekingen, toezicht en besluitvorming op het gebied van de jaarlijkse herziening van de strategie van de Groep, de herziening van de strategische projecten (overnames, desinvesteringen, kapitaaluitgaven enz.), de goedkeuring van de kwartaalverslagen en het dividendvoorstel aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders, de driemaandelijkse financiële verslaggeving, de verslagen van de commissies van de Raad van Bestuur, corporate governance, beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid, risicobeheer, het remuneratiebeleid en de regeling voor langetermijnvergoedingen, de opvolgingsplanning voor de Raad van Bestuur en het management, reorganisaties binnen de Groep en verslaggeving aan en voorstellen tot besluiten voor de Algemene Vergadering.

Er waren in 2016 geen transacties of contractuele verhoudingen tussen de Groep en de leden van de Raad van Bestuur die tot belangenvermenging leidden.

4.1.3. Evaluatie

In 2016 vond een evaluatie plaats van de Raad van Bestuur door een onafhankelijke externe partij op basis waarvan het Bestuur geadviseerd wordt over mogelijkheden tot verbetering in lijn met de beste praktijken. Zo'n evaluatie vindt eens in de twee tot drie jaar plaats en betreft voornamelijk de samenstelling, het functioneren en de informatieverschaffing aan en de interacties met het uitvoerend management, evenals de samenstelling en het functioneren van de ingestelde comités. De leden van de Raad van Bestuur werden uitgenodigd om aan de hand van een vragenlijst hun mening te geven over deze verschillende punten tijdens een gesprek met een externe consultant .

De evaluatie bevestigde dat het functioneren van de Raad van Bestuur en de comités er sinds de vorige evaluatie in 2013 op vooruit is gegaan.

De geïdentificeerde verbeteringen hebben betrekking op de inhoud van de vergaderingen, programma's voor bedrijfsbezoeken en -uitstappen, de gedetailleerdheid van de rapporten van de comités aan de Raad van bestuur en het identificeren van benodigde opleidingen.

4.1.4. Opleiding

In 2016 nodigde de CEO enkele belangrijke leidinggevenden uit om voor de Raad van Bestuur een presentatie te geven over activiteiten en functiedomeinen van het bedrijf. Op deze manier wordt de Raad regelmatig op de hoogte gehouden van onderwerpen die geen dringende beslissing vereisten.

Bovendien bezocht de Raad van Bestuur ook dit jaar een aantal fabrieken en onderzoekscentra. In 2016 bracht de Raad van Bestuur een bezoek aan fabrieken en O&I- en klantencentra van GBU Composite Materials (ex-Cytec) in het Verenigd Koninkrijk.

Ook werd een trainingssessie over duurzame ontwikkeling georganiseerd. Deze diende om de kennis en het bewustzijn van de Raad van Bestuur te vergroten over dit onderwerp, de langetermijnontwikkelingen, het Groepsbeleid ter zake en het behalen van de doelstellingen op dit vlak.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

4.2. Comités

De Raad van Bestuur heeft de volgende gespecialiseerde permanente comités in het leven geroepen: het auditcomité, het comite van financiën, het remuneratie comité en het benoemingscomité.

Het mandaat van de leden van deze comités verliep op 10 mei 2016, de dag van de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering. Het is met twee jaar verlengd, tot de dag van de gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering in 2018.

De vier comités van de Raad van Bestuur zijn als volgt samengesteld:

	Audit comité	Comité van financiën	Remuneration comité	Benoemings comité
De heer Nicolas Boël		Voorzitter	Voorzitter	Lid
De heer Jean-Pierre Clamadieu		Lid		
De heer Bernard de Laguiche	Lid	Lid		
De heer Denis Solvay			Lid	Lid
Prof. dr. Bernhard Scheuble	Voorzitter			
De heer Charles Casimir-Lambert	Lid			
De heer Hervé Coppens d'Eeckenbrugge	Lid	Lid		
De heer Yves-Thibault de Silguy		Lid	Lid	Voorzitter
Mevrouw Evelyn du Monceau			Lid	Lid
Mevrouw Françoise de Viron			Lid	Lid
Mevrouw Amparo Moraleda Martinez			Lid	Lid
Mevrouw Rosemary Thorne	Lid			
De heer Gilles Michel		Lid		
Mevrouw Marjan Oudeman	Lid			

4.2.1. Het auditcomité

De Raad van Bestuur heeft een auditcomité ingesteld. Samenstelling, rol, taken en functioneren van dit comité zijn omschreven in het interne reglement, dat als bijlage bij het Handvest is gevoegd.

Het auditcomité is samengesteld uit drie in elk geval niet-uitvoerende bestuurders, waarvan het merendeel onafhankelijk is. De bestuurders die lid zijn van het auditcomité voldoen aan het competentiecriterium door hun opleiding en hun ervaring opgedaan in eerdere functies (zie hoofdstuk 4.1.1. over de samenstelling van de Raad van Bestuur). Het secretariaat van dit comité wordt verzorgd door een jurist van de Groep.

Het comité heeft in 2016 zesmaal vergaderd, waarvan vier maal voorafgaand aan de zitting van de Raad van Bestuur waarop beraadslaagd werd over de publicatie van de driemaandelijkse, halfjaarlijkse of jaarlijkse resultaten. De deelname van de leden van het auditcomité was zeer hoog (100%).

Tijdens elke vergadering wordt het auditcomité geïnformeerd door de CFO (Algemeen Directeur Financiën), het hoofd van de Group Internal Audit en de accountant belast met de externe controle (Deloitte, vertegenwoordigd door Michel Denayer). Ook het driemaandelijks rapport van de Juridisch Directeur van de Groep over de belangrijkste lopende juridische geschillen, de fiscale geschillen en de intellectuele-eigendomsgeschillen komt aan de orde. Wanneer het comité dit nodig acht, vergadert zij achter gesloten deuren met de accountant belast met de externe controle. Eenmaal per jaar nodigt het comité de voorzitter van het uitvoerend comité en CEO (Jean-Pierre Clamadieu) en alle overige bestuurders uit om van gedachten te wisselen over de belangrijkste risico's waaraan de Groep blootstaat.

4.2.2. Het comité van financiën

De Raad van Bestuur heeft een comité van financiën ingesteld. Samenstelling, rol, taken en functioneren van dit comité zijn omschreven in onder andere het interne reglement, dat als bijlage bij het Handvest is gevoegd.

De heer Karim Hajjar (lid van het uitvoerend comité en CFO) wordt uitgenodigd om de vergaderingen van het comité van financiën bij te wonen.

De secretaris van het comité is Michel Defourny.

Dit comité is in 2016 viermaal bijeengekomen. De deelname van de leden van het comité van financiën was zeer hoog (100%).

Het Comité geeft advies over financiële onderwerpen zoals de hoogte van het interim- en slotdividend, de schuldgraad en de valuta's van de schulden in het licht van de evolutie van de rente, het afdekken van wisselrisico's en energierisico's, het indekkingsbeleid voor langetermijnvergoedingen, de inhoud van de financiële communicatie, de financiering van belangrijke investeringen, enz. Het legt de laatste hand aan de persberichten over de kwartaalresultaten. De Raad van Bestuur kan het comité om advies vragen in verband met deze onderwerpen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

4.2.3. Het remuneratie comité

De Raad van Bestuur heeft een remuneratie comité ingesteld. Samenstelling, rol, taken en functioneren van dit comité zijn omschreven in onder andere het interne reglement, dat als bijlage bij het Handvest is gevoegd.

De meerderheid van de leden van dit comité heeft de status van onafhankelijk bestuurder in de zin van de wet. Het remuneratie comité beschikt over de nodige knowhow voor de uitvoering van haar opdracht.

De voorzitter van het uitvoerend comité wordt op de vergaderingen uitgenodigd, behalve voor onderwerpen die hem persoonlijk betreffen.

De secretaris van het comité is Michel Defourny.

De vergaderingen worden voorbereid door de Algemene Directeur Personeelszaken van de Groep, die de vergaderingen bijwoont.

Dit comité is tweemaal bijeengekomen in 2016. De deelname van de leden van het remuneratie comité was zeer hoog (100%).

Het remuneratie comité neemt de taken op zich die haar bij wet zijn opgelegd. Het adviseert de Raad van Bestuur over het remuneratiebeleid en het niveau van de vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur en van het uitvoerend comité, en wordt jaarlijks ingelicht over de vergoedingen van het algemeen management. Het verstrekt ook advies aan de Raad van Bestuur en/of het uitvoerend comité over de beleidsprincipes van de Groep inzake vergoedingen (met inbegrip van de langetermijnvergoedingen). Voorts bereidt het de rapportage over het remuneratiebeleid voor.

4.2.4. Het benoemingscomité

De Raad van Bestuur heeft een benoemingscomité ingesteld. Samenstelling, rol, taken en functioneren van dit comité zijn omschreven in het interne reglement, dat als bijlage bij het Handvest is gevoegd.

De meerderheid van de leden van het benoemingscomité zijn onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurders.

De voorzitter van het uitvoerend comité wordt op de vergaderingen uitgenodigd, behalve voor onderwerpen die hem persoonlijk betreffen.

De secretaris van het comité is Michel Defourny.

Dit comité is driemaal bijeengekomen in 2016. De deelname van de leden van het benoemingscomité was zeer hoog (100 %).

Het benoemingscomité geeft advies over benoemingen binnen de Raad van Bestuur (voorzitter, nieuwe leden, herbenoemingen en commissies), over functies binnen het uitvoerend comité (voorzitter en leden) en over benoemingen in functies binnen het algemeen management.

5. UITVOEREND COMITÉ

Rol, taken, samenstelling, functioneren en evaluatie van het uitvoerend comité staan in detail omschreven in het Handvest. Daarnaast is het interne reglement van het uitvoerend comité als bijlage aan het Handvest toegevoegd.

Per 31 december 2016 bestond het uitvoerend comité uit de volgende vijf leden.

	Geboortejaar	Jaar van eerste benoeming	Jaar waarin het mandaat vervalt	Diploma's en hoofdactiviteiten binnen Solvay	Deelname aan vergaderingen in 2016
De heer Jean-Pierre Clamadieu (F)	1958	2011	2017	Ingenieursdiploma van de École des Mines (Parijs) Voorzitter van het uitvoerend comité en CEO	17/17
De heer Vincent De Cuyper (B)	1961	2006	2018	Burgerlijk ingenieur scheikunde (Katholieke Universiteit Leuven), Master in Industrial Management (Katholieke Universiteit Leuven), AMP Harvard Lid van het uitvoerend comité	17/17
De heer Roger Kearns (VS)	1963	2008	2018	Bachelor of Science – Engineering Arts (Georgetown College – Georgetown), Bachelor of Science – Chemical Engineering (Georgia Institute of Technology – Atlanta), MBA (Stanford University) Lid van het uitvoerend comité	17/17
De heer Karim Hajjar (VK)	1963	2013	2017	BSC (Hons) Economics (The City University, Londen) Chartered Accountancy (ICAEW) Qualification Lid van het uitvoerend comité en CFO	17/17
De heer Pascal Juéry (F)	1965	2014	2018	Afgestudeerd aan de Europese Businessschool van Parijs (ESCP – Europa) Lid van het uitvoerend comité	17/17

Op 1 mei, 1 juli en 1 januari 2016 heeft de Raad van Bestuur het respectieve mandaat van de heren Vincent De Cuyper, Roger Kearns en Pascal Juéry als leden van het uitvoerend comité met twee jaar verlengd. Hun respectieve mandaten zullen derhalve aflopen op 1 mei, 1 juli en 1 januari 2018.

6. VERSLAG OVER DE REMUNERATIES

6.1. Bestuur

Het remuneratie comité vervult als raadgevend orgaan van de Raad van Bestuur de taken die haar door artikel 526 quater, paragraaf 5 van het Belgische Wetboek van Vennootschappen zijn toebedeeld. Zij adviseert de Raad van Bestuur inzake:

- remuneratiebeleid en -principes van de vennootschap;
- remuneratieniveau voor leden van de Raad van Bestuur en het uitvoerend comité;
- bepaling van de remuneratie, korte- en langetermijnvergoedingen en prestatiebeoordeling van de voorzitter van het uitvoerend comité;
- de toekenning van de langetermijnvergoeding (performance share units en aandelenopties) aan het hogere kader van de onderneming.

Het remuneratie comité schrijft ook het jaarlijkse rapport over de remuneraties voor de verklaring inzake deugdelijk bestuur en wordt jaarlijks geïnformeerd over de remuneratie van het algemeen management.

Het remuneratie comité beschikt over de nodige knowhow voor de uitvoering van haar opdracht.

6.2. Remuneratie van de Raad van Bestuur

Bestuurders van Solvay nv krijgen een vaste vergoeding waarvan de basis wordt vastgesteld door de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering. De Raad van Bestuur beslist over eventuele aanvullende vergoedingen op basis van artikel 26 van de statuten, dat als volgt luidt:

- *'De bestuurders ontvangen, ten laste van de algemene kosten, bezoldigingen waarvan de voorwaarden en het bedrag door de algemene vergadering worden vastgesteld';*
- *'Het besluit van de algemene vergadering blijft gehandhaafd zolang geen andersluidende beslissing genomen wordt';*
- *'De Raad van Bestuur is bevoegd om aan de met speciale functies belaste bestuurders (de voorzitter, ondervoorzitters, bestuurders belast met het dagelijks bestuur en leden van het uitvoerend comité) vaste vergoedingen toe te kennen boven de in de voorgaande alinea voorziene bezoldigingen';*
- *'Ieder met het dagelijks bestuur belaste bestuurder heeft bovendien recht op een veranderlijke vergoeding die door de Raad van Bestuur wordt vastgesteld op basis van hun individuele prestaties en de geconsolideerde resultaten van de Solvay-groep';*
- *'De in de twee voorgaande alinea's bedoelde bedragen worden eveneens op de algemene kosten aangerekend'.*

6.2.1. Individuele remuneratie van de Raad van Bestuur

- de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van juni 2005 en mei 2012 (voor aanwezigheidsvergoedingen van de Raad) heeft besloten de bestuurders vanaf het boekjaar 2005 als volgt te vergoeden:
  - een vaste jaarlijkse brutovergoeding van € 35.000 per bestuurder en een individuele toelage van € 4000 bruto voor elke keer dat de bestuurder een vergadering van de Raad van Bestuur bijwoont;
  - € 4000 bruto voor de leden van het auditcomité en € 6000 bruto voor haar voorzitter voor elke bijgewoonde vergadering van het comité;
  - € 2500 bruto per lid van het Remuneratie Comité, van het Benoemingscomité en het Comité Financiën en € 4000 bruto voor de voorzitters van deze Comités, voor elke vergadering, met dien verstande dat een Bestuurder die tegelijk lid is van het Remuneratie comité en lid van het Benoemingscomité geen dubbele vergoeding kan ontvangen;
  - de voorzitter van de Raad van Bestuur, de voorzitter van het uitvoerend comité en de uitvoerende bestuurders ontvangen geen vergoeding voor hun deelname aan deze comités;
- voor de voorzitter van de Raad van Bestuur heeft de Raad van Bestuur gebruikgemaakt van de bevoegdheid die artikel 27 van de statuten aan de Raad geeft om in 2016 een vaste bijkomende jaarlijkse vergoeding van € 250.000 bruto toe te kennen wegens het vele werk en de verantwoordelijkheid die zijn taak met zich meebrengt;
- niet-uitvoerend bestuurders ontvangen geen variabele vergoeding die verband houdt met het bedrijfsresultaat of met andere prestatiecriteria. Zij hebben geen recht op aandelenopties of Performance Share Units, noch op een aanvullende pensioenregeling;
- de vennootschap vergoedt de reis- en verblijfskosten van bestuurders voor de vergaderingen en voor de uitoefening van hun functie in de Raad van Bestuur en de daarbij behorende commissies.

De voorzitter van de Raad van Bestuur is de enige niet-uitvoerende bestuurder die beschikt over permanente ondersteuning door de Groep (kantoor, secretariaat, auto). De andere niet-uitvoerende bestuurders krijgen logistieke ondersteuning van het Secretariaat-Generaal indien dat nodig is. De vennootschap zorgt ervoor dat de gebruikelijke verzekeringspolissen afgesloten worden ter dekking van de activiteiten van de leden van de Raad van Bestuur vereist voor de uitoefening van hun taken.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

6.2.2. Omvang van de remuneratie en andere direct of indirect toegekende uitkeringen aan de bestuurders (zowel uitvoerende als niet-uitvoerende) door de vennootschap of door een met haar verbonden vennootschap

Brutoremuneratie en andere uitkeringen toegekend aan bestuurders

Vergoedingen

	2016		2015	
In €	**Brutobedrag**	**Inclusief aanwezigheidsvergoedingen Raad van Bestuur en commissies**	Brutobedrag	Inclusief aanwezigheidsvergoedingen Raad van Bestuur en commissies
N. Boël				
Vaste emolumenten + aanwezigheidsvergoedingen	67 000	32 000	75 000	40 000
'Artikel 27-aanvulling'	250 000		250 000	
D. Solvay	74 500	39 500	82 500	47 500
J-P. Clamadieu	67 000	32 000	75 000	40 000
J-M. Solvay	67 000	32 000	75 000	40 000
G. de Selliers de Moranville(1)			41 701	29 000
B. de Laguiche	101 000	66 000	99 500	64 500
B. Scheuble	99 000	64 000	101 000	66 000
C. Casimir-Lambert	91 000	56 000	95 000	60 000
H. Coppens d'Eeckenbrugge	101 000	66 000	103 500	68 500
E. du Monceau	74 500	39 500	78 500	43 500
Y-T. de Silguy	85 000	50 000	93 000	58 000
A. Moraleda	66 500	31 500	82 500	47 500
F. de Viron	74 500	39 500	82 500	47 500
G. Michel	77 000	42 000	87 500	52 500
R. Thorne	91 000	56 000	95 000	60 000
M. Oudeman(2)	87 000	52 000	50 298	28 000
	1 473 000	**698 000**	**1 567 500**	**792 500**

(1) Tot 12 mei 2015

(2) Vanaf 12 mei 2015

6.3. Remuneratie van het uitvoerend comité

6.3.1. Remuneratiebeleid van Solvay

Het remuneratiebeleid van Solvay is erop gericht dat het uitvoerend comité wordt beloond al naargelang zijn bijdrage aan het succes van Solvay.

Solvay probeert zich qua basissalaris en overige vergoedingen op of nabij de marktmediaan te positioneren. Variabele vergoedingen, zowel voor de korte als de lange termijn, zijn bedoeld om superieure prestaties aan te moedigen. Onze grootste talenten zitten qua daadwerkelijke totale remuneratie in het hoogste kwartiel.

Het remuneratiesysteem van Solvay is gebaseerd op de volgende principes:

- De totale remuneratie dient binnen de relevante markt concurrerend te zijn om het juiste talent aan te trekken, te behouden en te motiveren.
- De variabele remuneratie voor de korte en lange termijn is direct afhankelijk van het behalen van strategische doelen, om duurzame prestaties te stimuleren en excellente resultaten te erkennen.
- Beslissingen inzake remuneratie zijn in overeenstemming met de regels, rechtvaardig en gebaseerd op een zorgvuldige afweging van de kosten en de baten.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

6.3.2. Remuneratiestructuur

De remuneratiestructuur voor het uitvoerend comité van Solvay is ontworpen om "pay-for -performance". Ze is goedgekeurd door de Raad van Bestuur en gericht op de korte- en langetermijnprestaties van de vennootschap.

Het niveau en de structuur van de remuneratie komen overeen met de marktpraktijk voor gelijkaardige functies bij vergelijkbare organisaties.

Om de relevante praktijk bij de concurrentie te beoordelen, gebruikt Solvay als referentiekader een selectie van Europese chemische en industriële producenten die internationaal actief zijn en een jaarlijkse omzet en een personeelsbestand hebben die vergelijkbaar zijn met die van Solvay. De samenstelling van dit referentiekader wordt periodiek herzien om de strategische oriëntatie van de onderneming te blijven weerspiegelen.

Het bestaat momenteel uit 17 Europese multinationals gevestigd in zes verschillende Europese landen (België, Duitsland, Frankrijk, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland) die actief zijn in de chemische en/of de industriële sector.

- Umicore
- Air Liquide
- Arkema
- Michelin
- Saint Gobain
- Vallourec
- BASF
- Bayer
- Evonik
- Lanxess
- Akzo Nobel
- DSM
- Rolls Royce
- GKN
- BAE Systems
- Johnson Matthey
- Syngenta

Voor gegevens met betrekking tot de internationale markt wordt gebruik gemaakt van de diensten van internationaal erkende vergoedingenconsultant Willis Towers Watson.

Er worden geen grote wijzigingen in de structuur van de compensatieregeling van de Voorzitter en de leden van het Uitvoerend Comité verwacht in 2017 en 2018.

De remuneratiestructuur bestaat uit de volgende componenten:

	Vaste vergoeding en uitkeringen		Variabele remuneratie voor de korte en lange termijn		
	Jaarlijks basissalaris	Pensioen- en overige uitkeringen	Kortetermijn-vergoeding (KTV)	Performance Share Units (*)	Aandelen-opties (*)
Prestatie-periode			1 jaar	3 jaar	3 jaar
Prestatie-maatstaven			• Onderliggende EBITDA • Duurzame ontw. • Indiv. doelen	• Onderliggende EBITDA • CFROI	Aandelenkoers

(*) Het overeenkomstige aantal aandelenopties wordt bij de toekenning bepaald op basis van de reële marktwaarde van de aandelenopties. De waarde van een Performance Share Unit is de slotkoers van het aandeel op de toekenningsdatum.

Basissalaris

Het basissalaris is afhankelijk van de verantwoordelijkheden en kenmerken van de functie en de ervaring en vaardigheden. Het wordt maandelijks contant uitbetaald. Het basissalaris wordt jaarlijks herzien en kan worden verhoogd als de externe markt (branchegenoten) hiertoe aanleiding geeft.

Pensioen- en overige uitkeringen

Het belangrijkste doel van de pensioen- en overige uitkeringen is om onze medewerkers en hun gezin een bepaalde mate van zekerheid te bieden wat betreft ouderdom, gezondheid, invaliditeit en overlijden.

JAARVERSLAG

Kortetermijnvergoeding (KTV)
De kortetermijnvergoeding is deels gelinkt aan de prestaties van de Groep en deels aan de individuele prestaties.

- De prestaties van de Groep worden afgemeten aan de onderliggende jaarlijkse EBITDA (met een specifieke vrije-kasstroombeperking) en een indicator voor duurzame ontwikkeling.
- De individuele prestaties worden gemeten aan de hand van een aantal vooraf bepaalde jaardoelstellingen, die voor de leden van het uitvoerend comité vooraf zijn goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

Langetermijnvergoeding (LTV)
De langetermijnvergoeding bestaat uit een 50/50-verdeling tussen aandelenopties en Performance Share Units (PSU's).

De jaarlijkse LTV-regeling dient vooraf te worden goedgekeurd door de Raad.

Het uitvoerend comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het uitvoerend comité) kan beslissen/aanbevelen tot een individuele toekenningen van + of -50% van de vergoeding om bijzondere of unieke prestaties of omstandigheden te belonen of om onvoldoende prestaties te onderstrepen, waarbij evenwel de verhouding 50/50 tussen aandelenopties en PSU's overeind blijft.

Aandelenopties
De regeling biedt een concurrerend LTV- instrument in overeenstemming met de praktijk in België. Het is bedoeld om het leidinggevend personeel van Solvay aan te moedigen een hoog en duurzaam rendement te genereren voor de aandeelhouders en tegelijkertijd is het een uitstekend middel om talent aan de onderneming te binden.

Het aandelenoptieplan geeft elke begunstigde het recht om Solvay-aandelen te kopen tegen een uitoefenprijs die overeenstemt met de reële marktwaarde van de aandelen bij toekenning. Op dat moment hebben ze geen intrinsieke waarde en ze leveren alleen winst op voor de begunstigde indien het aandeel stijgt.

Conform het Belgisch recht wordt belasting over aandelenopties betaald op het moment van toekenning. Daarom en overeenkomstig de praktijk in België gelden geen aanvullende prestatie-eisen voor de verwervingsperiode van de aandelenopties.

De Raad van Bestuur bepaalt elk jaar het aantal aandelenopties dat verdeeld mag worden op basis van hun reële waarde in het economisch verkeer (gebaseerd op het Black Scholes-model) op het moment van toekenning. Het totaal aantal beschikbare opties wordt dan toegekend aan de topmanagers van de onderneming op basis van het aandeel van hun individuele bijdrage/positie in het succes van de Solvay-groep.

Belangrijkste kenmerken:

- Opties worden 'at the money' toegekend;
- Met een looptijd van acht jaar;
- De opties worden voor het eerst uitoefenbaar na een wachtperiode van drie volledige kalenderjaren;
- De opties zijn niet overdraagbaar tussen personen;
- Het plan bevat een bad leaver clausule.

Performance Share Units
De regeling met de Performance Share Units dient om het beleid van Solvay af te stemmen op de marktpraktijk, zodat Solvay competitief blijft en belangrijke leidinggevenden kan aantrekken en behouden. Tegelijkertijd is het een meer resultaatsgebonden instrument waarmee de belangrijkste leidinggevenden aangemoedigd worden om de belangrijkste ambities van Solvay te verwezenlijken.

De PSU-regeling, die uitgekeerd wordt in contanten, biedt de mogelijkheid tot uitbetaling na een periode van drie jaar als de vooraf bepaalde prestatiedoelstellingen worden bereikt (bv. onderliggende EBITDA- en CFROI-ontwikkeling op lange termijn gebaseerd op deze periode van drie jaar), met een afwijking van +/-20% tussen de effectieve prestaties en de initiële doelstelling. De uitbetaling kan variëren van 0 (indien de minimaal vereiste prestaties of de drempelwaarde niet wordt bereikt) tot 80% als het minimale prestatieniveau wordt bereikt, en tot 120% voor een prestatie die het vooraf bepaalde prestatieplafond overschrijdt.

De Raad van Bestuur bepaalt jaarlijks hoeveel PSU's verdeeld mogen worden op basis van de slotkoers van het Solvay-aandeel op de toekenningsdatum. Het totale aantal beschikbare PSU's wordt dan toegekend aan de kaderleden van de onderneming gebaseerd op hun verwachte bijdrage aan de verwezenlijking van de ambities van Solvay.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Belangrijkste kenmerken:

- De regeling is uitsluitend in contanten en omvat geen overdracht van aandelen aan een begunstigde.
- Er zijn twee prestatiecomponenten: 50% gebaseerd op het EBITDA-streefcijfer conform de ambities van Solvay en 50% gebaseerd op het CFROI-streefcijfer.
- Voorwaarde is dat de persoon in dienst blijft tot het prestatiedoel is bereikt.
- Uitbetaling in contanten op basis van de beurskoers van Solvay op einddatum.

Het uitvoerend comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het uitvoerend comité) evalueert de prestaties en het uitvoerend comité (of de Raad van Bestuur voor de leden van het uitvoerend comité) kan ook de doelstellingen herevalueren wanneer er sprake is van belangrijke wijzigingen in de parameters of andere onverwachte omstandigheden.

Uitbetaling Performance Share Units 2013 (LTV)

Het uitbetalingspercentage van het PSU-plan 2013 was 45,5% van de CFROI- en onderliggende EBITDA-streefcijfers voor de periode 2013-2015.

De Raad van Bestuur zag in dit bedrag een miskenning van de uitzonderlijke transformatie die de Groep heeft moeten ondergaan door de overname en integratie van Cytec in de periode 2013-2015. Daarom is besloten om de uitbetaling te verhogen tot 54,25% (inclusief dividend- en koersschommelingen).

Toekomstige regeling Performance Share Units (LTV)

De Performance Share Unit-regeling voor 2017 kent een nieuw onderdeel. Solvay heeft publiekelijk haar standpunt kracht bijgezet over waardecreatie op basis van niet alleen financiële maar ook extra-financiële indicatoren.

Om de LTV's te laten aansluiten bij Solvay's bredere definitie van duurzame waardecreatie, zal een deel van de waarde vanaf nu gelieerd zijn aan verbetering van de duurzaamheidsprestaties van Solvay op het gebied van broeikasgasintensiteit. De nieuwe criteria, die gelden vanaf de toekenning van LTV's in 2017, zijn derhalve als volgt:

- 40% op basis van onderliggende EBITDA-groei;
- 40% op basis van CFROI-verbetering
- 20% op basis van vermindering broeikasgasintensiteit

6.3.3. Chief Executive Officer

De vergoeding van de voorzitter van het uitvoerend comité is volledig in overeenstemming met art. 520 ter van het Wetboek van Vennootschappen en wordt door de Raad van Bestuur bepaald op aanbeveling van de remuneratiecommissie.

Aart. 520 ter van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt dat vanaf het boekjaar 2011, bij het ontbreken van andersluidende statutaire bepalingen of de expliciete instemming van de Algemene Aandeelhoudersvergadering, ten minste één kwart van de variabele vergoeding gebaseerd moet zijn op vooraf vastgelegde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van minstens twee jaar, terwijl een ander kwart gebaseerd moet zijn op vooraf bepaalde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van ten minste drie jaar.

Basissalaris

Het basissalaris van de voorzitter van het uitvoerend comité is € 1,1 miljoen gebleven in overeenstemming met de marktmediaan van de branchegenoten van Solvay.

Pensioen- en overige uitkeringen

Wat het extralegaal pensioen betreft, heeft de voorzitter van het uitvoerend comité wegens zijn Belgisch statuut als zelfstandige een eigen contractuele regeling, met eigen regels inzake pensioen, overlijden en invaliditeit die de voorwaarden weerspiegelen die hij voorheen bij Rhodia had.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Kortetermijnvergoeding (KTV)

Het streefcijfer voor de kortetermijnvergoeding is 100% van dit basissalaris, met een maximum van 150%. De kortetermijnvergoeding is gebaseerd op het behalen van vooraf gestelde doelen:

- 50% op basis van onderliggende EBITDA met kasstroombeperking
- 10% op basis van duurzame ontwikkeling (aanwezigheid van Solvay in extra-financiële indexen en voortgang met het interne systeem voor duurzame ontwikkeling Solvay Way)
- 40% op basis van individuele doelstellingen (zoals portefeuillebeheer, O&I-strategie en medewerkersbetrokkenheid)

Langetermijnvergoeding (LTV)

De langetermijnvergoeding bestaat uit een 50/50-verdeling tussen aandelenopties en Performance Share Units, met een jaarlijkse streefwaarde van 150% van het basissalaris en een maximale richtlijn vastgesteld op 200% van dit salaris.

De regeling van Solvay voor langetermijnvergoedingen is onderworpen aan de goedkeuring van de Raad van Bestuur. De ambitie van Solvay om zijn CEO een competitief maar uitdagend beloningspakket aan te bieden, blijkt uit deze vergoedingsregeling waarbij het streefcijfer voor zijn variabele vergoeding aanzienlijk hoger ligt dan zijn basissalaris.

Totale remuneratie van CEO op streefcijfer 2016

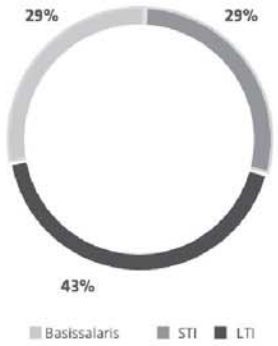

Bedrag van de betaalde vergoedingen en andere aan de voorzitter van het uitvoerend comité direct of indirect toegekende uitkeringen

Afhankelijk van het al dan niet behalen van zijn individuele vooraf door de Raad van Bestuur gestelde doelstellingen en het al dan niet behalen van de collectieve economische en duurzaamheidsdoelstellingen voor de Groep, is de vergoeding voor 2016 voor de voorzitter van het uitvoerend comité als volgt samengesteld.

Vergoedingen en andere aan de voorzitter van het uitvoerend comité toegekende uitkeringen

In €	2016	2015
Basisvergoeding	1 100 000	1 100 000
Variabele vergoeding (kortetermijnvergoeding)(1)	1 325 500	1 507 000
Uitbetaling Performance Share Units 2013(2)	406 879	n.v.t.
Pensioen en vergoeding bij overlijden en invaliditeit (uitbetaald dan wel in voorzieningen opgenomen)	698 601	757 546
Andere onderdelen van de vergoeding(3)	15 279	15 279

(1) Betaald in april 2017
(2) Eerste plan geïntroduceerd in 2013 (voor periode 2013-2015) Uitkering in juni 2016
(3) Bedrijfsauto

Kortetermijnvergoeding (KTV)

Het streefcijfer voor de jaarlijkse aanmoedigingspremie bleef stabiel op 100% van het basissalaris, met een maximum van 150%.

De prestatiemaatstaven kunnen variëren van 0% tot 200% maar de maximale uitbetaling is begrensd op 150% van de doelstelling.

De Kortetermijnvergoeding van de CEO over 2016 bedroeg € 1.325.500, wat overeenkomt met 120,5% van zijn KTV-streefcijfer.

Prestatiemaatstaven		% van de kortetermijnvergoeding	Prestatie	Uitbetalingsfactor
Onderliggende EBITDA (met kasstroombeperking)		50%	96%	48%
Duurzame ontwikkeling		10%	140%	14%
Individuele doelstellingen	Strategie	30%	150%	45%
	Personeelsmodel	10%	135%	13,5%
Totaal		100%		120,5%

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Berekening remuneratie

	Basissalaris	x	Doelbedrag	x	Prestatiefactor	=	Eindbedrag
Uitbetaling kortetermijnvergoeding	€ 1 100 000	x	100%	x	120,5%	=	€ 1 325 500

2016 was qua financiële prestaties weer een succesvol jaar voor Solvay. Met de succesvolle overname van Cytec werd daarnaast een nieuwe stap gezet in de transformatie van de Groep.

De CEO van Solvay behaalde alle door de Raad van Bestuur gestelde doelen, onder andere wat betreft de integratie van en het realiseren van synergie met Cytec, desinvesteringen, de O&I-strategie van de Groep en de inzet van personeel. Bij dit laatste ging het met name om talentmanagement en het opvolgingsplan van het uitvoerend comité in het kader van het financiële equilibrium van de Groep op de korte en lange termijn.

Overname toekenning

In verband met de succesvolle overname van Cytec, waarbij naar schatting voor US$ 100 miljoen aan synergieën gerealiseerd werd, heeft de Raad van Bestuur besloten om, in het kader van de prestatiebeloning, een overname toekenning te verstrekken aan de CEO, bestaande uit € 200.000 in contacten en 35.149 aandelenopties. De aandelenopties zijn voor een periode van drie jaar geblokkeerd en zullen alleen worden uitgekeerd als de aandelenkoers stijgt.

Na een herziening bedraagt de geschatte waarde van de synergie inmiddels US$ 150 miljoen.

Langetermijnvergoeding (LTV) Toekenning 2016

In 2016 bedroeg de nominale waarde van deze totale langetermijnvergoeding €1,65 miljoen, in lijn met het LTV-streefcijfer van 150% van het basissalaris. De winst die uiteindelijk op de betalingsdatum wordt uitgekeerd, hangt af van het al dan niet behalen van de prestatiedrempels voor de PSU's, alsook van de koers van het Solvay-aandeel op de beurs. Het uiteindelijke aantal aandelenopties en PSU's wordt berekend volgens het Black Scholes model.

	Jaarlijkse basis	x	Doelbedrag	=	Toekenningswaarde
Langetermijnvergoeding – Performance Share Units	€ 1 100 000	x	(150% / 2)	=	€ 825 000
Langetermijnvergoeding – Aandelenopties	€ 1 100 000	x	(150% / 2)	=	€ 825 000
Langetermijnvergoeding – Totaal					€ 1 650 000

PSU-uitkering 2013

	Doelbedrag PSU 2013	x	Uitbetalingsfactor	=	Uitkering in contanten
Performance Share Units (in contanten)	€ 750,000	x	54,25%	=	€ 406,879

6.3.4. Overige leden van het uitvoerend comité

Pensioen- en overige uitkeringen

De leden van het uitvoerend comité hebben recht op een uitkering bij pensionering, overlijden, ziekte en invaliditeit. In principe hangt dit af van de regels toepasselijk in hun land van herkomst. Andere regelingen, zoals ziektekostenverzekeringen, bedrijfswagens of onkostenvergoedingen voor het gebruik van de eigen auto hangen eveneens af van de toepasselijke regels in het land waar de begunstigde werkt. De aard en het belang van de overige uitkeringen zijn grotendeels in overeenstemming met de marktmediaan.

Kortetermijnvergoeding (KTV)

Doel als % van basissalaris	Prestatiemaatstaven	% van de kortetermijn-vergoeding
70%	Onderliggende EBITDA (met kasstroombeperking)	60%
	Duurzame ontwikkeling	10%
	Individuele doelstellingen	30%
	Totaal	100%

De jaarlijkse aanmoedigingspremie voor de leden van het uitvoerend comité is 70% van het basissalaris. De kortetermijnvergoeding (KTV) bestaat uit drie componenten, die als volgt worden gewogen:

- 60% verbonden aan de feitelijk behaalde prestaties gebaseerd op jaarlijkse vooraf vastgelegde collectieve economische prestatiedoelstellingen voor de Groep (onderliggende EBITDA met een specifieke vrije-kasstroombeperking);
- 10% verbonden aan de duurzame ontwikkelingsindicator van de Groep;
- 30% afhankelijk van de individuele prestaties van de manager, gemeten op basis van een reeks vooraf bepaalde doelstellingen.

De reële jaarlijkse aanmoedigingspremie kan variëren tussen 0% van het streefcijfer bij zwakke prestaties tot 200% bij uitmuntende collectieve en individuele prestaties.

Overname toekenning

In verband met de succesvolle overname van Cytec, waarbij naar schatting voor US$ 100 miljoen aan synergieën gerealiseerd werden, heeft de Raad van Bestuur besloten om 66.197 aandelenopties toe te kennen aan het uitvoerend comité Deze toekenning sluit aan bij de uitgangspunten voor prestatiebeloning aangezien deze opties geblokkeerd zijn voor een periode van drie jaar en alleen uitgekeerd zullen wordt naar rato van de koersstijging gedurende dezelfde periode.

Na een herziening bedraagt de geschatte waarde van de synergie inmiddels US$ 150 miljoen.

Langetermijnvergoeding (LTV)

	Performance Share Units (PSU's)	Aandelenopties
	Doelbedrag	Doelbedrag
Uitvoerend comité	€ 250 000	€ 250 000

Totaalbedrag aan betaalde vergoedingen en andere uitkeringen direct of indirect toegekend aan de andere leden van het uitvoerend comité door de vennootschap of een met haar verbonden vennootschap

Vergoedingen en andere aan de overige leden van het uitvoerend comité toegekende uitkeringen

In €	2016[1]	2015[2]
Basisvergoeding	2 259 531	2 182 396
Variabele vergoeding[3]	1 802 934	1 648 133
Uitbetaling Performance Share Units 2013[4]	406 880	n.v.t.
Pensioen en vergoeding bij overlijden en invaliditeit (uitbetaald dan wel in voorzieningen opgenomen)	672 567	936 092
Andere onderdelen van de vergoeding[5]	118 151	128 057

(1) V. De Cuyper, R. Kearns, K. Hajjar, P. Juéry
(2) V. De Cuyper, R. Kearns, K. Hajjar, P. Juéry
(3) Uitbetaling over 2015 gebaseerd op 60% van base salary bij doel – Uitbetaling over 2016 gebaseerd op 70% van base salary bij doel Uitbetaling in april van het volgende jaar
(4) K. Hajjar uitgesloten (in dienst na LTV-toekenning 2013)
(5) Representatievergoeding, maaltijdcheques, bedrijfsauto

De variabele vergoeding bestond uit een jaarlijkse aanmoedigingspremie op basis van de prestaties met betrekking tot collectieve en vooraf bepaalde economische en duurzaamheidsdoelstellingen voor de Groep, en de prestaties van de manager zelf, gemeten aan de hand van een aantal vooraf bepaalde individuele doelstellingen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

De vergoeding van de leden van het uitvoerend comité stemt volledig overeen met art. 520 *ter* van het Wetboek van Vennootschappen.

Art. 520 *ter* van het Wetboek van Vennootschappen bepaalt dat vanaf het boekjaar 2011, bij het ontbreken van andersluidende statutaire bepalingen of de expliciete instemming van de Algemene Aandeelhoudersvergadering, ten minste één kwart van de variabele vergoeding van de leden van het uitvoerend comité gebaseerd moet zijn op vooraf vastgelegde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van minstens twee jaar, terwijl minstens een ander kwart gebaseerd moet zijn op vooraf bepaalde en objectief meetbare prestatiecriteria over een periode van ten minste drie jaar.

De leden van het Uitvoerend Comité ontvangen aandelenopties en Performance Share Units, zoals hierboven toegelicht. Ze ontvangen echter geen aandelen als onderdeel van hun vergoeding.

Inzake beroepskosten ten laste van de vennootschap gelden voor de leden van het uitvoerend comité, met inbegrip van de voorzitter, dezelfde regels als voor alle kaderleden, dit wil zeggen een rechtvaardiging, per post, van de gemaakte beroepskosten. Persoonlijke kosten worden niet terugbetaald.

Indien bepaalde uitgaven gedeeltelijk een privékarakter hebben (bijvoorbeeld autokosten), dan wordt een proportionaliteitsregel toegepast, zoals voor alle kaderleden in een dergelijke situatie.

Wat betreft verzekeringen zorgt de vennootschap voor de leden van het uitvoerend comité voor eenzelfde soort dekking als voor het hogere kader.

Pensioenuitkeringen en uitkering bij overlijden van de leden van het uitvoerend comité zijn in principe gebaseerd op de vergoedingen die van toepassing zijn voor de leden van het hogere kader in hun land van herkomst.

6.4. In 2016 aan de leden van het uitvoerend comité toegekende aandelenopties en PSU's

In 2016 heeft de Raad van Bestuur op voorstel van het remuneratie comité aandelenopties toegekend aan ongeveer 70 leden van het hoger kader van de Groep. De uitoefenprijs komt op € 75,98 per optie, met een verwervingsperiode van 3 jaar. Aan de leden van het uitvoerend comité werden in maart 2016 in totaal 208.260 opties toegekend (inclusief de overname toekenning), in vergelijking met 93.068 opties in 2015[1].

In combinatie met dit aandelenoptieplan heeft de Raad van Bestuur Performance Share Units toegekend aan ongeveer 450 kaderleden van de Groep, met een mogelijke uitbetaling na 3 jaar indien vooraf bepaalde prestatiedoelstellingen (onderliggende EBITDA en CFROI) behaald worden. Aan de leden van het uitvoerend comité werden in maart 2016 in totaal 23.425 PSU's toegekend, in vergelijking met 17.264 PSU's in 2015[2].

Land	Naam	Functie	Aantal opties[1]	Aantal PSU's
België	Clamadieu, Jean-Pierre	Voorzitter van het uitvoerend comité	83 479	10 589
België	De Cuyper, Vincent	Lid van het uitvoerend comité	20 211	3 209
België	Kearns, Roger	Lid van het uitvoerend comité	49 502	3 209
België	Hajjar, Karim	Lid van het uitvoerend comité	34 857	3 209
België	Juéry, Pascal	Lid van het uitvoerend comité	20 211	3 209
TOTAAL			**208 260**	**23 425**

(1) Inclusief uitzonderlijke toekenning

Aandelenopties in het bezit van leden van het uitvoerend comité in 2016

		Opties				31 december 2016		
Land	Naam	In bezit op 31 december 2015	Toegekend in 2016	Uitgeoefend in 2016	Vervallen in 2015	In bezit	Uitoefenbaar	Niet-uitoefenbaar
België	Clamadieu, Jean-Pierre	170 346	83 479	0	0	253 825	65 188	188 637
België	De Cuyper, Vincent	64 816	20 211	0	0	85 027	31 175	53 852
België	Kearns, Roger	94 289	49 502	0	0	143 791	60 648	83 143
België	Hajjar, Karim	21 164	34 857	0	0	56 021	0	56 021
België	Juéry, Pascal	49 601	20 211	0	0	69 812	15 960	53 852
TOTAAL		**400 216**	**208 260**			**608 476**	**172 971**	**435 505**

(1) Aandelenopties: De reële waarde per aandelenoptie volgens het Black Scholes model bedroeg in 2015 € 26,09 en in 2016 € 17,07.
(2) De aandelenkoers voor de Performance Share Units bedroeg in 2015 € 124,90 en in 2016 € 77,91.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

6.5. Belangrijkste bepalingen van hun contractuele relatie met de vennootschap en/of verbonden ondernemingen, met inbegrip van de vergoeding ingeval van vroegtijdig vertrek

De leden van het uitvoerend comité, en dat geldt ook voor de voorzitter, hebben als onderdeel van hun verantwoordelijkheid bestuursfuncties in dochterondernemingen van de Groep.

Indien deze bestuursfuncties vergoed worden, dan zijn de vergoedingen inbegrepen in de eerder vermelde bedragen, ongeacht of het een positie betreft van een loontrekkende dan wel van een zelfstandige op basis van lokale wetgeving.

Geen enkel lid van het uitvoerend comité, evenmin de voorzitter, zal kunnen rekenen op een vertrekpremie verbonden aan de uitoefening van zijn mandaat. Bij een vroegtijdige beëindiging van de functie is enkel het wettelijke systeem van toepassing.

Het contract van de heer J-P. Clamadieu bevat een concurrentiebeding met een looptijd van 24 maanden, waarbij de totale vergoeding niet meer bedraagt dan 12 maanden.

De contracten van de leden van het uitvoerend comité bevatten geen clausule die zou voorzien in het terugkrijgen van de variabele vergoeding in geval van foutieve financiële informatie.

7. VOORNAAMSTE KENMERKEN VAN DE RISICOMANAGEMENT- EN INTERNE CONTROLESYSTEMEN

De Groep heeft een systeem voor interne controle opgezet om een redelijke mate van zekerheid te bieden in verband met (i) het naleven van bestaande wetten en regelgeving, (ii) de toepassing van het beleid en de doelstellingen die het bedrijf heeft vastgelegd, (iii) de betrouwbaarheid van financiële en extra-financiële informatie en (iv) de efficiëntie van de interne controleprocessen, in het bijzonder deze die betrekking hebben op de bescherming van de activa.

Een redelijk mate van zekerheid betekent een hoge, maar geen absolute zekerheid: elk systeem voor interne controle heeft zijn beperkingen die voortkomen uit menselijke fouten, verkeerde beslissingen of keuzes inzake kosten/baten van controle.

Dit systeem bestaat uit vijf componenten: de controleomgeving, een risicobeoordelingsproces, controleactiviteiten, de informatie- en communicatiesystemen, en de interne controle.

7.1. De controleomgeving

De controleomgeving vormt de basis van het interne controlesysteem, omdat dit het bewustzijn en het correct gedrag van alle medewerkers bevordert. Het bestaat uit verschillende elementen die een duidelijk kader scheppen met principes, regels, taken en verantwoordelijkheden en het illustreert tegelijk de betrokkenheid van het algemeen management.

Het **Management Book** geeft toelichting bij de organisatie en het bestuur van de Groep: de functies en verantwoordelijkheden van het uitvoerend comité, de Global Business Units en de functies worden erin vastgelegd, alsook de draagwijdte ervan. Het vormt ook een managementraamwerk dat tot uiting komt in de bestuurs- en personeelsmodellen van de Groep, en het benadrukt onder meer het belang van verantwoording en transparantie. Het Management Book bevat daarnaast een goedkeuringsmatrix, waarin aangegeven staat op welk managementniveau belangrijke beslissingen goedgekeurd moeten worden (financiële verbintenissen, koop- of verkoopovereenkomsten, kapitaalinvesteringen, overnames of desinvesteringen en schikkingen). Het bevat ten slotte ook 25 'rode lijnen' waarmee de belangrijkste risico's van de Groep worden aangegeven. Deze regels zijn verplicht voor alle medewerkers.

In de **Gedragscode** worden de principes omschreven waar de medewerkers zich in hun dagelijkse activiteiten aan moeten houden. De Code berust op een sterke traditie van waarden die diep geworteld zijn in de bedrijfscultuur van de onderneming. Wat de financiële verslaggeving betreft, stelt de Gedragscode dat de medewerkers ervoor moeten zorgen dat deze accuraat en in overeenstemming is met de toepasselijke regelgeving.

Een **Ethics Helpline**, die wordt beheerd door een externe partner, wordt ter beschikking gesteld van het personeel om hen de mogelijkheid te bieden om, indien ze dit niet via hun managers of via de afdeling Compliance wensen te doen, anoniem eventuele schendingen van de Gedragscode te melden. De Helpline is beschikbaar om problemen te melden via het internet in meer dan 45 specifieke landen en regio's en in de algemene categorie 'overige locaties'. Iedereen kan dus contact opnemen met de Ethics Helpline, waar ook ter wereld hij of zij zich bevindt. Daarnaast is de webtool van Ethics Helpline beschikbaar in meer dan 40 talen. De telefoonlijn is onmiddellijk beschikbaar in meer dan 20 talen, afhankelijk van het ingevoerde nummer. Medewerkers van Solvay hebben gratis toegang tot de telefoonlijn en dit 24 uur per dag, 365 dagen per jaar.

Al deze documenten zijn toegankelijk via het intranet van de Groep en er worden regelmatige trainingssessies over de Gedragscode gehouden voor alle medewerkers.

Er zijn gestandaardiseerde personeelsprocedures voor de ontwikkeling, opleiding en evaluatie van het personeel. Per beroepstak worden functieomschrijvingen van sleutelposities opgesteld: Financiën heeft zijn eigen referentiekader voor functieomschrijvingen, waarin de belangrijkste posities aan bod komen die de stiptheid, correctheid en kwaliteit van de financiële verslaggeving waarborgen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

7.2. Het risicobeoordelingsproces

Het is een inherent onderdeel van de Groep en haar bedrijfsactiviteiten om risico's te nemen waarbij tegelijkertijd de wet- en regelgeving en de Gedragscode worden gerespecteerd en de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling worden nagestreefd.

Het Enterprise Risk Management (ERM) beleid van Solvay wordt toegelicht in het Management Book: het stelt dat de Groep alle potentieel belangrijke operationele risico's en kansen zal identificeren, kwantificeren, beoordelen en beheren door middel van systematisch risicomanagement dat geïntegreerd is in strategie, operationele beslissingen en activiteiten. Enterprise Risk Management wordt als een essentieel beleidsinstrument beschouwd voor het nemen van noodzakelijke beslissingen om doelstellingen op korte, middellange en lange termijn te behalen.

Het uitvoerend comité keurt het beleid en de procedures inzake risicomanagement goed die binnen de hele Groep toegepast worden. De afdeling Internal Audit & Risk Management (IA/RM) is belast met de invoering van een allesomvattend en consistent risicobeheersysteem binnen de Groep.

Dit risicomanagementsysteem houdt rekening met de strategische doelstellingen van de organisatie en bestaat uit de volgende stappen:

- de risicoanalyse (identificatie en evaluatie);
- de besluitvorming over de manier waarop kritieke risico's worden aangepakt;
- de uitvoering van acties die hiermee verband houden;
- het opvolgen van deze acties.

Het ERM-beleid is gestructureerd rond drie hoofdlijnen:

- een jaarlijkse top-down analyse, uitgevoerd op het niveau van de Leadership Council (uitvoerend comité, voorzitters van GBU's, algemeen directeuren, voorzitters van regio's en de algemeen directeur van Solvay Business Services en bepaalde leden van het hogere kader). Dit wordt aangevuld met een bottom-up analyse aan de hand van risicobeoordelingen op het niveau van de GBU's/functies en wordt afgesloten met een controle en goedkeuring van een lijst van Groepsrisico's door het Risk Committee van de Groep (uitvoerend comité en de algemeen directeurs van de functies Personeelszaken, Industrieel, Juridische Zaken en Duurzame Ontwikkeling). Het uitvoerend comité ontvangt regelmatig een dashboard met een overzicht van de Groepsrisico's, de follow-up van deze risico's en de vordering van de genomen preventiemaatregelen;
- Een analyse van alle GBU's en functies, met een methodologie die aangepast is aan hun omvang en die geïntegreerd wordt in het jaarlijkse strategisch controleproces. Bij deze analyse worden alle kaderleden van de GBU of functie betrokken om de grootste risico's voor hun afdeling te identificeren en te evalueren. Daarna kunnen het management en de voorzitter van de GBU (of de algemeen directeur van de functie) de verantwoordelijkheid voor alle kritieke risico's toewijzen aan één van de managers van de GBU. Een regelmatige opvolging van de maatregelen die genomen worden om deze kritieke risico's te vermijden, is vereist voor alle GBU's;
- Specifieke risicobeoordelingen voor grote projecten (investeringen, overnames of belangrijke projecten voor functies).

Daarnaast wordt bij de ontwikkeling van interne controleprocessen voor omvangrijke processen een risicobeoordelingsmoment ingelast, om te bepalen wat de belangrijkste controledoelstellingen zijn die aangepakt moeten worden.

Dit geldt vooral voor processen op het niveau van de dochterondernemingen, gedeelde diensten, GBU's of op Groepsniveau, die de basis vormen voor de financiële verslaggeving.

Meer informatie over risico's kunt u vinden in het onderdeel 'Risicomanagement' van het jaarverslag, waarin wordt ingegaan op de belangrijkste risico's voor de Groep en de acties die worden ondernomen om ze te voorkomen of te verminderen.

7.3. De controleactiviteiten

Solvay hanteert een systematische aanpak om controleactiviteiten te creëren en in te voeren in de meest relevante processen. De belangrijkste verantwoordelijkheden bij deze aanpak zijn vastgelegd in het Management Book van Solvay. Corporate process owner (CPO) zijn het topmanagement, de algemeen directeur van een functie en de promotor van processen (en subprocessen). De corporate process manager (CPM) is verantwoordelijk voor het definiëren van een standaardprocedure voor de Groep. Hij moet:

1. de risico's identificeren en evalueren;
2. de voor deze risico's relevante procedures en controleactiviteiten ontwikkelen;
3. deze controles invoeren binnen de Groep.

De afdeling Internal Audit & Risk Management helpt de corporate process managers bij het identificeren van de belangrijkste risico's in de processen en bij het uitwerken van controleactiviteiten die in verhouding staan tot het belang van elk proces. Ze helpt hen ook bij het opstellen van hun jaarlijks interne controleplan (waarin vermeld wordt welke problemen en controles het komende jaar prioriteit krijgen en het plan voor de invoering ervan). Dit plan wordt elk jaar gevalideerd door een Stuurgroep Interne Controle, voorgezeten door de CFO van de Groep en waaraan alle algemeen directeurs van de functies deelnemen. Op elk niveau van de Groep (Corporate, Shared Services-platformen en GBU's) is het management dat de verschillende processen leidt verantwoordelijk voor de uitvoering van de controle.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

De algemene controle van de informatiesystemen omvat zowel veiligheidsaspecten, gericht op gegevensbescherming, als kwaliteitsaspecten, om ervoor te zorgen dat de oplossingen (beheer van wijzigingen en projecten) en diensten (beheer van IT-activiteiten) zo goed mogelijk tegemoetkomen aan de behoeften van de gebruikers.

De controle van financiële gegevens wordt over het hele verslaggevingsproces uitgevoerd. Daarnaast wordt in de **Handleiding Financiële Verslaggeving** uitgelegd hoe de verschillende IFRS-normen toegepast moeten worden binnen de Groep.

De financiële elementen worden maandelijks geconsolideerd en geanalyseerd op alle verantwoordelijkheidsniveaus binnen de vennootschap (zoals Solvay Business Services, de lokale financiële directeur, de afdeling boekhouding en verslaggeving op Groepsniveau en het uitvoerend comité), en op verschillende manieren, zoals door variantieanalyses, controles van de plausibiliteit en de coherentie, ratio-analyse of de vergelijking met gemaakte prognoses.

De auditcommissie valideert de resultaten om de drie maanden en houdt rekening met het werk van de externe accountant.

7.4. Informatie en communicatie

De Groepsfunctie Communicatie legt een beleid vast voor externe communicatie alsmede een persbeleid en voert dit uit. Deze functie valideert de externe communicatie die mogelijk een impact hebben op groepsniveau (het is een rode lijn die niet overschreden mag worden).

De Groep gebruikt uitgebreide communicatiekanalen om alle relevante informatie vanaf het topmanagement en vanuit het operationele niveau te ontvangen.

Het topmanagement kan voor de communicatie aan alle medewerkers een beroep doen op een aantal instrumenten, zoals het intranet van de Groep of de elektronische nieuwsbrieven, die door leidinggevenden worden gebruikt bij presentaties voor de verschillende teams over heel de wereld.

Naast analyse van de maandelijkse verslaggeving die door Group Controlling opgesteld wordt, controleert het uitvoerend comité elk kwartaal de resultaten van de GBU's via de zogenoemde business forecast reviews.

De informatiesystemen voor de volledige Groep worden beheerd door Solvay Business Services. Het merendeel van de activiteiten van de Groep wordt ondersteund door een klein aantal geïntegreerde ERP-systemen. De financiële consolidatie wordt ondersteund met een speciaal programma.

Voor de financiële verslaggeving publiceert Solvay kwartaalresultaten. Vooraleer elk kwartaal afgesloten wordt, geeft de afdeling boekhouding en verslaggeving op Groepsniveau schriftelijke en gedetailleerde instructies door aan alle betrokken partijen.

De publicatie van deze resultaten wordt verschillende keren vooraf nagekeken en gevalideerd:

- Ze worden opgesteld onder toezicht en controle van het uitvoerend comité;
- De auditcommissie valideert ze en ziet erop toe dat de IFRS-boekhoudregels nageleefd worden en dat een correct en waarheidsgetrouw beeld wordt gegeven van de zakelijke activiteiten van de Groep;
- De Raad van Bestuur keurt de informatie goed.

7.5. Toezicht op de interne controle

De auditcommissie bewaakt de doeltreffendheid van de interne controlesystemen. De commissie houdt toezicht op het werk van Internal Audit & Risk Management inzake financiële, operationele en compliancecontroles. Het wordt met name geïnformeerd over de draagwijdte, de programma's en het resultaat van de interne audit en het ziet erop toe dat de aanbevelingen vanuit de audit op correcte wijze worden uitgevoerd. De rol en taken van de auditcommissie staan in detail omschreven in het Handvest.

De Internal Audit is een onafhankelijke en objectieve afdeling die controleert en advies verschaft, om waarde toe te voegen aan de activiteiten van de Groep verbeteren. Zij helpt de Groep bij het behalen van de doelstellingen door een systematische en strikte aanpak te hanteren en zo de doeltreffendheid van risicomanagement-, controle-, en bestuursprocessen te evalueren en deze te verbeteren.

Planning en inhoudelijke omschrijving van de interne audit vindt plaats op basis van een risicoanalyse, waarbij de nadruk gelegd wordt op domeinen waar het risico het grootst geacht wordt. Elke geconsolideerde entiteit van de Groep ondergaat op zijn minst om de 3 jaar een interne audit.

Het management voert de aanbevelingen van de afdeling Internal Audit uit.

Andere entiteiten voeren gelijksoortige activiteiten uit op zeer specifieke domeinen. Enkele voorbeelden:

- De afdeling Health Safety & Environment voert audits uit op het gebied van gezondheid, veiligheid en leefmilieu.
- De afdeling Compliance & Risk Management van Solvay Business Services voert IT-auditopdrachten uit in samenwerking met Internal Audit.
- De afdeling Ethics & Compliance coördineert het onderzoek naar mogelijke schendingen van de Gedragscode.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

8. EXTERNE AUDIT

De controle van de financiële situatie van de vennootschap, van de jaarrekening en van de afstemming van de jaarrekening en de daarin op te nemen gegevens met het Wetboek van Vennootschappen en de statuten, wordt toevertrouwd aan een of meer accountants, benoemd door de Algemene Aandeelhoudersvergadering en gekozen uit de leden, natuurlijke dan wel rechtspersonen, van het Instituut van Bedrijfsrevisoren.

De opdracht en de bevoegdheid van de accountant(s) zijn wettelijk vastgelegd.

De Algemene Aandeelhoudersvergadering bepaalt het aantal accountants en beslist over hun vergoedingen, in overeenstemming met de wet. De accountants hebben daarnaast recht op een vergoeding van de reiskosten voor de controle op sites en bij administratieve kantoren.

De Algemene Aandeelhoudersvergadering kan ook een of meer plaatsvervangende accountants aanwijzen. De accountants worden benoemd voor een termijn van drie jaar met de mogelijkheid tot verlenging. De Algemene Aandeelhoudersvergadering kan hen niet ontslaan, tenzij ze hiervoor een grondige reden heeft.

Het auditmandaat van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA is op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 2016 afgelopen.

Op voorstel van de auditcommissie heeft de Raad van Bestuur op de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 voorgesteld om het auditmandaat van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA, vertegenwoordigd door de heer Michel Denayer, te hernieuwen voor een periode van drie jaar. De Raad stelt ook voor om mevrouw Corine Magnin te benoemen tot plaatsvervangende vertegenwoordiger van Deloitte Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA voor dezelfde termijn.

De Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering van 10 mei 2016 is met beide voorstellen akkoord gegaan.

In 2016 bedroeg de auditvergoeding voor Solvay nv € 1,1 miljoen. Deze bestaat uit de audit van zowel de statutaire als de geconsolideerde jaarrekening van Solvay nv.
De extra auditvergoedingen voor dochterondernemingen van Solvay bedroegen € 5,1 miljoen, inclusief de audit op Cytec voor heel 2016.

In 2016 werden er extra niet-auditgerelateerde vergoedingen van € 1,4 miljoen betaald door dochterondernemingen van Solvay.

9. KRACHTENS ARTIKEL 34 VAN HET BELGISCHE KONINKLIJK BESLUIT VAN 14 NOVEMBER 2007 TE VERSCHAFFEN INFORMATIE

Krachtens artikel 34 van het Belgische Koninklijk Besluit van 14 november 2007 verschaft de vennootschap hierbij de volgende informatie:

9.1. Kapitaalstructuur en aan de Raad van Bestuur verleende bevoegdheden

Per 21 december 2015 bedroeg het kapitaal van de vennootschap € 1.588.146.240, verdeeld in 105.876.416 volgestorte gewone aandelen zonder nominale waarde.

Alle Solvay-aandelen hebben dezelfde rechten. Er zijn geen verschillende soorten aandelen.

9.2. Aandelenoverdracht en aandeelhoudersovereenkomsten

De statuten van Solvay bevatten geen beperkingen in de overdracht van aandelen.

De vennootschap is geïnformeerd dat sommige individuele aandeelhouders die een direct aandelenbelang in Solvay hebben, onderling willen overleggen wanneer de Raad van Bestuur vragen van groot strategisch belang voorlegt aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering. Ieder van deze aandeelhouders blijft echter volledig vrij om te stemmen zoals hij/zij wil. Geen van deze personen, individueel of samen met anderen, bereiken de initiële drempel van 3% waarvoor een transparantieverklaring vereist is.

Solvay is niet op de hoogte van andere stemovereenkomsten of afspraken tussen aandeelhouders.

9.3. Houders van effecten met bijzondere zeggenschapsrechten

Dergelijke effecten zijn niet uitgegeven.

9.4. Mechanisme voor de controle van aandelenplannen voor werknemers wanneer de zeggenschapsrechten niet rechtstreeks door de werknemers worden uitgeoefend

Er bestaat geen aandelenplan voor werknemers met een dergelijk mechanisme.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

9.5. Beperkingen van de uitoefening van het stemrecht

Elk Solvay-aandeel geeft de houder recht op één stem in de Aandeelhoudersvergadering.

Krachtens artikel 11 van de statuten van de vennootschap mogen het stemrecht en de overige rechten verbonden aan aandelen die in een gemeenschap vallen of waarop een recht van vruchtgebruik of pand rust door één daarvoor aangewezen persoon worden uitgeoefend, bij gebreke waarvan deze rechten zijn opgeschort.

De stemrechten verbonden aan Solvay-aandelen die worden gehouden door Solvay Stock Option Management zijn van rechtswege opgeschort.

9.6. Benoeming, hernieuwing, ontslag en afzetting van Bestuurders

Volgens de statuten wordt de vennootschap bestuurd door een Raad van Bestuur bestaande uit minstens vijf leden, wier aantal door de Aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld (artikel 14).

De bestuurders worden door de Algemene Aandeelhoudersvergadering benoemd voor een termijn van vier jaar (en kunnen worden herbenoemd).

Benoeming, herbenoeming, ontslag en afzetting van een bestuurder wordt door de Raad van Bestuur ter goedkeuring aan de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering voorgelegd. Ook wordt er door de Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering over gestemd of de bestuurders voldoen aan de onafhankelijkheidscriteria, nadat de Ondernemingsraad hierover is geïnformeerd. Allereerst wordt advies gevraagd van de benoemingscommissie, die het profiel van elke kandidaat moet definiëren en beoordelen aan de hand van de door haar bepaalde benoemingscriteria en specifieke vaardigheden.

De Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering beslist bij volstrekte meerderheid over de voorstellen van de Raad van Bestuur hierover.

Wanneer een functie gedurende de lopende termijn vacant wordt, dan mag de Raad van Bestuur een nieuwe bestuurder benoemen, mits deze benoeming tijdens de eerstvolgende Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering alsnog ter goedkeuring wordt voorgelegd.

9.7. Statutenwijzigingen

Voor wijziging van de statuten van de vennootschap is een besluit van de Aandeelhoudersvergadering vereist dat moet zijn genomen op een vergadering waarbij minstens 50% van het maatschappelijk kapitaal aanwezig of vertegenwoordigd is en, in beginsel, met een meerderheid van minstens 75% van de uitgebrachte stemmen.

Als het aanwezigheidsquorum op de eerste Buitengewone Algemene Aandeelhoudersvergadering niet wordt gehaald, kan een tweede Aandeelhoudersvergadering zonder aanwezigheidsquorum beslissen.

Voor bepaalde andere zaken, zoals wijziging van het doel van de vennootschap, kan een grotere meerderheid vereist zijn.

9.8. Bevoegdheden van de Raad van Bestuur, in het bijzonder met betrekking tot het uitgeven en inkopen van eigen aandelen

9.8.1. Bevoegdheden van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de vennootschap.

Alle bevoegdheden die wettelijk of statutair niet aan de Algemene Aandeelhoudersvergadering zijn voorbehouden, zijn aan dit bestuur toegewezen.

De Raad van Bestuur heeft de verantwoordelijkheid voor een aantal essentiële domeinen aan zichzelf voorbehouden en heeft de overige bevoegdheden gedelegeerd aan een uitvoerend comité (meer informatie in het Handvest).

Voor alle aangelegenheden waarvoor de Raad van Bestuur exclusief bevoegd is, werkt zij nauw samen met het uitvoerend comité. Deze laatste heeft namelijk als taak de meeste voorstellen voor te bereiden waarover de Raad moet beslissen.

9.8.2. Machtiging van de Raad van Bestuur voor het uitgeven en inkopen van eigen aandelen

In het kader van de overname van Cytec Industries Inc. was de Raad van Bestuur tot 31 december 2016 gemachtigd om het maatschappelijk kapitaal te verhogen met bijdragen in contanten tot maximaal € 1,5 miljard, waarvan maximaal € 1.270.516.995 wordt toegewezen aan de post 'Kapitaal' en het overige aan de post 'Uitgiftepremie'. De overname is op 9 december 2015 voltooid en is door de Raad van Bestuur deels gefinancierd door het maatschappelijk kapitaal met € 317.629.245 te verhogen door uitgifte van 21.175.283 nieuwe gewone Solvay-aandelen met een uitgiftepremie van € 1.182.216.050. Deze bijzondere volmacht is derhalve niet meer relevant.

De Raad van Bestuur heeft momenteel geen volmacht van de Algemene Aandeelhoudersvergadering om eigen aandelen te verwerven of te vervreemden.

9.9. Belangrijke overeenkomsten of effecten die kunnen worden beïnvloed door een wijziging in de zeggenschap over Solvay

De Gewone Algemene Aandeelhoudersvergadering heeft op 10 mei 2016 goedkeuring verleend aan de bepalingen inzake wijziging in de zeggenschapsverhoudingen met betrekking tot de in december 2015 uitgegeven in euro luidende senior en hybride obligaties en in dollar luidende senior notes om de overname van Cytec en de algemene zakelijke doeleinden van de Solvay-groep te financieren.

9.10. Overeenkomsten tussen Solvay en haar bestuurders of werknemers die in vergoedingen voorzien wanneer bestuurders ontslag nemen, zonder geldige reden moeten afvloeien of bij een openbaar overnamebod

n.v.t.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Beheerverslag
Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur 13

RISICOBEHEER

Overzicht van de activiteiten 52
Extra-financiële jaarrekening 76
Jaarrekening 110
Verklaringen: verslag van de commissaris & verklaring van de verantwoordelijke personen 205

1. INLEIDING 38

2. VOORNAAMSTE RISICO'S 39

Klimaatverandering – nieuwe risico's 39
Veiligheid 40
Transportongelukken 40
Gebruik van chemische producten 40
Ethiek en compliance 41
Beveiliging van informatie en cyberrisico 42
Industriële veiligheid 42
Milieustrategie – nieuwe risico's 43

3. ANDERE RISICO'S 43

Markt en groei – Strategisch risico 43
Risico's verbonden aan de betrouwbaarheid van bevoorrading en productie 44
Selectie en beheer van projecten 45
Regelgevende, politieke en juridische risico's 46
Financieel risico 47
Beroepsziektes en pandemierisico's 49
Milieurisico's 49
IT-risico 50

BELANGRIJKE GESCHILLEN 50

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

1. INLEIDING

Risico is de mogelijkheid dat er zich een gebeurtenis voordoet die negatieve gevolgen heeft voor de mens, de bedrijfsmiddelen, het milieu en de reputatie of strategische doelstellingen van de Groep, inclusief het mislopen van potentiële kansen. Berekende risico's zijn, binnen vooraf door de Raad van Bestuur goedgekeurde grenzen van risicobereidheid, inherent aan de activiteiten van Solvay. Deze risicobereidheid vertaalt zich in een aantal beleidslijnen van de Groep die zijn goedgekeurd door het uitvoerend comité, en in het bijzonder in de 25 verplichte regels die als 'rode lijnen' beschreven staan in het Management Book van Solvay.

Systematisch risicobeheer van de Groep is geïntegreerd in de strategie, de bedrijfsbeslissingen en de activiteiten door middel van de ERM-benadering (Enterprise Risk Management), ondersteund door de afdeling Internal Audit & Risk Management (IA/RM). Deze aanpak zorgt ervoor dat de leidinggevenden van Solvay alle potentiële bedrijfsrisico's en -kansen identificeren, beoordelen en beheren. Het risicobeheer is geïntegreerd in het strategische en operationele besluitvormingsproces; het wordt gezien als een essentieel sturingselement en een belangrijk hulpmiddel bij het nemen van beslissingen om de bedrijfsdoelstellingen op korte, middellange en lange termijn te realiseren. In een context van wereldwijde economische en politieke onzekerheid, veranderende machtsevenwichten, verschillende groeiritmes, kortere marktcycli, volatiliteit in grondstoffen- en energieprijzen en snelle technologische ontwikkelingen, is Solvay van mening dat het efficiënt bewaken en beheren van risico's cruciaal is om de duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken.

De ERM-methodologie werd in 2014 verfijnd, en vervolgens in 2015 binnen de hele Groep geïmplementeerd. De herziening heeft geleid tot een aantal verbeteringen waardoor de prioriteit van relevante risico's beter kan worden bepaald en GBU's, functies of de Groep er gerichter op kunnen reageren.

In 2016 zijn voor de GBU's risicocoördinatoren benoemd en hun rol is verduidelijkt. Zij vormen onderdeel van een door IA/RM ondersteund netwerk waarin best practices en methodeverbeteringen worden uitgewisseld. Daarnaast hebben de GBU's in 2016 hun risicomatrixen aangepast. De status van eerdere in gang gezette acties inzake risicobehandeling is hier nu aan toegevoegd.

De belangrijkste stappen van het ERM-proces zijn nu:

- een eerste reeks risicoanalyses waarbij elke GBU en functie, met behulp van het IA/RM-team, de eigen risicomatrix herziet en actualiseert en risico-eigenaars aanwijst die verantwoordelijk zijn voor het inperken van de meest kritieke risico's;
- een tweede fase waarin door de Leadership Council de risico's worden geïdentificeerd: op basis van een analyse van het IA/RM-team van de transversale en gecorreleerde risico's van de GBU's en functies, wordt een lijst met Groepsrisico's opgesteld en beoordeeld. Dit jaar is de correlatie-analyse uitgebreid om een betere risicorespons te waarborgen;
- in een vervolgfase worden de Groepsrisico's (de meest kritieke risico's voor de Groep) nauwlettend geëvalueerd door de Risicocommissie van de Groep (samengesteld uit het uitvoerend comité en de algemeen directeuren van de functies Industrial, Legal & Compliance, Human Resources en Sustainable Development). Voor elk Groepsrisico is een lid van het uitvoerende comité aangewezen als risicosponsor, die ervoor zorgt dat dit risico op een adequate manier wordt aangepakt.
- het voorleggen van het verslag over de Groepsrisico's tijdens een speciale vergadering van de auditcommissie, uitgebreid met de voorzitter van de Raad van Bestuur, de CEO en andere leden van de Raad van Bestuur. De belangrijkste wijzigingen worden door de CEO toegelicht.

De preventiemaatregelen en de status daarvan worden door het IA/RM-team bewaakt en gerapporteerd in een risicodashboard voor de Groep. Dit dashboard wordt tweemaal per jaar door de Risicocommissie van de Groep geactualiseerd, gepubliceerd en formeel geëvalueerd. De commissie beoordeelt zowel de voortgang van preventiemaatregelen als nieuwe ontwikkelingen op het gebied van risicobeheer. De Groepsrisico's worden op jaarbasis eveneens geëvalueerd door de auditcommissie van de Raad van Bestuur.

Interne controle is één aspect van het risicobeheer. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van het systeem voor risicobeheer en interne controle van de Solvay-groep verwijzen we naar hoofdstuk 8 van dit jaarverslag (over corporate governance).

Crisisparaatheid, nog een belangrijk aspect van risicobeheer, is onderdeel van een gestructureerd netwerk binnen de Groep. Aangewezen leden voeren taken uit en implementeren programma's die ervoor moeten zorgen dat de business units en functies goed voorbereid zijn. Deze programma's bestaan uit crisissimulatie, mediatraining voor eventuele woordvoerders, onderhoud van de belangrijkste databanken en analyse van relevante interne en externe gebeurtenissen. De risico's die door middel van de ERM-aanpak worden geïdentificeerd, zijn van invloed op de scenario's die voor deze simulaties worden gebruikt.

De voor Solvay relevante risico's en de tegenmaatregelen van de Groep worden hieronder uiteengezet. De beschreven preventiemaatregelen vormen geen garantie dat risico's zich niet zullen voordoen of de Groep niet zullen raken, maar ze laten zien hoe Solvay de blootstelling aan risico's op een proactieve manier beheert.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

2. VOORNAAMSTE RISICO'S

De risicocommissie van de Groep heeft de gevolgen van en de mate waarin de Groepsrisico's onder controle zijn beoordeeld. De bevindingen van deze beoordeling zijn in december 2016 door de uitgebreide auditcommissie besproken. De gevolgen zijn gesplitst in vier verschillende aspecten: economische gevolgen, gevolgen voor de mens, gevolgen voor het milieu en gevolgen voor de reputatie.

De mate waarin deze risico's onder controle zijn, werd beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

- Zijn er risicopreventie- of bestrijdingsmaatregelen gedefinieerd?
- Zijn deze maatregelen, geheel of gedeeltelijk, uitgevoerd?
- Wordt de doeltreffendheid van deze maatregelen bewaakt?

Elk van deze criteria werd beoordeeld op een schaal met vier niveaus.

De ernst wordt bepaald door de combinatie van beide scores (gevolg en controleniveau) op het moment van de beoordeling.

Onderstaande grafiek toont hoe de ernst van elk risico zich ontwikkelt, rekening houdend met de implementatie van de risicobeperkende maatregelen in 2016 evenals externe ontwikkelingen. Elk belangrijk risico is toegewezen aan een lid van het uitvoerend comité, die er toezicht op houdt.

Ernst	Risico	Trend
Hoog	Klimaatverandering*	→
	Veiligheid	↘
	Transportongelukken	→
Matig tot hoog	Gebruik van chemische producten	→
	Ethiek en compliance	→
	Beveiliging van informatie en cyberrisico	↘
Matig	Industriële veiligheid	→
	Milieustrategie*	n.v.t.

* Nieuwe risico's: nieuwe of veranderende risico's die op lange termijn een aanzienlijke impact kunnen hebben en die in de toekomst moeten worden beoordeeld

Klimaatverandering – nieuwe risico's

Omschrijving

Klimaatverandering verhoogt de kans op extreme natuurverschijnselen die grote gevolgen kunnen hebben voor de sites en de bevoorradingsketen van Solvay. De gevolgen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- Buitenbedrijfstelling van fabrieken
- Schade aan bedrijfsmiddelen
- Problemen met het bevoorraden van klanten
- Verstoring van de toevoer van grondstoffen, energie of andere nutsvoorzieningen

Preventie en bestrijding

Dit risico heeft een langetermijnhorizon; toch ontwikkelt Solvay consistente, risicobeperkende maatregelen, die hieronder nader zijn uitgewerkt.

- Een methodologie ontwikkelen (de verschillende gevolgen waarmee rekening gehouden moet worden - belangrijke gebeurtenissen, permanente veranderingen, ecologische en sociaal-economische gevolgen - omvang, locatie enz.)
- Neem deze gevolgen in overweging:
  - Hogere frequentie en grotere amplitude van natuurverschijnselen zoals overstromingen en stormen
  - Gevolgen van regelgeving (temperatuur watertoevoer, temperatuur waterafvoer)
  - Stijging van de zeespiegel
  - Waterstress => update eerder onderzoek
- Aanwending van de methodologie op de industriële voetafdruk en de stromen van de bevoorradingsketen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Veiligheid

Omschrijving

Deze titel sluit doelbewuste aanvallen op sites, informatie en personeel van Solvay in, met de bedoeling leed, schade of negatieve gevolgen te veroorzaken.

Preventie en bestrijding

- Solvay hanteert een op dreiging gebaseerde beveiligingsaanpak om sites, informatie en personeel te beschermen.
- De Group Security Director, benoemd in 2016, coördineert wereldwijd alle veiligheidsactiviteiten om een efficiënte beperking van beveiligingsrisico's te waarborgen.
- Het uitvoerend comité heeft de oprichting van twee bestuursorganen goedgekeurd:
  - een beveiligingscommissie, voorgezeten door de CFO en een ander lid van het uitvoerend comité;
  - een beveiligingscoördinatiewerkgroep, voorgezeten door de Group Security Director, om een continue bewaking van beveiligingsrisico's en een optimaal beveiligingsbeleid voor de Groep te realiseren.
- In reactie op de verhoogde terreurdreiging in Europa zijn onmiddellijk maatregelen genomen om de beveiliging van een aantal sites op te voeren.
- Solvay Business Services (SBS) heeft een aantal initiatieven genomen om het cyberrisico te beperken.
- Om de veiligheid van zakenreizigers te vergroten is een programma rond veilig reizen goedgekeurd en geïmplementeerd.

Transportongelukken

Omschrijving

Het risico dat omwonenden of het publiek letsel oplopen kan een gevolg zijn van een ongeluk tijdens het vervoer van goederen.

Preventie en bestrijding

Het risico op een ongeval met gevaarlijke chemische transporten wordt beperkt door transportroutes te optimaliseren, te werken met geselecteerde en gecontroleerde transporteurs en bij een ongeval de wereldwijde bijstand van Carechem in te roepen. Bovendien wordt alles in het werk gesteld om het aantal transportactiviteiten te beperken door van geïntegreerde productie-eenheden voor gevaarlijke tussenproducten gebruik te maken. Solvay past de veiligheidsaanbevelingen toe van beroepsverenigingen zoals Eurochlor en CTEF (*Comité Technique Européen du Fluor*) en van programma's zoals Responsible Care®.

Gebruik van chemische producten

Omschrijving

- Productaansprakelijkheidsrisico: De blootstelling van Solvay betreft het risico dat derden letsels oplopen of eigendomschade lijden door het gebruik van een Solvay-product, evenals de daaruit voortvloeiende juridische procedures.
- Tot de mogelijke gevolgen van een ondeugdelijk product behoren blootstelling aan aansprakelijkheid voor letsels of schade en terugroepacties. Het risico voor productaansprakelijkheid is over het algemeen groter voor producten die worden gebruikt in de gezondheidszorg en in de voedingsmiddelen- en veevoedersectoren.
- Solvay wordt ook geconfronteerd met nadelige gevolgen bij het ontwikkelen van nieuwe producten en technologieën of het opschalen van processen.

Preventie en bestrijding

- Het Product Stewardship Management System (PSMS) van Solvay wordt gebruikt om productrisico's te beheersen en zo de veiligheid gedurende de gehele productlevenscyclus te garanderen.
- De risico's van de Solvay-producten worden geïdentificeerd en beoordeeld door onze interne deskundigen inzake productzorg.
- De Groep kenmerkt en beheert de risico's met betrekking tot het gebruik en de toepassing ervan, en neemt in samenwerking met de GBU's de nodige preventiemaatregelen om een eventueel foutief gebruik te vermijden.
- Product-stewardshipprogramma's geven geschikte informatie en technische ondersteuning aan klanten zodat een goed begrip van veilig gebruik en verwerking wordt verzekerd.
- De inhoud van Solvay Safety Data Sheets (SDS) wordt geharmoniseerd door de wereldwijde implementatie van een gemeenschappelijk SAP-systeem voor de Groep. De controle door SDS Verzendingen zorgt ervoor dat elk door Solvay verkocht product vergezeld gaat van een geldig SDS. Solvay bewaakt eventuele onregelmatigheden die tijdens de controle worden vastgesteld en verhelpt problemen die bij het transport ontstaan.
- Terugroepacties, zoals beschreven in de product-stewardshipprogramma's, een beheerssysteem voor product stewardship en een productveiligheidsprocedure waarin ook gezondheidszorg is meegenomen worden door de Groep ontwikkeld en toegepast.
- Solvay heeft een verzekering afgesloten om de financiële gevolgen te reduceren van het risico op productaansprakelijkheid, inclusief voor het terugroepen van eigen producten en producten van derden.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Ethiek en compliance

Omschrijving

Risico's kunnen voortvloeien uit een mogelijke niet naleving van:

- De gedragscode van Solvay
- Bijbehorende beleidsmaatregelen en procedures
- Wet- en regelgeving in de rechtsgebieden waarin Solvay actief is.

Voorbeelden:

- Er niet in slagen deugdelijk bestuur in een joint venture te implementeren
- Directe of indirecte betrokkenheid bij schending van mensenrechten
- Het opzettelijk manipuleren van financiële verslaggeving, corruptie of het omzeilen van interne controles.

Preventie en bestrijding

De Gedragscode, beleidsmaatregelen en procedures, goedgekeurd om het deugdelijk bestuur te verbeteren, gelden voor alle medewerkers, waar ook ter wereld zij zich bevinden. Daarnaast:

- Externe partijen worden geacht te handelen naar de Gedragscode.
- Alle belangrijke leveranciers moeten bevestigen dat zij de principes in de Gedragscode voor Leveranciers van Solvay zullen naleven.
- Joint ventures waarin Solvay een meerderheidsbelang heeft, moeten de Gedragscode van Solvay naleven of een afzonderlijke code gebaseerd op vergelijkbare principes.

Compliance-organisatie

- Onder leiding van de Juridisch Directeur wil deze organisatie de Groepsbrede cultuur van ethisch en correct handelen versterken. Daarnaast wordt de naleving van de relevante wetgeving, de Gedragscode en de bijbehorende beleidsmaatregelen en procedures bewaakt.
- In elk van de vier regio's waarin de Groep actief is, zijn Compliance Officers aangesteld om de communicatie te verzorgen rond de Gedragscode en de uitgangspunten waarop deze is gebaseerd.
- Elke wereldwijde business unit en functie van Solvay benoemt een Compliance Liaison om de naleving van de compliancedoelstellingen te verbeteren en te zorgen dat de betrokkenheid binnen Solvay op het gebied van compliance toeneemt.

Opleiding

- Er zijn interne cursussen ontwikkeld door de functie Juridisch & Controle op Naleving om inzicht en toepassing te verbeteren en specifieke gedragsrisico's aan te pakken, bijvoorbeeld op het gebied van antitrust, omkoping en corruptie, mensenrechten en andere aspecten van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Daarnaast worden er meertalige online trainingen ontwikkeld.
- Jaarlijks wordt de bewustwording binnen de Groep door middel van speciale campagnes onderhouden en/of verbeterd.
- Als onderdeel van het oriëntatieproces zijn er opleidingen voor nieuwe medewerkers.

Het melden van overtredingen

- Deze worden aangemoedigd als een arbeidsvoorwaarde voor elke werknemer, via verschillende interne entiteiten zoals het management, Personeelszaken, de functie Juridisch & Controle op Naleving en Internal Audit.
- Een externe hulplijn is 24 uur per dag, 365 dagen per jaar beschikbaar. Hier kunnen medewerkers vragen stellen, problemen melden of rapporten indienen. De Solvay Ethics Helpline is online of telefonisch bereikbaar en toegankelijk via het internet in 46 specifieke regio's in meer dan 40 talen en telefonisch in meer dan 20 talen.
- Dit wereldwijde Speak Up-programma staat onder toezicht van de auditcommissie van de Raad van Bestuur.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Beveiliging van informatie en cyberrisico

Omschrijving

Informatie- en cyberrisico omvat onder meer diefstal, bewerking of vernietiging van informatie, de onmogelijkheid om de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren of vertrouwelijke, kritieke of gevoelige informatie te beschermen.

Preventie en bestrijding

Programma voor cyberveiligheid

Solvays programma voor cyberveiligheid en preventie tegen verlies van vertrouwelijke informatie is in 2016 verder uitgebreid.

- Externe experts hebben onafhankelijke beoordelingen uitgevoerd, waaronder penetratietesten;
- Solvay Business Services (SBS) heeft het kwaliteitsbeheerprogramma (ISO9001:2015) voor alle activiteiten vernieuwd en de ISO27001:2013-certificering die cyberveiligheid omvat is voor de meeste van onze Information Systems-activiteiten al bezig (alle SBS zijn eind 2017 ISO27001-gecertificeerd);
- Alle SBS Information Systems-professionals hebben een opleiding in beveiligingsbeleid en best practices op het gebied van Information Systems (IS) gevolgd.
- Voor alle medewerkers blijft de veiligheidstraining voor eindgebruikers verplicht. Om het bewustzijn van de medewerkers te vergroten worden regelmatig tips op het gebied van cyberveiligheid gepubliceerd.
- Er zijn nieuwe fraudebestrijdingsinstrumenten geïmplementeerd om pogingen tot fraude te ontdekken en te voorkomen.

In 2017 zal Solvay de overkoepelende cyberveiligheidsstrategie en -beheersing verder verbeteren, het beveiligingsprogramma voor bedrijfsinformatie verder ontwikkelen en andere functies/mogelijkheden onderzoeken om de beveiligingsstatus van de onderneming en de reactiesnelheid op cyberaanvallen te vergroten.

Hoewel de onderneming al een uitgebreid programma voor cyberveiligheid heeft dat regelmatig geactualiseerd wordt, kan een omvangrijke cyberaanval toch resulteren in het verlies van belangrijke bedrijfsinformatie en/of een negatieve invloed hebben op de activiteiten en resultaten van de onderneming.

Verzekering

Solvay is verzekerd tegen de mogelijke financiële gevolgen van een cyberaanval op de bedrijfsmiddelen, productieonderbrekingen en fraudegevallen.

Industriële veiligheid

Omschrijving

- Door ongevallen op industriële sites kunnen medewerkers, aannemers of omwonenden letsel oplopen, zeker wanneer er op grote schaal chemische stoffen vrijkomen.
- Ongevallen met medewerkers of derden op onze sites zijn in het algemeen te wijten aan tekortkomingen in het veiligheidsbeheer verbonden aan de risico's op de werkplek.
- Ongevallen met aannemers kunnen ontstaan door het werken op grote hoogte, door bouw- en onderhoudswerkzaamheden, het gebruik van gereedschappen en de interactie met apparatuur tijdens het onderhoud, alsook door het niet naleven van arbeidsvergunningprocedures.
- Risico's verbonden aan het veroorzaken van letsel bij omwonenden of het publiek zijn meestal het gevolg van ernstige procesongevallen op productiesites of tijdens transportactiviteiten.

Preventie en bestrijding

Veiligheid op het werk heeft topprioriteit bij het uitvoeren van de activiteiten van Solvay. De Groep heeft een lange staat van dienst op het gebied van veiligheid en heeft bovendien veel vooruitgang geboekt door best practices uit te wisselen.

- De veiligheidsresultaten worden maandelijks door het uitvoerend comité en op GBU-niveau besproken.
- De afdeling Health, Safety & Environment (HSE) maakt gebruik van een managementsysteem genaamd 'Solvay Care Management System' (SCMS), waarin alle HSE-vereisten van Solvay opgenomen zijn en dat voldoet aan de internationale normen ISO 14001 en OHSAS 18001. Een nieuwe versie van de benchmarks wordt in 2017 uitgegeven.
- De afdeling HSE ondersteunt sites en GBU's door feedback over ervaringen en nieuwsbrieven met lessen over vaak voorkomende ongelukken en de gevolgen daarvan te verzamelen, valideren en verspreiden. Dit vormt ook onderdeel van extern onderzoek, en academische en intragroepsontwikkelingen om nieuwe veiligheidsmethodes te ontwikkelen, zoals: ICSI (Institut pour une Culture de Sécurité Industrielle), EPSC (European Process Safety Centre) en CEFIC (European Chemical Industry Council).
- In 2016 ondernomen acties: het eerste Solvay Safety Excellence Plan 2015-2016 om de prestaties op het gebied van veiligheid te verbeteren (wordt voor de periode 2017-2018 herzien). Met dit plan wil Solvay duidelijke verwachtingen definiëren op managementniveau, plannen op maat invoeren via een stappenplan per site en GBU, en een uitmuntende veiligheidscultuur bevorderen. Het bekendste onderdeel van dit plan zijn de acht 'Solvay Life Saving Rules', gericht op de acht gevaarlijkste activiteiten (zoals werken op hoogte).

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Milieustrategie – nieuwe risico's

In 2016 is dit risico toegevoegd aan de lijst met belangrijkste risico's voor de Groep.

Omschrijving

- De activiteiten van Solvay beinvloeden het milieu door:
  - Gebruik van fossiele of andere niet-hernieuwbare grondstoffen
  - Energieverbruik
  - Waterverbruik
  - Productie van afval (vast of vloeibaar, gevaarlijk of veilig)
  - Uitstoot van broeikasgassen
  - NO_x, SO_x, vluchtige organische stoffen of stofemissie.
- Het zich niet kunnen aanpassen aan vanuit milieuoverwegingen veranderende marktdynamiek of technologische ontwikkelingen dit kan de reputatie van de Groep schaden. Hierdoor kan de onderneming ondergewaardeerd worden of minder aantrekkelijk gevonden worden door langetermijninvesteerders, hetgeen ten koste kan gaan van de concurrentiepositie.

Preventie en bestrijding

- De strategie van de Groep is gericht op activiteiten met een grotere toegevoegde waarde en minder milieuschade.
- Elk jaar wordt de milieuschade van onze omzet en innovatieprojecten beoordeeld door middel van Sustainable Portfolio Management (SPM).
- Het koolstofintensiteitsplan streeft naar een reductie met 40% in 2025 (ten opzichte van 2014).
- Solvay heeft een nieuw milieuplan en nieuwe milieudoelstellingen voor 2020 ontwikkeld inzake uitstoot in de lucht (SO_x, NO_x, vluchtige organische stoffen), waterverbruik en gevaarlijk afval.
- Onderzoek & Innovatie richt zich op een aantal megatrends, waaronder de mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid en de zorgen die daarover bestaan.

3. ANDERE RISICO'S

Markt en groei – Strategisch risico

Omschrijving

- Het strategisch risico verwijst naar Solvays blootstelling aan marktontwikkelingen of ontwikkelingen bij concurrenten en het risico op het nemen van een verkeerde strategische beslissing.
- Voorbeelden van risico's:
  - Economische teruggang, drastische veranderingen in prijzen en beschikbaarheid van energie en grondstoffen
  - Verminderde vraag op de belangrijkste markten van de Groep door nieuwe wetgeving of grotere concurrentie, of gebeurtenissen die gevolgen hebben voor de belangrijkste klanten
  - Nieuwkomers op een markt, een prijzenoorlog, verstoring van het evenwicht tussen vraag en aanbod op de markten
  - Technologische vooruitgang resulterend in de ontwikkeling van vervangende producten of concurrerende productieprocessen
  - Het uitblijven van succes voor een nieuw product.

Preventie en bestrijding

De mogelijke invloed van ongunstige gebeurtenissen wordt voortdurend, zowel op het niveau van de GBU's als op Groepsniveau, beoordeeld en beheerst. Dit jaar lag de nadruk vooral op:

- Systematische en formele analyse van de markten en van de marketinguitdagingen op het gebied van investeringen en innovatieprojecten
- Ontwikkeling in de BBP+ van groeimarkten Auto & Luchtvaart, Middelen & Milieu, Elektriciteit & Elektronica en Landbouw, Veevoeder & Voedsel.
- Ontwikkeling van op maat gemaakte, essentiële oplossingen bij onze belangrijkste klanten.
- Aanpassing van activiteiten aan nieuwe energie- en CO_2-markten.
- Meer nadruk op kasstromen en het genereren van kasmiddelen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

De integratie van Cytec heeft al in 2016 aan de verwachtingen voldaan en de doelstellingen op het gebied van synergie en het genereren van kasstromen ruimschoots overtroffen. Hierdoor is de Groep in staat geweest om haar positie op de snelgroeiende markt voor geavanceerde luchtvaartmaterialen uit te breiden. In 2016 werd de ontwikkeling van nieuwe vliegtuigen met veel composieten gecompenseerd door een lagere productie van oudere vliegtuigen. Solvay heeft echter nog steeds veel groeikansen dankzij productieprogramma's van nieuwe vliegtuigen (groei verwacht voor de A320neo, B737 MAX en Joint Strike Fighter) met een hogere composietcomponent.

De herschikking van de portefeuille ging ook in 2016 door. De Groep heeft het aantal cyclische bedrijven en bedrijven met een lage groei gereduceerd door belangen in Inovyn, Vinythai en Indupa af te stoten en te desinvesteren in activiteiten op het gebied van celluloseacetaat.

Risico's verbonden aan de betrouwbaarheid van bevoorrading en productie

Omschrijving

Het risico verbonden aan bevoorrading en productie bij productieeenheden en transport verwijst naar de risico's die te maken hebben met grondstoffen, energie, leveranciers, productie, opslag en inkomend/uitgaand transport. Voorbeelden van risico's zijn het uitvallen of ernstig beschadigd raken van apparatuur, natuurrampen, stakingen en een nijpend tekort aan grondstoffen, energie of cruciale apparatuur.

Door de geografische spreiding van de productie-eenheden in de wereld vermindert de totale impact van een beschadigde of onderbroken productie-eenheid. Sommige gespecialiseerde producten worden echter slechts in één fabriek geproduceerd.

Preventie en bestrijding

De belangrijkste risico's maken het voorwerp uit van specifieke richtlijnen en risicocontroleprogramma's zoals het programma voor schadepreventie, procedures voor het beheer van de veiligheid van processen, leverancierskwalificaties en -evaluaties, een geïntegreerde planning van middelen en systemen om de bevoorradingsketen te verbeteren (ERP – Emergency Response Plans), het centrale en lokale crisismanagement, plannen voor het verzekeren van de bedrijfscontinuïteit (inclusief het risico op pandemie) en netwerkgroepen voor productie- en bevoorradingsmanagers.

Solvay sluit verzekeringen af om de financiële impact te verminderen van gebeurtenissen die **zware schade of een wezenlijke onderbreking van de bedrijfsvoering kunnen veroorzaken.** Er wordt gebruik gemaakt van een schadepreventieprogramma met de steun van een groot netwerk van door verzekeraars toegewezen risicoingenieurs. Het programma richt zich op de preventie en beperking van schade aan bedrijfsmiddelen en het verlies van winsten door brand, ontploffing, onbedoeld chemisch lekken en andere nadelige gebeurtenissen. Dit programma is operationeel binnen de gehele Groep en bestaat uit: bezoeken door ingenieurs aan alle locaties, bewaken en actualiseren van de status van overeengekomen verbeterpunten voor alle vestigingen, vergaderingen met de GBU's om het risico op schade en productieonderbrekingen aan te pakken, stappenplannen om het risico op schade en productieonderbrekingen te verlagen, bedrijfsimpactanalyse en opleidingen over schadepreventie voor de medewerkers van de fabrieken.

Om het **bevoorradingsrisico** vast te stellen houdt Solvay rekening met ecologische, sociale, beveiligings- en innovatiecriteria en probeert het bedrijf de risico's op dat gebied te beperken. Deze strategische herziening door het management vindt regelmatig plaats.

- Bepaalde leveranciers worden als kritiek beschouwd vanwege hun strategisch belang of omdat ze bedrijfs-, landen- of productrisico's met zich meebrengen. Deze leveranciers dienen zich vervolgens te onderwerpen aan een MVO-evaluatie (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) en aan een proces van continue verbetering. Alle kritieke leveranciers moeten daarnaast formeel bevestigen dat ze principes hanteren die aansluiten bij de principes in de Gedragscode voor Leveranciers van Solvay.
- Solvay bezit verscheidene mijnen en ertsgroeven voor de winning van trona, kalksteen en zout. Hierdoor beperkt Solvay het risico op onderbrekingen in de aanvoer van grondstoffen (beschikbaarheid, betrouwbaarheid en prijs) doordat, waar mogelijk, belangrijke leveranciers zijn opgenomen in het schadepreventieprogramma.

Wat de **energielevering** betreft, implementeert Solvay al vele jaren consequent programma's om het energieverbruik te verminderen. Ook al heeft Solvay industriële activiteiten die veel energie verbruiken, voornamelijk in Europa (fabrieken voor synthetisch natriumcarbonaat, polyamide), het heeft ook een aantal industriële activiteiten met relatief lage energie - inhoud, gemeten als een percentage van de verkoopprijs. Dit geldt met name voor de fluorpolymeren-activiteiten. De Groep beschouwt de bescherming en betrouwbaarheid van haar energielevering als uiterst belangrijk en heeft de volgende strategische initiatieven genomen:

- technisch leiderschap in processen en hoog performante industriële installaties om het energieverbruik zo laag mogelijk te houden;
- diversificatie en flexibel gebruik van de verschillende primaire types en bronnen van primaire energie;
- stroomopwaartse integratie voor stoom- en elektriciteitsopwekking (warmtekrachtkoppeling met aardgas, biomassa of gebruik van secundaire brandstoffen, enz.);
- periodieke controle van de staat van de energieapparatuur en -verbindingen op de industriële sites;
- een strategie van leveringszekerheid door langdurige samenwerkingsverbanden en middellange- tot langetermijncontracten met waar nodig prijsindekkingsmechanismen;
- rechtstreekse toegang tot energiemarkten waar mogelijk (gashubs, elektriciteitsnet, financiële spot- en futuremarkten, enz.);
- periodieke rapporten over de trends in energie- en grondstofprijzen verstuurd naar de vestigingen om te anticiperen op herziening van de verkoopprijzen.

Solvay Energy Services optimaliseert de energie-inkoop en -consumptie voor de Groep en helpt de GBU's energie en CO_2-emissies te beheren.

Selectie en beheer van projecten

Omschrijving

De toewijzing van middelen aan projecten (Kapitaaluitgaven (Capex), Fusies en Overnames) stemt mogelijk niet overeen met de groeistrategie van Solvay, waardoor de financiële middelen van de Groep op een inefficiënte manier aangewend worden, resulterend in tegenvallende kasstromen. Bovendien kunnen er bij een groot project problemen ontstaan, waardoor de beoogde doelstellingen niet worden gehaald.

Preventie en bestrijding

Om de kans van slagen van een bepaald project te vergroten, heeft de Groep procedures ontwikkeld om kapitaalinvesteringen en overnames te beheersen, waaronder het identificeren, beoordelen en bestrijden van risico's.

- Het bestuursmodel voor grote/middelgrote investeringsprojecten is zo ontworpen dat alleen de meest doeltreffende investeringsprojecten worden goedgekeurd en zo goed mogelijk worden uitgevoerd.
- Het Investeringscomité verstrekt het uitvoerend comité een analyse van de efficiëntie van de kapitaaltoewijzing voor de Groep en het investeringsplan, in lijn met de herziening van de stappenplannen en de bedrijfsstrategie van de GBU's.
- Na de implementatie worden de prestaties geanalyseerd om de kapitaalefficiëntie te beoordelen. De lessen die daaruit getrokken worden, worden gebruikt om verbeteringen door te voeren in de aanpak van de marketing-, financiële en industriële aspecten van investeringsprojecten.

De methode om grote kapitaalprojecten aan te pakken, is naar de GBU's uitgebreid zodat zij ze kunnen toepassen bij hun eigen middelgrote projecten.

De Groep heeft geleidelijk de Capex Excellence-methode ingevoerd om projectportefeuilles bij kleinere projecten te optimaliseren.

De combinatie van deze acties heeft geleid tot een veel betere controle over de conversie van EBITDA naar kasstromen en een conversieniveau dat vergelijkbaar is met dat van overeenkomstige bedrijven in de sector.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Regelgevende, politieke en juridische risico's

Omschrijving

Regelgevend risico

- Het risico in verband met regelgeving verwijst naar het risico dat Solvay loopt als de wet- en regelgeving wijzigt. Solvay kan blootgesteld worden aan grote kostenstijgingen of onderbrekingen in de bedrijfsvoering als gevolg van nieuwe wet- of regelgeving of een meer striktere interpretatie of toepassing van de huidige regelgeving door de rechterlijke macht of andere autoriteiten.
- Solvay moet de wettelijke goedkeuring krijgen en behouden voor het laten draaien van de productiefaciliteiten en het verkopen van zijn producten. Intrekking van voorheen toegekende goedkeuringen of het niet kunnen verkrijgen van een goedkeuring kan een nadelig effect hebben op de continuïteit van de activiteiten en de bedrijfsresultaten.
- Met name in Europa moeten alle chemische stoffen die geproduceerd, geïmporteerd of gebruikt worden door Solvay geregistreerd worden conform de REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) Verordening en de door deze regelgeving opgelegde deadlines moeten gerespecteerd worden. Dit komt bovenop de overige reeds bestaande vereisten. Tussen 2010 en 31 mei 2013 zijn 451 dossiers succesvol geregistreerd bij de European Chemical Agency. Voor de volgende REACH-registratiedeadline van 31 mei 2018 moeten ongeveer 332 stoffen geregistreerd worden. Het registratieschema dat daarvoor is opgesteld, verliep eind 2016 volgens plan. Per 1 december 2016 zijn al 123 dossiers geregistreerd.

Politiek risico

Politiek risico is het risico dat Solvay loopt wanneer het overheidsgezag niet op een normale manier kan worden uitgeoefend. Dit kan het gevolg zijn van een sociale crisis, politieke onstabiliteit, burgeroorlog, nationalisatie of terrorisme in landen waar de Groep opereert of producten verkoopt, met als gevolg vertraging in de levering of het niet kunnen leveren van producten of het niet beschikbaar zijn van grondstoffen, energie, logistieke of transportmiddelen.

Juridisch risico

- Het juridische risico verwijst naar het risico op werkelijke en mogelijke gerechtelijke en administratieve procedures.
- Alleen al door zaken te doen stelt Solvay zich bloot aan geschillen en procedures, waarbij een ongunstige uitkomst altijd mogelijk is (zie de paragraaf Belangrijke geschillen hieronder).
- De Groep kan tijdens de normale bedrijfsvoering betrokken raken bij gerechtelijke en administratieve procedures, met name op het gebied van productaansprakelijkheid, contractuele verplichtingen, antitrust-wetgeving, inbreuk op octrooien, belastingaanslagen en milieukwesties (zie de paragraaf Belangrijke geschillen hieronder).
- De activiteiten van de Groep hangen af van de controle over de voornaamste technologieën en van de innovatiecapaciteit. Door derden aangespannen juridische procedures inzake het recht van Solvay om bepaalde technologieën te gebruiken, kunnen een impact hebben op de activiteiten.

Preventie en bestrijding

- Dankzij de geografische spreiding van de Groep over de wereld worden de gevolgen van nadelige wettelijke en politieke ontwikkelingen beperkt.
- Goed ontworpen en geteste producten en productieprocessen helpen de risico's op het gebied van wet- en regelgeving te beperken, net zoals de tijdige en complete indiening van vergunningsaanvragen.
- Het risico verbonden aan regelgeving en politiek wordt verkleind, zowel binnen als buiten de Europese Unie, door de voortdurende inspanningen van de afdeling Overheid & Publieke Zaken, die met openbare instanties werkt en met de lokale Belgische ambassades in contact staat.
- Om de juridische risico's te beheersen heeft Solvay medewerkers in dienst die gespecialiseerd zijn in recht en intellectuele eigendom alsook regelgevende middelen en instrumenten. Daar waar nodig kan een beroep gedaan worden op externe professionele inbreng.
- Afhankelijk van de verwachte juridische risico's treft Solvay financiële voorzieningen. Het bewustzijn op dit gebied wordt vergroot door gerichte trainingssessies, het delen van informatie, zelfbeoordelingsprocedures en interne audits.
- Bedrijfsgeheimen en patenten beschermen de technologische kennis van Solvay inzake nieuwe producten en processen. De onderneming spant zich dan ook voortdurend in om eigen kennis en informatie en de positie van het bedrijf als leider op het gebied van technologische kennis van productieprocessen te beschermen.
- Politieke risico's pakt Solvay aan door risico's te delen met plaatselijke of institutionele partners en door het nauwgezet volgen van politieke ontwikkelingen in kwetsbare gebieden.

Alle risico's die uiteindelijk tot een blootstelling kunnen leiden (ongeacht de waarschijnlijkheid daarvan) worden centraal bewaakt en elk kwartaal aan het uitvoerend comité en de auditcommissie voorgelegd. Daarbij worden de ontwikkelingen in de afgelopen periode en de geschiktheid van de financiële voorzieningen beoordeeld.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Financieel risico

Omschrijving

Hieronder vindt u een overzicht van de financiële risico's van Solvay en de mate waarin deze van toepassing zijn voor de onderneming:

- Liquiditeitsrisico (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening)
  - Het vermogen om financiële schulden tijdig terug te betalen en te herfinancieren
  - Het vermogen om bedrijfsactiviteiten te financieren en kasstromen door activiteiten te genereren
  - Het vermogen om kasstromen te onttrekken uit desinvesteringen en niet te veel te betalen voor overnames
  - Het vermogen om de Investment Grade-kredietwaardigheid van de Groep de behouden

- Valutarisico (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening)
  - De Groep loopt vooral valutarisico in euro's en dollars.
  - De activiteiten van de Groep genereren een aanzienlijke positieve netto dollarstroom. Een waardedaling van de dollar leidt meestal tot lagere opbrengsten en lagere winsten.
  - Verder is de Groep, in veel mindere mate, blootgesteld aan de valutakoersen tussen EUR/Japanse yen, EUR/Chinese yuan en Braziliaanse real/Amerikaanse dollar

- Renterisico (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening)
  - Blootstelling aan de schommelingen in de rentevoet

- Tegenpartijrisico (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening)
  - Blootstelling aan financiële tussenpersonen via het schatkistbeheer en de commerciële relaties van de Groep

- Risico's inzake pensioenverplichtingen (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening):
  - Blootstelling aan een aantal toegezegd-pensioenregelingen die onderhevig zijn aan fluctuaties in de disconteringsvoet, verwacht inflatieniveau, het socialezekerheidsstelsel en verwachte levensduur alsmede de activa/passiva-matching. Deze kunnen van grote invloed zijn op de netto pensioenverplichtingen van de Groep
  - Blootstelling aan pensioentekorten door rente- en inflatierisico's

- Risico's inzake fiscale geschillen (zie toelichting F32 *Financiële instrumenten en beheer van financiële risico's* bij de geconsolideerde jaarrekening)
  - Blootstelling aan een toenemend aantal vragen bij de belastingcontrole en de invoering van nieuwe fiscale richtlijnen.

Preventie en bestrijding

Financiële risico's worden in brede zin geanalyseerd, beoordeeld en beheerst door de financiële afdeling van de Groep en meer specifiek door de afdelingen Treasury, Group Accounting & Reporting, en Tax. Het financiële beleid van de Groep en de strikte bewaking daarvan moeten ervoor zorgen dat verlies wordt voorkomen of beperkt.

Voorzichtig met financiële middelen en aanzienlijke kasreserves

Een voorzichtig financieel profiel en een conservatieve financiele discipline:

- Na de overname van Cytec in december 2015 bevestigden de twee belangrijkste kredietwaardigheidsbureaus de Investment Grade-kredietwaardigheid van de Groep, met een Baa2/P2-rating (negatieve vooruitzichten) van Moody's en een BBB-/A3 rating (stabiele vooruitzichten) van Standard & Poor's.

Aanzienlijke kasreserves:

- Eind 2016 had de Groep € 1,1 miljard aan geldmiddelen en kasequivalenten (Overige financiële instrumenten) alsmede € 2,4 miljard aan kasreserves samengesteld uit gegarandeerde kredietfaciliteiten (twee gesyndiceerde kredietfaciliteiten van respectievelijk € 1,5 miljard en € 550 miljoen) en een extra bilaterale kredietfaciliteit van € 350 miljoen bij belangrijke internationale bankinstellingen.
- De Groep heeft toegang tot een Belgisch Schatkistbewijsprogramma van € 1 miljard of, als alternatief, een Amerikaans commercial paper-programma van US$ 500 miljoen.

Investment Grade-kredietwaardigheid:

- De Groep streeft ernaar om haar Investment Grade-kredietwaardigheid te behouden en springt daarom voorzichtig om met haar financiële middelen. Bovendien wordt bij beslissingen over portefeuillebeheer en investeringen en bij de kasstroomdoelstellingen uitdrukkelijk aandacht besteed aan de gevolgen voor Groeps kredietwaardigheidsindicatoren. Ook heeft Solvay een uitgebreide financiële methodologie ontwikkeld en wordt de vennootschap door onafhankelijke deskundigen bijgestaan. Dit geeft de Groep inzicht in de gevolgen van toekomstige financiële en zakelijke ontwikkelingen voor zijn kredietwaardigheid, zodat de Groep hierop kan inspelen.
- Solvay zet zich in voor transparante en regelmatige gesprekken met de belangrijkste kredietwaardigheids bureaus.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Geografische spreiding en de afdekking van valutarisico's

Door geografische spreiding van de productie en de omzet wordt het valutarisico op natuurlijke wijze beperkt, omdat de inkomende kasstromen aansluiten bij de uitgaven in dezelfde valuta.

Afdekking van valutarisico

Solvay houdt de valutamarkt goed in de gaten en neemt afdekkingsmaatregelen van met name een looptijd van minder dan één jaar en gewoonlijk niet langer dan 18 maanden, wanneer dit nodig wordt geacht.

- Voor het afdekken van valutarisico maakt Solvay gebruik van termijn- en optiecontracten om de waarde van toekomstige kasstromen in buitenlandse valuta veilig te stellen.
- De Groep beheert het valutarisico voor vorderingen, schulden en leningen centraal voor alle dochterondernemingen van de Groep daar waar het mogelijk is om zulke transacties af te sluiten en via lokale financiële dochterondernemingen voor andere regio's.

Renteafdekkingsbeleid

Voor het leeuwenaandeel van haar schulden zet de Groep de rente vast. Solvay volgt nauwgezet de rentemarkt en gaat renteswaps aan wanneer dit nodig wordt geacht.

Kredietwaardigheid van Solvays tegenpartijen

Wat schatkistbeheer betreft, werkt Solvay samen met bankinstellingen met de hoogste kredietwaardigheid (waarvan de selectie is gebaseerd op de belangrijkste ratingsystemen) en vermijdt een concentratie van risico's door de positie bij elk van deze banken niet boven een bepaalde drempel te laten komen. Die drempel is bepaald op basis van de kredietwaardigheidsrating van de betrokken instelling. Verder kan Solvay in geldmarktfondsen en kortlopende overheidsobligaties met de hoogste waardering beleggen.

Wat haar commerciële activiteiten betreft, beheert de Solvay-groep de externe klantenrisico's en de inning van contanten via een sterk netwerk van kredietmanagers en incasso-medewerkers gevestigd in de regio's en landen waar de Groep actief is. Zij worden daarbij ondersteund door een aantal gedetailleerde procedures en aangestuurd door kredietcommissies op Groeps- en GBU-niveau. Deze maatregelen ter beperking van de verliezen hebben geleid tot een laagterecord in wanbetaling door klanten ('customer default').

Pensioenvoorzieningen en optimalisatie van pensioenplannen

Pensioenvoorzieningen: Solvay heeft richtlijnen opgesteld om zijn invloed op de besluitvorming door lokale pensioenfondsen te vergroten, binnen de grenzen van de lokale wetgeving. Het gaat hier om beslissingen in verband met investeringen en financieringen, keuze van adviseurs, benoeming van door de werkgever voorgedragen vermogensbeheerders in het bestuur van lokale pensioenfondsen en andere beslissingen die met kostenbeheersing te maken hebben.

Optimalisatie: van pensioenplannen Dit is er voornamelijk op gericht de blootstelling aan het risico verbonden aan toegezegd-pensioenregelingen te verminderen, door voor toekomstige pensioenjaren de bestaande regelingen om te zetten naar pensioenplannen met een lager risicoprofiel of door deze pensioenregeling niet open te stellen voor nieuwkomers. Een voorbeeld van een pensioenplan met een lager risico is een hybride plan waarin een kassaldoregeling wordt gecombineerd met een toegezegde-bijdrageregeling.

Drie jaarlijks wordt een ALM (Asset Liability Management)-analyse van de pensioenregelingen van de Groep, die meer dan 90% van de bruto of netto pensioenverplichtingen van de Groep vertegenwoordigen, uitgevoerd om de bijhorende risico's wereldwijd te identificeren en te beheren. Solvay heeft in 2016 een ALM-onderzoek uitgevoerd.

Controleprocedure voor naleving van belastingrichtlijnen en beleid inzake interne verrekening

De controleprocedure voor de naleving van belastingrichtlijnen bestaat uit bewakingsprocedures en -systemen, grondige interne evaluaties en controles verricht door erkende externe adviseurs. Maatregelen om het risico van fiscale geschillen te voorkomen bestaan uit een grondige analyse van de interne financiering van dochterondernemingen, fusies, overnames en verkopen, of voorgestelde veranderingen in de bedrijfsorganisatie en activiteiten. Indien de omvang van de bedragen dit rechtvaardigt, roept de Groep de hulp in van externe deskundigen of advocatenkantoren.

Beleid, procedures en controlemaatregelen inzake interne verrekening zijn erop gericht te voldoen aan de eisen van de autoriteiten. Jaarlijks wordt documentatie over de interne verrekening opgesteld voor elke juridische entiteit van de Groep waarvoor deze documentatie krachtens de lokale wet- en regelgeving vereist is. Hiervoor wordt de hulp van interne of externe specialisten ingeroepen om de marktconformiteit van de interne verrekening aan te tonen. Het bestaan en de nauwkeurigheid van de documentatie worden periodiek gecontroleerd via interne audit. Specialisten op het gebied van interne verrekening helpen de onderneming bij het vaststellen van de interne tarieven die aansluiten bij het beleid inzake interne verrekening.

De belastingafdeling van Solvay besteedt bovendien veel aandacht aan de juiste interpretatie van nieuwe belastingrichtlijnen om juridische procedures te voorkomen. De afdeling houdt zich onder andere bezig met de implementatie per land van de aanbevelingen inzake de G20/OESO-grondslaguitholling en winstverschuiving (BEPS) en zorgt ervoor dat de belastingpositie voldoet aan de veranderende eisen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Beroepsziektes en pandemierisico's

Omschrijving

Beroepsziektes zijn aan het werk gerelateerde ziektes door, meestal herhaaldelijke, blootstelling aan beroepsgevaar. In de meeste gevallen dienen de gezondheidseffecten zich pas na lange termijn aan, bijvoorbeeld bij asbestgerelateerde ziektes of kanker.

Pandemierisico's kunnen zowel de medewerkers, hun familie als de samenleving in het algemeen treffen.

Preventie en bestrijding

- Een conservatieve benadering bij het identificeren, evalueren en beheren van risico's helpt de werkelijke risicoblootstelling te verminderen, ook wanneer nieuwe gevaren zich voordoen.
- Solvay houdt de normen voor beroepsziektes wereldwijd nauwlettend in de gaten en heeft een uitgebreid programma voor industriële hygiëne opgezet aan de hand waarvan beoordeeld wordt of aan de standaarden voor beroepshygiëne voldaan wordt.
- Conservatieve blootstellingsgrenzen worden vastgesteld en gedeeld door het wereldwijde toxicologische team van Solvay SAELs (Solvay Acceptable Exposure Limits), ondersteund door de interne commissie voor aanvaardbare blootstellingsgrenzen van Solvay. Deze commissie stelt grenzen vast voor substanties waarvoor geen officieel erkende OEL (Occupational Exposure Limit) grenswaarde voor beroepsmatige blootstelling is vastgesteld of waarbij deze grenswaarde volgens Solvay onvoldoende bescherming biedt. De hoogste prioriteit wordt gegeven aan nanomaterialen en technologieën, endocriene verstoorders, ZZS (Zeer Zorgwekkende Stoffen) en gezondheidsgerelateerde toepassingen van Solvay-producten.
- Alle industriële en grote administratieve sites van Solvay zijn verplicht de medewerkers periodiek medisch te laten onderzoeken op basis van individuele risicoprofielen en de aanbevelingen van de Groep. Dit draagt bij tot het voorkomen van beroepsziektes en eventuele andere nadelige gezondheidseffecten als gevolg van het werk.
- Interne IT-hulpmiddelen voor interne industriële hygiëne en gezondheid op het werk zijn op alle sites geïntegreerd. Deze tools bieden de lokale teams de mogelijkheid tot eenvoudig en efficiënt beheer van – en toegang tot – uitvoerige hygiënegegevens en gegevens inzake het medisch toezicht van de medewerkers. Deze hulpmiddelen dragen daarnaast bij tot het identificeren en voorkomen van mogelijke nieuwe gevallen van beroepsziektes, verbeteren van de traceerbaarheid van individuele en collectieve blootstelling en van medische gegevens, en vergemakkelijken het dagelijks werk van artsen en hygiënisten bij Solvay.
- Voor alle fabrieken en activiteiten is een plan opgesteld ter voorbereiding op een eventuele pandemie, ondersteund door een netwerk van coördinatoren. Dit plan kan in werking worden gesteld wanneer regionale of lokale respons nodig is.

Milieurisico's

Omschrijving

- Het beheren en saneren van bodemvervuiling uit het verleden op sommige sites en het respecteren van toekomstige wijzigingen in milieuwetgeving zijn topprioriteiten;
- Wetgeving in de wereld introduceert een steeds groter toepassingsgebied voor wettelijke milieuverplichtingen dan voorheen. Maar in Europa wordt deze wetgeving op een pragmatische manier geherinterpreteerd met behulp van een sitespecifieke risicoanalyse om de interventiewaarde en remediëringsdoelstellingen te bepalen.

Preventie en bestrijding

- ISO 14001 of geïntegreerde HSE-beheersystemen gelijkwaardig aan ISO 14001 (Solvay Care Management System) voor het milieu worden in alle productievestigingen ingevoerd;
- Het beleid en de risicocontroleprogramma's worden toegepast in alle productie-eenheden en overige voorzieningen en worden geleidelijk ingevoerd in de nieuw verworven fabrieken. De Groep neemt de noodzakelijke maatregelen om te voldoen aan de richtlijnen op het gebied van de belangrijkste risico's of deze zelfs te overschrijden, bijvoorbeeld door gedetailleerde maatregelen ter preventie van ongevallen;
- De sites met historische bodemvervuiling worden zorgvuldig gevolgd en beheerd. Een speciaal wereldwijd team volgt regelmatig opleidingen en zorgt ervoor dat de voorzieningen voor toezicht en herstel geactualiseerd worden in overeenstemming met bepaalde auditprocedures;
- Alle betroffen sites maken beleidsmatig gebruik van een risicobeschrijving. Het bevat een diagnose van potentiële problemen op basis van hydrogeologisch onderzoek en bodemanalyse, een evaluatie van de risico's voor het grondwater en de implementatie van relevante herstel- of begrenzingsmaatregelen in overleg met de bevoegde overheid;
- Op lokaal niveau wordt op alle sites van Solvay de wet- en regelgeving bewaakt. Verbeterende maatregelen worden waar nodig ingevoerd in nauwe samenwerking met de milieuautoriteiten;
- Solvay sluit verzekeringen af om de financiële gevolgen van milieurisico's te verminderen. Solvay volgt de effecten van de klimaatverandering op de voet, aangezien de daaraan gerelateerde risico's en kansen de bedrijfsdoelstellingen van de Groep kunnen beïnvloeden. Het risico wordt tot op zekere hoogte gedekt door de geografische spreiding van de productievestigingen en afzetmarkten van de Groep.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

IT-risico

Omschrijving

Voor Solvay verwijst het risico verbonden aan informatie en informatiediensten naar de onmogelijkheid om de continuïteit van de diensten te waarborgen of informatiediensten te verstrekken die het bedrijf nodig heeft.

Preventie en bestrijding

- De Groep gebruikt een speciaal datanetwerk en regionale internetgateways die beheerd worden door een betrouwbare dienstverlener. Kritieke gegevens en toepassingen worden opgeslagen in een datacenter overeenkomstig professionele goede praktijken, waardoor gegevensherstel bij incidenten gegarandeerd is.
- In 2016 werden tests op het gebied van disaster recovery en crisisbeheer uitgevoerd voor het datacenter alsmede de belangrijkste dienstencentra en regionale kantoren van Solvay Business Services (SBS), waarbij verschillende crisisscenario's werden gehanteerd.
- Er worden algemene IT-controles toegepast op kritieke informatiesystemen en deze worden gecontroleerd op zowel interne als externe naleving. Solvay heeft een programma voor een jaarlijkse IT-audit ontwikkeld om naleving met het Information Systems-beveiligingsbeleid te garanderen.

BELANGRIJKE GESCHILLEN

Met haar diversiteit aan activiteiten en geografische spreiding loopt de Solvay-groep juridische risico's, vooral inzake productaansprakelijkheid, contractuele betrekkingen, antitrustwetgeving, geschillen over octrooien, belastingaanslagen en zaken in verband met gezondheid, veiligheid en milieu. Betwistingen zijn niet te vermijden en zijn soms noodzakelijk om de rechten en belangen van de Groep te verdedigen.

Het resultaat van een dergelijk proces kan niet met zekerheid worden voorspeld. Het is dan ook mogelijk dat ongunstige definitieve gerechtelijke of arbitrage-uitspraken leiden tot de vaststelling van aansprakelijkheden (en kosten) die niet gedekt zijn, of niet helemaal gedekt zijn door voorzieningen of door de verzekering en dus een materiële impact kunnen hebben op de opbrengsten en winsten.

Lopende gerechtelijke procedures waarin de Solvay-groep betrokken is en die een belangrijk risico inhouden, worden hieronder kort voorgesteld. Het gaat hier niet om een volledige lijst.

Het feit dat deze geschillen hieronder worden weergegeven, heeft niets te maken met de proceskansen. Solvay verdedigt zichzelf met veel overtuiging en heeft vertrouwen in de door de verdediging gehanteerde argumenten.

Voor bepaalde zaken heeft Solvay overeenkomstig de boekhoudkundige regels reserves of voorzieningen aangelegd om zo de kosten van financiële risico's en/of kosten van de verdediging te dekken (zie toelichting 35D "Voorzieningen voor geschillen van de geconsolideerde jaarrekening" van dit jaarverslag).

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Antitrust-procedures

In 2006 legde de Europese Commissie Solvay boetes op (met inbegrip van Ausimont SpA, door Solvay in 2002 overgenomen) voor vermeende inbreuk op de concurrentieregels op de markt voor peroxideproducten, die na hoger beroep € 139,5 miljoen bedroegen voor Solvay nv en € 12,8 miljoen voor Solvay Specialty Polymers Italy SpA. Gebundelde burgerlijke rechtszaken tegen Solvay en andere producenten zijn in 2009 aanhangig gemaakt bij de Rechtbank van Dortmund (Duitsland) wegens vermeende schending van de antitrustwetgeving, waarbij van de producenten schadevergoeding werd gevorderd op basis van hoofdelijke en gezamenlijke aansprakelijkheid. De waarde van de claims bedraagt circa € 240 miljoen (exclusief rente) tegen alle zes beklaagden. Verschillende vragen met betrekking tot de bevoegdheid van de Rechtbank van Dortmund werden voorgelegd aan het Europese Hof van Justitie en de procedure voor de Rechtbank van Dortmund werd in tussentijd opgeschort.

In Brazilië heeft Solvay te maken met administratieve claims in verband met vermeende kartelactiviteiten op verschillende markten. De CADE (de Braziliaanse mededingingsautoriteit) heeft in mei 2012 boetes uitgedeeld aan Solvay en een aantal andere bedrijven in verband met H_2O_2-activiteit en in februari 2016 in verband met perboraat-activiteit (aandeel van Solvay in de boetes bedraagt respectievelijk € 29,6 miljoen en € 3,9 miljoen). Solvay heeft beroep aangetekend tegen administratieve boetes voor het Braziliaans federaal gerecht.

Geschillen rond gezondheid, veiligheid en milieu (HSE)

In oktober 2009 klaagde de openbare aanklager van het Strafhof van Alessandria (Italië) diverse personen aan (onder wie werknemers en oud-werknemers van Solvay, en Ausimont SpA, nu Solvay Specialty Polymers Italy) wegens vermeende schendingen van de milieuwetgeving (niet saneren) en de volksgezondheidswetgeving (onder meer het opzettelijk vergiftigen van drinkwater). Solvay Specialty Polymers Italy - SSPI (voorheen Solvay Solexis en Ausimont), een dochteronderneming van Solvay en rechtsopvolger van Ausimont SpA, die deze zaak samen met Edison SpA als burgerlijk aansprakelijke partij heeft aangespannen, loopt het risico op burgerlijke aansprakelijkheidsvorderingen indien het proces een negatieve afloop kent. De burgerlijke partijen die toegelaten werden tot het proces ramen hun burgerlijke schadevergoeding voorlopig op circa € 105 miljoen. In december 2015 veroordeelde het Hof van Assisen van Alessandria drie SSPI-managers tot een gevangenisstraf van 2,5 jaar en werd een burgerlijke schadevergoeding van ongeveer € 400.000 toegekend. Alle partijen zijn tegen dit vonnis, dat niet uitvoerbaar is omdat het niet definitief is, in beroep gegaan en de zaak wordt momenteel behandeld door het Strafhof van Turijn.

In mei 2008 heeft de openbare aanklager van het Strafhof van Pescara (Italy) diverse personen in staat van beschuldiging gesteld met betrekking tot een vermeende schending van de leefmilieuwetgeving (milieuramp) en een vermeende misdaad tegen de volksgezondheid (opzettelijke vergiftiging van drinkwater) die voor 2002 plaatsvond (d.w.z. voor de overname van Ausimont SpA door Solvay). Onder deze personen waren oud-werknemers van Ausimont SpA, door Solvay overgenomen in 2002; geen enkele medewerker van Solvay werd beschuldigd en Solvay nv en Solvay Specialty Polymers Italy namen deel als burgerlijke partijen. Het Hof van Assisen van Chieti heeft de aanklacht van opzettelijke vergiftiging verworpen en verklaarde dat de voormalige werknemers van Ausimont schuldig zijn aan de milieuvervuiling, maar dat de zaak verjaard is. De openbare aanklagers en de burgerlijke partijen tekenden beroep aan tegen dit vonnis en de zaak wordt momenteel behandeld door het Strafhof van L'Aquila.

Sinds eind 2016 zijn 17 burgerlijke procedures voorgelegd aan de burgerlijke rechtbank van Livorno door oud-medewerkers en familieleden van overleden medewerkers van de Rosignano-fabriek. Zij eisen schadevergoeding (voorlopig vastgesteld op € 9 miljoen) voor ziektes die zouden zijn ontstaan door blootstelling aan asbest. De beklaagden in deze burgerlijke procedures zijn Solvay nv en Solvay Chimica Italia SpA, respectievelijk eigenaar en beheerder van de Rosignano-fabriek.

Farmaceutische activiteiten (beëindigd)

De contractuele afspraken in verband met de verkoop van de farmaceutische activiteiten in februari 2010 hebben voorwaarden opgeleverd voor de toewijzing en verdeling van de aansprakelijkheid inzake activiteiten van vóór de verkoop.

Onder voorbehoud van een beperkte aantal uitzonderingen is de blootstelling van Solvay aan schadevergoedingen aan Abbott wegens aansprakelijkheid voor verkochte activiteiten beperkt tot een samengesteld bedrag van € 500 miljoen en beperkt in de tijd.

Dit houdt onder meer schadeloosstelling in voor de mogelijke aansprakelijkheid in de zaak van hormonale substitutietherapieën (HST) in de Verenigde Staten, de hervatte "Qui Tam"-rechtszaak in verband met promotie- en marketingpraktijken die een vermeende invloed hadden op de omzet van de geneesmiddelen ACEON®, LUVOX® en ANDROGEL®, en nog een paar recent aangespannen rechtszaken in verband met testosteronvervangingstherapieën, eveneens in verband met het geneesmiddel ANDROGEL®. De snelheid waarmee deze rechtszaken vorderen, varieert.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Beheerverslag
Verklaring inzake Deugdelijk Bestuur 13
Risicobeheer 37

OVERZICHT VAN DE ACTIVITEITEN

Extra-financiële jaarrekening 76
Jaarrekening 110
Verklaringen: verslag van de commissaris & verklaring van de verantwoordelijke personen 205

1. OVERZICHT VAN DE GECONSOLIDEERDE RESULTATEN 53

Financiële kerncijfers 53
Historische financiële kerncijfers 54

2. ACHTERGRONDINFORMATIE 55

Vergelijkingsbasis 55
Onderliggende versus IFRS winst- & verliesrekening 55
Alternatieve prestatie-indicatoren (APM) 55
Beschrijving van de operationele segmenten 56

3. TOELICHTINGEN BIJ DE ONDERLIGGENDE GROEPSCIJFERS 58

TOELICHTING B1 Netto-omzet 58
TOELICHTING B2 Onderliggende grondstoffen- en energiekosten 58
TOELICHTING B3 Onderliggende EBITDA 59
TOELICHTING B4 Onderliggende afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen 59
TOELICHTING B5 Onderliggende netto financieringskosten 60
TOELICHTING B6 Onderliggende belastingen op winst 60
TOELICHTING B7 Onderliggende winst van beëindigde bedrijfsactiviteiten 60
TOELICHTING B8 Kapitaalinvesteringen 61
TOELICHTING B9 Vrije kasstroom 62
TOELICHTING B10 Nettowerkkapitaal 62
TOELICHTING B11 Nettoschuld 63
TOELICHTING B12 CFROI 64
TOELICHTING B13 Onderzoek & innovatie 64

4. TOELICHTINGEN BIJ DE ONDERLIGGENDE SEGMENTCIJFERS 65

TOELICHTING B14 Advanced Materials 66
TOELICHTING B15 Advanced Formulations 67
TOELICHTING B16 Performance Chemicals 68
TOELICHTING B17 Functional Polymers 69
TOELICHTING B18 Corporate & Business Services 70

5. AANSLUITING VAN ONDERLIGGENDE MET IFRS-CIJFERS 70

TOELICHTING B19 IFRS EBITDA 71
TOELICHTING B20 IFRS EBIT 72
TOELICHTING B21 IFRS netto financieringskosten 72
TOELICHTING B22 IFRS belastingen op winst 72
TOELICHTING B23 IFRS winst van beëindigde bedrijfsactiviteiten 72
TOELICHTING B24 IFRS winst van de periode 72

6. TOELICHTINGEN BIJ DE CIJFERS PER AANDEEL 73

TOELICHTING B25 Winst per aandeel 74
TOELICHTING B26 Dividend 74

7. VOORUITZICHTEN 2017 75

JAARVERSLAG

1. OVERZICHT VAN DE GECONSOLIDEERDE RESULTATEN

Financiële kerncijfers

		IFRS[1]			Onderliggend		
In € miljoen	Toelichtingen	2016	2015 pro forma	% joj	2016	2015 pro forma	% joj
Netto-omzet	B1	10 884	11 415	–4,7%	10 884	11 415	–4,7%
Netto operationele kosten, exclusief waardevermindering & afschrijvingen	B2	–8 753	–9 559	8,4%	–8 600	–9 290	7,4%
EBITDA	B3	2 131	1 857	15%	2 284	2 125	7,5%
EBITDA-marge	B3				21%	19%	2,4pp
Afschrijvingen & bijzondere waardeverminderingen van activa	B4	–1 169	–1 103	–6,0%	–750	–727	–3,1%
EBIT		962	754	28%	1 534	1 398	9,7%
Netto financieringskosten	B5	–339	–320	–5,7%	–469	–441	–6,4%
Belastingen op winst	B6	56	–35	n.m.	–291	–300	3,2%
Belastingvoet	B6				28%	32%	–4,8pp
Winst van de periode uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	B7	–6	50	n.m.	133	175	–24%
Winst van de periode toegerekend aan minderheidsbelangen (-)		–53	–48	11%	–61	–65	–6,6%
Winst toegerekend aan Solvay aandeel		621	400	55%	846	768	10%
Gewone winst per aandeel (in €)	B25	6,01	3,86	56%	8,19	7,40	11%
Dividend[2]	B26	3,45	3,30	–4,3%	3,45	3,30	–4,3%
Kapitaalinvesteringen	B8	–981	–1 160	15%	–981	–1 160	15%
Kapitaalinvesteringen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	B8	–929	–1 057	12%	–929	–1 057	12%
Kasstroomomzetting	B8				59%	50%	9,0pp
Vrije kasstroom	B9	876	492	78%	876	492	78%
Vrije kasstroom uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	B9	736	394	87%	736	394	87%
Netto werkkapitaal	B10	1 396	1 557	–10%	1 396	1 557	–10%
Netto werkkapitaal / omzet	B10				15,3%	13,4%	1,9pp
Nettoschuld[3]	B11	–4 356	–4 379	–	–6 556	–6 579	–
Onderliggende hefboomgraad[3][4]	B11				2,60	2,82	–0,21
CFROI[5]	B12				6,3%	6,1%	0,3pp
Onderzoek & innovatie	B13				–350	–361	3,0%
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	B13				3,2%	3,2%	0,1pp

(1) Een volledige aansluiting van de IFRS en de onderliggende winst-en verliesrekening is te vinden in hoofdstuk 5 van de Business Review.

(2) Aanbevolen dividend voor 2016, in afwachting van algemene aandeelhoudersvergadering op 9 mei 2017.

(3) De onderliggende nettoschuld omvat de eeuwigdurende hybride obligaties, opgenomen als eigen vermogen onder IFRS.

(4) De onderliggende hefboomgraad voor 2016 werd berekend op basis van de onderliggende EBITDA inclusief de beëindigde bedrijfsactiviteiten Acetow en Vinythai.

(5) De pro forma CFROI voor 2015 is niet aangepast voor de afsplitsing van Acetow en Vinythai.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Historische financiële kerncijfers

In € miljoen		Zoals gepubliceerd 2012	2013	2014	2015[1]	**2016**
Winst- & verliesrekeningcijfers						
Omzet	a	12 831	10 367	10 629	11 047	11 403
Netto-omzet	b	12 435	9 938	10 213	10 578	10 884
Onderliggende EBITDA	c	2 067	1 663	1 783	1 955	2 284
Onderliggende EBITDA-marge	d	*17%*	*17%*	*17%*	*18%*	*21%*
IFRS EBIT	e	1 275	647	652	833	962
Onderliggende winst van de periode	f					907
IFRS winst van de periode	g	601	315	13	454	674
Onderliggende winst toegerekend aan Solvay aandeel	h			622	680	846
IFRS winst toegerekend aan Solvay aandeel	i	584	270	80	406	621
Kasstroomcijfers						
Kapitaalinvesteringen	k	–785	–810	–987	–1 037	–981
Kapitaalinvesteringen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	l	–785	–708	–861	–969	–929
Kasstroomomzetting	m = (c+l)/c	*62%*	*57%*	*52%*	*50%*	*59%*
Vrije kasstroom	n	787	524	656	387	876
Balanscijfers						
Netto werkkapitaal	p	1 379	1 217	1 101	1 557	1 396
Netto werkkapitaal / omzet	q = μ(p/a)[2]	*12,4%*	*12,9%*	*13,5%*	*13,4%*	*15,3%*
Onderliggende nettoschuld[3]	r = s+t	–1 125	–2 302	–1 978	–6 579	–6 556
Eeuwigdurende hybride obligaties	s	–	–1 200	–1 200	–2 200	–2 200
IFRS nettoschuld	t	–1 125	–1 102	–778	–4 379	–4 356
Totaal eigen vermogen	u	6 574	7 453	6 778	9 668	9 956
Eigen vermogen toegerekend aan minderheidsbelangen	v	443	378	214	245	250
Eeuwigdurende hybride obligaties in eigen vermogen	w	–	1 194	1 194	2 188	2 188
Eigen vermogen toegerekend aan Solvay aandeel	x = u-v-w	6 131	5 881	5 369	7 234	7 518
Onderliggende hefboomgraad[4]	y = -r/c	*0,5*	*1,4*	*1,1*	*2,8*	*2,6*
Overige kenrcijfers						
CFROI[5]	A	*6,5%*	*6,9%*	*6,9%*	*6,9%*	*6,3%*
Onderzoek & innovatie	B	–300	–280	–287	–320	–350
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	C = -B/b	*2,4%*	*2,8%*	*2,8%*	*3,0%*	*3,2%*

(1) De cijfers van het boekjaar 2015 worden niet voorgesteld op pro forma basis, i.e. sluiten Cytec uit.
(2) Gemiddelde van de kwartalen.
(3) De onderliggende nettoschuld omvat de eeuwigdurende hybride obligaties, opgenomen als eigen vermogen onder IFRS.
(4) De onderliggende hefboomgraad voor 2016 werd berekend op basis van de onderliggende EBITDA inclusief de beëindigde bedrijfsactiviteiten Acetow en Vinythai. De onderliggende hefboomgraad voor 2015 werd berekend op basis van de onderliggende pro forma EBITDA, inclusief Cytec.
(5) De CFROI voor 2012 is berekend vóór de afsplitsing van Indupa.

Bovenstaande tabel is een historisch overzicht van de cijfers van de Groep zoals bekendgemaakt op de referentiedatum. Deze gegevens zijn niet beïnvloed door eventuele latere herbewerkingen als gevolg van perimeterwijzigingen, aanpassingen in IFRS/IAS-normen, enz.

In de referentieperioden hebben zich de volgende belangrijke veranderingen voorgedaan:

- 2012:
  - Latijns-Amerikaanse chloorvinylactiviteit Indupa geclassificeerd als beëindigde bedrijfsactiviteiten activa beschikbaar voor verkoop;
- 2013:
  - Europese chloorvinylactiviteiten geclassificeerd als beëindigde bedrijfsactiviteiten en activa beschikbaar voor verkoop;
  - Overname van Chemlogics, met ingang van 1 november geconsolideerd;

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

- 2014:
  - Toepassing van IFRS 11;
  - Eco Services geclassificeerd als beëindigde bedrijfsactiviteiten en activa beschikbaar voor verkoop, en effectief vervreemd op 2 december;
- 2015:
  - Europese chloorvinylactiviteiten ondergebracht in de joint venture Inovyn (50% Solvay, 50% Ineos) op 1 juli;
  - Overname van 100% van de aandelen van Cytec Industries Inc. op 9 december 2015. De beginbalans van Cytec is per 31 december 2015 volledig geconsolideerd binnen de Solvay Groep. De resultaten en kasstromen van Cytec voor de periode tussen 9 en 31 december zijn niet materieel, behalve voor de overnamekosten, die worden voorgesteld als portefeuillebeheer en herevaluaties. Hierdoor droeg Cytec in 2015 niet bij tot de nettowinst of kasstromen van de Groep.
- 2016:
  - Vervreemding van Solvay's aandeel in de Inovyn joint-venture op 7 juli;
  - Acetow en Vinythai geclassificeerd als beëindigde bedrijfsactiviteiten en activa beschikbaar voor verkoop;
  - De vervreemding van de Latijns-Amerikaanse chloorvinylactiviteit Indupa op 27 december.

2. ACHTERGRONDINFORMATIE

Vergelijkingsbasis

Na de aankondiging eind 2016 van de geplande vervreemding van Acetow en Vinythai, werden deze bedrijfsactiviteiten ondergebracht in beëindigde bedrijfsactiviteiten en activa aangehouden voor verkoop. De 2015 winst- en verliescijfers werden herwerkt om de vergelijking te vergemakkelijken.

De resultaten van het voormalige Cytec worden sinds 1 januari 2016 geconsolideerd in de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht van de Groep. Vergelijkbare informatie voor het vierde kwartaal en het jaar 2015 wordt voorgesteld op niet-geauditeerde pro forma basis alsof de overname van Cytec op 1 januari 2015 had plaatsgevonden.

Onderliggende versus IFRS winst- & verliesrekening

Naast de financiële informatie op IFRS-basis stelt Solvay ook onderliggende prestatie-indicatoren op de winst- en verliesrekening voor om een consistentere en beter vergelijkbare indicatie te geven van de economische prestaties van de Groep. Deze cijfers passen de IFRS-cijfers aan voor de niet-contante impact van de boekhoudkundige toerekening van de overnameprijs (PPA) bij acquisities, voor de coupons van eeuwigdurende hybride obligaties, die onder IFRS ondergebracht worden als eigen vermogen maar beschouwd worden als schulden in de onderliggende informatie, en voor andere elementen, teneinde een voorstelling te bekomen zonder vertekeningen, en die de beoordeling van de onderliggende prestaties en de vergelijkbaarheid van de resultaten doorheen de tijd mogelijk maakt. Deze aanpassingen omvatten:

- Resultaten van het beheer van de portefeuille en beoordelingen,
- Resultaten van historische sanering en belangrijke geschillen,
- Impacten aangaande fusies en overnames, voornamelijk non-cash PPA impacten (bv. Reële waarde correctie van voorraden, en afschrijvingen van immateriële activa) en retentiebonussen betreffende Chemlogics en andere verwervingen,
- Netto financiële resultaten aangaande (a) wijzigingen in discontovoeten, (b) hyperinflatie, (c) coupons aangaande hybride obligaties beschouwd als dividenden volgens IFRS, en (d) impacten van schuldbeheer (voornamelijk winsten en verliezen betreffende vervroegde terugbetaling van schulden),
- Aanpassingen aan de resultaten van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode, betreffende bijzondere waardeverminderingsverliezen, en niet gerealiseerde wisselkoersresultaten op schulden;
- Resultaten van voor verkoop beschikbare financiële activa,
- Belastingseffecten aangaande bovenstaande elementen en belastingkosten of –inkomsten uit vorige jaren.
- Alle bovenstaande aanpassingen betreffen zowel voortgezette als beëindigde bedrijfsactiviteiten, en omvatten de impacten van minderheidsbelangen.

Solvay is van oordeel dat deze prestatie-indicatoren nuttig zijn voor de analyse en beschrijving van wijzigingen en evoluties van zijn historische resultaten van activiteiten, omdat ze toelaten om prestaties te vergelijken op een consistente basis. De onderliggende winst- en verliesrekening is niet geäuditeerd maar ze worden afgeleid van de geäuditeerde IFRS rekeningen.

Alternatieve prestatie-indicatoren (APM)

Solvay gebruikt alternatieve prestatie-indicatoren om zijn financiële prestaties te meten. Deze zijn:

- Netto-omzet verwijst naar de omzet van goederen en diensten met toegevoegde waarde die overeenstemmen met de expertise en de kernactiviteiten van Solvay. De andere inkomsten, hoofdzakelijk uit handelstransacties in grondstoffen en energie en ook andere opbrengsten die door de Groep als onregelmatig worden beschouwd, zijn niet inbegrepen in de netto-omzet;
- EBITDA of Earnings Before Interest and Taxes, Depreciation and Amortization of operationeel resultaat vóór afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.
- EBIT: Earnings Before Interest and Taxes, of operationeel resultaat.
- Belastingvoet = Inkomstenbelastingen / (Resultaat vóór belastingen – Resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures – interesten en gerealiseerde wisselkoersresultaten op de Rusvinyl joint venture). De aanpassing van de noemer aangaande geassocieerde deelnemingen en joint ventures is gebaseerd op het feit dat deze contributies reeds na belastingen zijn.

- Vrije kasstroom bestaat uit kasstromen uit bedrijfsactiviteiten (exclusief kasstromen betreffende verwervingen van dochterondernemingen) plus kasstromen uit investeringsactiviteiten (exclusief verwervingen en vervreemdingen van dochterondernemingen en andere investeringen, en exclusief leningen aan geassocieerde deelnemingen en andere niet-geconsolideerde deelnemingen, evenals gerelateerde belastingelementen).
- Kapitaalinvesteringen zijn geldmiddelen betaald voor de verwerving van materiële vaste en immateriële activa.
- Kasconversie is een verhouding om de conversie van EBITDA in kasstromen te meten. Het is gedefineerd als onderliggende EBITDA + CAPEX van voortgezette bedrijfsactiviteiten) / onderliggende EBITDA
- Nettoschuld = langlopende financiële schulden plus kortlopende financiële schulden min geldmiddelen en kasequivalenten min overige vorderingen in financiële instrumenten. Onderliggende nettoschuld herclassificeert als 100% schuld de eeuwigdurende hybride obligaties, die als eigen vermogen worden beschouwd onder IFRS.
- Hefboomgraad = nettoschuld / onderliggende EBITDA van de voorbije 12 maanden. Onderliggende leverage ratio = onderliggende nettoschuld / onderliggende EBITDA van de voorbije 12 maanden
- CFROI of Cash Flow Return On Investment meet het kasrendement van Solvay's bedrijfsactiviteiten. Het maakt gebruik van een redelijke schatting van de vervangingswaarde van activa en vermijdt verdraaiingen door bijvoorbeeld waardeverminderingen. Het wordt berekend als de verhouding tussen de Recurrente Kasstroom en Geïnvesteerd Kapitaal, waarbij:
  - Recurrente kasstroom = Onderliggende EBITDA + (Dividenden ontvangen van geassocieerde deelnemingen en joint ventures, min Resultaten van geassocieerde deelnemingen en joint ventures) + Recurrente capex + Recurrente inkomstenbelastingen.
  - Geïnvesteerd kapitaal = Vervangingswaarde van de goodwill en de materiële vaste activa + Netto werkkapitaal + Boekwaarde van geassocieerde deelnemingen en joint ventures.
  - Recurrente capex is genormaliseerd op 2% van de vervangingswaarde van de materiële vaste activa, na aftrek van Goodwill waarden.
  - Recurrente Inkomstenbelastingen zijn genormaliseerd op 30% van (de Onderliggende EBIT min Resultaten van geassocieerde deelnemingen en joint ventures).
- Onderzoek & Innovatie meet de totale kasinspanningen in onderzoek en ontwikkeling, ongeacht of de uitgegeven warden of gekapitaliseerd. He bestaat uit uitgaven en kapitaalinvesteringen aangaande onderzoek en ontwikkeling opgenomen in het resultaat, vóór aftrek van subsidies, royalties en afschrijvingslasten.
- Onderzoek- en Innovatie-instensiteit: Onderzoek & innovatie / netto-omzet
- Netto werkkapitaal: Dit omvat voorraden, handelsvorderingen, en overige vlottende vorderingen, min handelsschulden, en overige verplichtingen op korte termijn.

Deze alternatieve prestatie-indicatoren worden intern gebruikt voor de analyse van de resultaten van de Groep en van zijn business units. Ze worden ook gebruikt in de berekening van de variabele verloning van het management. Deze alternatieve prestatie-indicatoren zijn niet geauditeerd maar worden afgeleid uit de geauditeerde IFRS rekeningen.

Beschrijving van de operationele segmenten

Advanced Materials

De bedrijfsactiviteiten van Advanced Materials leveren een belangrijke bijdrage aan de groei en de prestaties van de Groep door hun toonaangevende positie op markten met hoge toetredingsdrempels en door hun sterke investeringsrendement. Innovatiefocus, een ongekend brede portefeuille, de nauwe relatie met de klant en de marktkennis in combinatie met de wereldwijde marktpositie biedt een aantrekkelijke concurrentievermogen voor bedrijven die op zoek zijn naar meer energie-efficiëntie en minder vervuilende alternatieven.

Specialty Polymers

Met meer dan 1.500 producten biedt Specialty Polymers het grootste assortiment hoogpresterende polymeren in de wereld. Deze GBU beweegt zich op zeer gediversifieerde en dynamische markten (zoals de automobielsector, luchtvaart, smart devices, energie, gezondheidszorg en waterbehandeling), mede op basis van lichtgewichtmaterialen en de wereldwijde vraag naar "schone" technologie.

Composite Materials

Composite Materials is een vooraanstaande leverancier voor de markt van luchtvaartmaterialen en staat bekend vanwege zijn toonaangevende technologieën en de toegevoegde waarde voor de klant: schaal en technische capaciteiten. De producten maken vliegtuigen lichter, wat hun voetafdruk op het leefmilieu verlicht. Naast luchtvaart bedient het ook andere toepassingen in windenergie, sport, zeilboten en tevens de automobielsector , waar de lichtgewichteigenschappen een aanzienlijk ontwikkelingspotentieel bieden.

Special Chem

Special Chem produceert fluor- en zeldzame-aardmetaalformuleringen voor automobiel-, halfgeleiders- en verlichtingstoepassingen. Met zijn industriële knowhow, wereldwijde aanwezigheid en lokale O&I-activiteiten, heeft Special Chem zich gepositioneerd als een strategische partner voor de automobielsector als producent van materialen die gebruikt worden in katalysatoren die uitlaatgassen zuiveren en het solderen van aluminium, en tevens als producent van reinigings- en polijstmaterialen voor de halfgeleiderindustrie.

Silica

Silica produceert uiterst dispergeerbare silica, die voornamelijk gebruikt wordt voor energiezuinige en hoogwaardige autobanden. Het ontwikkelt innovatieve oplossingen voor wereldwijde bandenproducenten en beschikt ook over een silica-assortiment voor tal van andere marktsegmenten zoals tandpasta, voeding, industriële producten en rubberen voorwerpen.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Advanced Formulations

De activiteiten van Advanced Formulations, één van de drijvende krachten achter de groei van Solvay, onderscheiden zich door hun toepassingen, klantgerichte aanpak en een relatief lage kapitaalintensiteit. Het productaanbod van dit segment is afgestemd op de algemene maatschappelijke trends en speelt in op de steeds strengere eisen die gesteld worden met betrekking tot het milieu en energiebesparing, en op de uitdagingen in de markten voor massaconsumptie.

Novecare

Novecare ontwikkelt en produceert formuleringen die de eigenschappen van vloeistoffen wijzigen. Het biedt oplossingen voor de olie- en gasindustrie, waarbij gebruik gemaakt wordt van het grootste assortiment aan chemische stoffen ter wereld. Novecare levert ook gespecialiseerde oplossingen voor bepaalde industriële toepassingen, landbouw en coatings.

Technology Solutions

Technology Solutions is wereldleider op het gebied van gespecialiseerde mijnbouwreagentia, fosfinegebaseerde chemicaliën en oplossingen voor de stabilisering van polymeren. De portefeuille bestaat uit hoogwaardige, toonaangevende technologieën, ongeëvenaarde technische dienstverlening en toepassingen waarmee klanten ondersteund worden bij de ontwikkeling van oplossingen op maat, in het bijzonder in de mijnbouw, waar Solvay's producten toelaten metalen te winnen uit voortdurend complexere en meer uitgeputte ertsen.

Aroma Performance

Aroma Performance is 's werelds grootste producent van vanillearoma's voor gebruik in voeding, geuren en smaken en eveneens van synthetische halffabricaten die gebruikt worden in parfums.

Performance Chemicals

Actief op volwassen, robuste markten, waar het succes van dit segment vooral bepaald wordt door schaalvoordelen, concurrentievermogen en de kwaliteit van de dienstverlening, Performance Chemicals, dat veel kasstromen genereert, zet volop in op uitmuntendheidsprogramma's om op een duurzame manier toegevoegde waarde te creëren.

Soda Ash & Derivatives

Soda Ash & Derivatives is de grootste producent ter wereld van natriumcarbonaat en natriumbicarbonaat, dat voornamelijk verkocht wordt aan fabrikanten van glas, maar ook gebruikt wordt in detergenten, landbouwproducten, voedsel en voeding. Het is een stabiele en winstgevende divisie, dankzij de goede prijszetting en een groei van rond de 5%, gebaseerd op hoogwaardige activa.

Peroxides

Solvay is marktleider in waterstofperoxide, zowel naar marktaandeel als technologie. Waterstofperoxide (H_2O_2) wordt voornamelijk gebruikt in de papierindustrie om houtpulp te bleken. De stof kan ook in tal van andere markten gebruikt worden zoals in de chemie, voeding, textiel en het leefmilieu.

Coatis

Coatis produceert duurzame oplosmiddelen op glycerinebasis en gespecialiseerde fenolproducten, voornamelijk voor de Latijns-Amerikaanse markt. Het is de onbetwiste marktleider in Brazilië voor fenolproducten en -derivaten die worden gebruikt bij de productie van kunstharsen voor gieterijen, de bouw en schuurmiddelen.

Functional Polymers

Dit segment omvat voornamelijk polyamide-gerelateerde activiteiten. Deze produceert polyamideverbindingen die gebruikt worden in hoogwaardige kunststoffen en polyamidevezels. De participatie van Solvay in de chloorvinyl joint venture RusVinyl in Rusland is hier ook ondergebracht.

Polyamides

De GBU is één van de weinige spelers die de volledige polyamideketen beheerst, van de toelevering (productie van halffabricaten en polymeren) tot het eindproduct (ontwikkeling van hoogwaardige technische kunststoffen), hoofdzakelijk voor de automobiel-, elektriciteit-, elektronica- en verschillende consumptiegoederenmarkten. Hieronder vallen ook de bedrijfsactiviteiten in Latijns-Amerika, waar textiel en industriële garens op basis van polyamide 6.6 worden geproduceerd en gecommercialiseerd voor eindgebruik in kledij en industriële toepassingen.

Chloorvinyl

De Russische chloorvinylactiviteit bestaat uit de RusVinyl joint venture die in 2014 operationeel werd. Deze wordt geconsolideerd volgens de equity-methode.

Corporate & Business Services

Solvay Energy Services

Solvay Energy Services levert innovatieve en duurzame diensten op maat om de energie-efficiëntie te verhogen en de CO_2-uitstoot te verminderen voor de Solvay-groep en andere industriële klanten met energie-intensieve activiteiten. De dienstverlening varieert van de optimalisatie van de energievoorziening en het energieverbruik tot het beheren van energieprijsrisico's en de exploitatie van warmtekrachtkoppelingsinstallaties.

Andere Corporate & Business Services

Andere Corporate & Business Services omvat, via een wereldwijde organisatie van gedeelde diensten, alle informaticadiensten en de belangrijkste administratieve afdelingen van de Groep (boekhouding, kredietafdeling, klantendienst, douane-, loon- en personeelsadministratie en inkoop).

3. TOELICHTINGEN BIJ DE ONDERLIGGENDE GROEPSCIJFERS

TOELICHTING B1
Netto-omzet

Evolutie van de netto-omzet

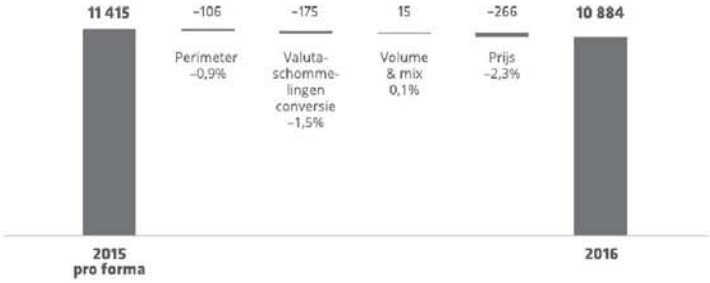

De netto-omzet daalde met 4,7% tot € 10 884 miljoen. De volumes bleven gemiddeld gelijk. De verkoopprijzen daalden echter, terwijl de valutakoersfluctuaties een negatieve impact hadden op conversie en de perimeter iets afnam.

De volumes waren grotendeels stabiel, waarbij de groei bij Functional Polymers de lagere omzet bij Advanced Formulations kon compenseren. Advanced Materials zette een goede groei neer in de markten voor consumentengoederen, medische apparatuur en de autoindustrie. Deze groei kon zo ruimschoots compenseren voor de lagere productiegraad voor passagiersvliegtuigen en de kleinere vraag naar smart devices, inclusief de impact van voorraadaanpassingen in die markten. De olie- en gasmarkten begonnen aan een herstel in de tweede helft van het jaar, maar de activiteit bleef beduidend beneden het niveau van 2015, wat drukte op de resultaten van Advanced Formulations. Deze impact werd echter deels goedgemaakt door groei in andere markten, zoals landbouw en voeding. Bij Performance Chemicals bleven de volumes gelijk. Functional Polymers zag hogere volumes dankzij een sterke vraag naar polyamide 6.6 tussenproducten en speciale materialen.

De prijzen daalden gemiddeld met 2,3%, vooral omdat lagere grondstofprijzen aan klanten werden doorgerekend en vanwege de prijsdruk op de olie- en gasmarkt en in Latijns Amerika.

Valutakoersfluctuaties hadden een enigszins negatieve impact van 1,5% op conversie door de waardevermindering van de Chinese renminbi en de Venezolaanse bolivar.

Het perimetereffect van 0,9% hield verband met de verkoop van de koelmiddelen- en PCC-activiteiten in 2015.

TOELICHTING B2
Onderliggende grondstoffen- en energiekosten

De onderliggende kost van de omzet bedroeg € -8,2 miljard, en bestond voor ongeveer 40% uit uitgaven voor grondstoffen en energie.

De kosten voor grondstoffen voor de Groep bedroegen in 2016 ongeveer € -2,5 miljard, ongeveer 16% lager dan in 2015. Grondstoffen kunnen onderverdeeld worden in verschillende categorieën: ruwe oliederivaten circa 46%, mineraalderivaten circa 23% (bv. glasvezel, natriumcarbonaat, natriumsilicaat, calciumsilicaat, fosfor, natriumhydroxide ...), aardgasderivaten (circa 13%), biochemische stoffen circa 12% (bv. houtpulp, glycerol, guar, vetalcohol, ethanol ...), overige (circa 7%).

De energiekosten vormen een belangrijk onderdeel van de kostenstructuur van de Groep. De netto-energiekosten bedroegen ongeveer € -0,64 miljard in 2016, 10% lager dan in 2015. De energiebronnen waren gespreid over elektriciteit en gas (ongeveer 71%), cokes, steenkool en antraciet (ongeveer 22%) en stoom en overige (ongeveer 7%). Ongeveer 73% is afkomstig van fossiele brandstoffen. Meer dan de helft van de kosten werden gemaakt in Europa (ongeveer 56%), gevolgd door Noord- en Zuid-Amerika (24%), en Azië en de rest van de wereld (ongeveer 20%). De Groep volgt al vele jaren een dynamisch energiebeleid. Als grote energieverbruiker wekt de Groep haar eigen elektriciteit op via warmtekrachtkoppelingsinstallaties en stoomturbines, met een totale capaciteit van circa 800 MW.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Solvay Energy Services richt zich binnen de Groep op de optimalisatie van de energiekosten en de CO_2-uitstoot van de Groep. Solvay Energy Services ging bovendien ook door met SOLLWATT®, het uitmuntendheidsinitiatief voor operationele energie-efficiëntie, dat streeft naar een vermindering van het energieverbruik en de optimalisatie van de energieproductie op de industriële sites. Tegen eind 2016 was SOLWATT® geleidelijk uitgerold en het wordt nu toegepast in nagenoeg alle productievestigingen. Per december 2016[1] waren er, na afloop van de onderzoeksfase, 2205 mogelijke maatregelen geïdentificeerd die in totaal € 91 miljoen aan jaarlijkse besparingen kunnen opleveren. Meer dan de helft van deze maatregelen, goed voor € 35,5 miljoen en circa 359 kiloton CO_2 per jaar, zijn sinds 2011 uitgevoerd[1]. Soda Ash & Derivatives en Specialty Polymers zijn de GBU's die hiervan het meest hebben geprofiteerd.

TOELICHTING B3
Onderliggende EBITDA

Evolutie van de onderliggende EBITDA

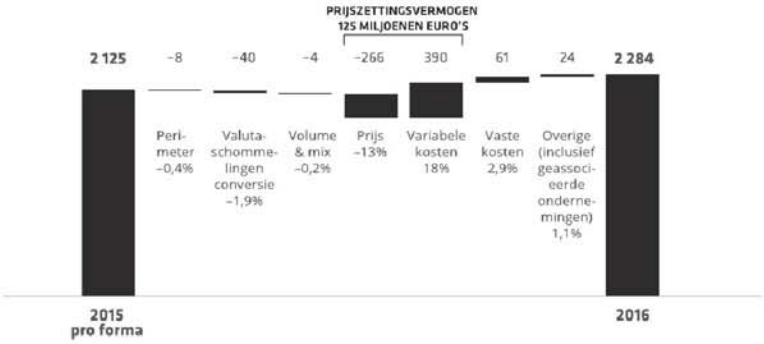

De onderliggende EBITDA steeg met 7,5% tot € 2 284 miljoen, vooral dankzij het prijszettingsvermogen en de lagere vaste kosten. Operationele uitmuntendheidsprogramma's droegen meer dan € 200 miljoen bij, naast de hoger dan verwachte synergievoordelen van € 70 miljoen als gevolg van de integratie van Cytec. Veranderingen in volumes en mix hadden nauwelijks invloed. Valutakoersfluctuaties en perimetereffecten hadden een licht negatief effect.

De volumes waren grotendeels stabiel en hadden over het algemeen geen invloed op de EBITDA.

Dankzij het aanhoudende prijszettingsvermogen stegen de nettoprijzen 5,9% op jaarbasis. De lagere verkoopprijzen werden ruimschoots gecompenseerd door de lagere kosten voor grondstoffen en de resultaten van uitmuntendheidsinitiatieven in alle segmenten. Advanced Formulations, waar de prijsdruk vanuit de olie- en gasmarkt te groot was, vormt daarop de uitzondering. Het doorlopend afdekkingsbeleid van Solvay beschermde het prijszettingsvermogen tegen valutakoersfluctuaties op de korte termijn.

De lagere vaste kosten droegen 2,9% bij aan de EBITDA dankzij operationele uitmuntendheidsprogramma's en synergiën, die inflatie en de kosten als gevolg van grotere productiecapaciteit meer dan goedmaakten.

De netto-impact van wisselkoersen op conversie was -1,9%, hoofdzakelijk door de aanzienlijke waardevermindering van de Venezolaanse bolivar en de Chinese renminbi.

Het perimetereffect op de EBITDA was -0,4%.

De onderliggende EBITDA-marge bereikte 21%, een toename van 2,4%-punt tegenover 2015, en overschreed daarmee voor het eerst de drempel van 20%.

TOELICHTING B4
Onderliggende afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

De afschrijvings- en bijzondere waardeverminderingskosten bedroegen € -750 miljoen, een stijging met 3% vergeleken met € -727 miljoen in 2015. Dit is toe te schrijven aan de hogere kapitaalinvesteringen in de afgelopen jaren.

(1) In de Solwatt®-cijfers over 2016 zijn activiteiten van Acetow en Vinythai nog meegenomen.

TOELICHTING B5
Onderliggende netto financieringskosten

In € miljoen		Onderliggend 2016	2015 pro forma
Netto schuldenlasten	**a**	**–226**	**–210**
Coupons van eeuwigdurende hybride obligaties	b	–111	–112
Interesten en geboekte wisselkoerswinsten/verliezen op de RusVinyl joint venture	c	–26	–27
Disconteringskosten van de voorzieningen	d	–106	–92
Resultaat uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	e	–	–
Netto financieringskosten[1]	**f = a+b+c+d+e**	**–469**	**–441**

(1) De onderliggende netto financiële uitgaven omvatten de coupons op eeuwigdurende hybride obligaties, die onder IFRS worden opgenomen als dividenden en daarom zijn uitgesloten van de winst- en verliesrekening, evenals de financiële uitgaven en gerealiseerde wisselkoersverliezen van de RusVinyl joint-venture, die onder IFRS worden opgenomen in het resultaat van joint-ventures & geassocieerde deelnemingen en daarom zijn opgenomen in de EBITDA op IFRS basis.

De onderliggende netto financieringskosten stegen van € -441 miljoen in 2015 tot € -469 miljoen.

- De onderliggende netto schuldenlasten stegen van € -210 miljoen in 2015 tot € -226 miljoen. De kosten voor valutaswaps en een hogere gemiddelde rente werden gecompenseerd door de lagere schuldenlast en cost-of-carrykosten.
- De coupons op eeuwigdurende hybride obligaties bedroegen € -111 miljoen, vergelijkbaar met 2015.
- De financieringskosten van de RusVinyl joint venture bleven vrijwel gelijk: € -26 miljoen nu tegenover € -27 miljoen vorig jaar.
- De niet-contante discontokosten voor pensioenen en milieuverplichtingen bedroegen € -106 miljoen tegenover € -92 miljoen in 2015. Deze stijging is te wijten aan positieve eenmalige effecten in 2015 van uitkeringen na pensionering.

TOELICHTING B6
Onderliggende belastingen op winst

In € miljoen		Onderliggend 2016	2015 pro forma
Winst van de periode vóór belastingen	a	1 065	957
Resultaat uit joint ventures & geassocieerde deelnemingen	b	69	44
Interesten en geboekte wisselkoerswinsten/verliezen op de RusVinyl joint venture	c	–26	–27
Belastingen op winst	d	–291	–300
Belastingvoet	**e = -d/(a-b-c)**	***28%***	***32%***

De onderliggende winstbelastingen bedroegen € -291 miljoen tegenover € -300 miljoen in 2015, als gevolg van een lager belastingtarief van 28% tegenover 32% in 2015, dankzij een verandering in de geografische mix van het resultaat vóór belastingen.

TOELICHTING B7
Onderliggende winst van beëindigde bedrijfsactiviteiten

De beëindigde bedrijfsactiviteiten betreffen de Latijns-Amerikaanse pvc-activiteit Indupa, die eind december 2016 werd verkocht, de onlangs afgesplitste acetaat-cellulose-activiteit Acetow en de pvc-activiteit Vinythai. De bijdrage daarvan was lager dan vorig jaar, omdat in 2015 de bijdrage van de Europese pvc-activiteit van € 57 miljoen, die medio 2015 werd opgenomen in de Inovyn joint venture, nog was meegenomen bij beëindigde activiteiten.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B8
Kapitaalinvesteringen

In € miljoen		2016	2015 pro forma[1]
Verwerving (-) van materiële vaste activa	a	–883	
Verwerving (-) van immateriële vaste activa	b	–98	
Kapitaalinvesteringen	**c = a+b**	**–981**	**–1 160**
Kapitaalinvesteringen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	d	–51	–103
Kapitaalinvesteringen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**e = c-d**	**–929**	**–1 057**

(1) Het gedetailleerde kasstroomoverzicht van 2015 werd niet op pro forma basis voorgesteld en was niet herwerkt voor de afsplitsing van Acetow en Vinythai. De kapitaalinvesteringen van 2015 worden echter wel op pro forma en herwerkte basis voorgesteld en vallen daarom niet te verzoenen met het gedetailleerde kasstroomoverzicht.

In € miljoen		2016	2015 pro forma
Kapitaalinvesteringen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**a**	**–929**	**–1 057**
Onderliggende EBITDA	b	2 284	2 125
Kasstroomomzetting	**c = (a+b)/b**	***59%***	***50%***

De **kapitaaluitgaven** uit voortgezette activiteiten waren € 127 miljoen lager dan in 2015 en bedroegen € -929 miljoen. Dit is in lijn met de geplande vermindering van de investeringsintensiteit. De cash-conversieratio steeg hierdoor van 50% naar 59%.

Naast kapitaaluitgaven voor gezondheid, veiligheid & milieu en voor onderhoud, investeerde de Groep op selectieve wijze in een aantal strategische projecten, waarbij de prioriteit lag bij activiteiten en regio's met een hoger en duurzamer groeipotentieel.

Om onze klanten van dienst te zijn vonden in 2016 wereldwijd productie-uitbreidingen plaats. De belangrijkste daarvan zijn:

- de aankondiging van een uitbreiding van de composietcapaciteit met een geavanceerde harsfabriek op een vernieuwde site in Duitsland. Na kwalificatie door de klanten, gaat de productie naar verwacht in het tweede kwartaal van 2017 van start. Er zullen dan materialen geleverd worden voor de LEAP-motor voor nieuwe vliegtuigen van Airbus en Boeing.
- Solvay startte de productie van uiterst dispersieve silica in de nieuwe fabriek in Zuid-Korea om tegemoet te komen aan de sterke en groeiende regionale vraag naar energiezuinige banden;
- De nieuwe waterstofperoxidefabriek van Solvay in China startte de productie voor hoogwaardige toepassingen, in antwoord op de toenemende vraag vanuit de sectoren voor elektronica, waterbehandeling en aquacultuur, bovenop de vraag uit de eigen activiteiten van Solvay in halfgeleiders en smaakstoffen.

Een aantal groeiprojecten zorgden voor belangrijke kapitaaluitgaven in 2016, maar zijn nog steeds in aanbouw:

- de nieuwe megafabriek voor waterstofperoxide voor propyleenoxide (HPPO) (330kt/jaar) in Saoedi-Arabië in een joint venture met Sadara Aramco en Dow, die eind 2015 grotendeels klaar was en in 2016 zou starten;
- de bouw van een tweede PEEK-polymeerfabriek voor Specialty Polymers, gelegen in in de Verenigde Staten (Georgia);
- de tweede fase van de fabriek voor fluorpolymeren in China (Changshu) voor Specialty Polymers, die in 2017 zal opstarten.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B9
Vrije kasstroom

In € miljoen		2016	2015 pro forma[1]
Kasstromen uit bedrijfsactiviteiten	a	1 788	
waarvan kasstromen verbonden aan verwerving van dochterondernemingen, niet inbegrepen in de vrije kasstroom	b	7	
Kasstromen uit investeringsactiviteiten	c	-807	
Verwerving (-) van dochterondernemingen	d	-23	
Verwerving (-) van deelnemingen - Overige	e	4	
Leningen aan geassocieerde & niet-geconsolideerde deelnemingen	f	-25	
Vervreemding (+) van dochterondernemingen en deelnemingen	g	144	
Betaalde belastingen op vervreemding van deelnemingen	h	-	
Vrije kasstroom	**i = a-b+c-d-e-f-g-h**	**876**	**492**
Vrije kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	j	140	98
Vrije kasstroom uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**k = i-j**	**736**	**394**

(1) Het gedetailleerde kasstroomoverzicht van 2015 werd niet op pro forma basis voorgesteld en was niet herwerkt voor de afsplitsing van Acetow en Vinythai. De vrije kasstroom van 2015 wordt echter wel op pro forma en herwerkte basis voorgesteld en valt daarom niet te verzoenen met het gedetailleerde kasstroomoverzicht.

De vrije kasstroom uit voortgezette activiteiten verdubbelde bijna van € 394 miljoen in 2015 tot € 736 miljoen. Naast de € 159 miljoen hogere EBITDA droegen ook de lagere kapitaalinvesteringen en het strikte werkkapitaalbeheer hieraan bij. Inclusief de vrije kasstroom uit beëindigde bedrijfsactiviteiten, bedroeg de total vrije kasstroom € 876 miljoen, vergeleken met € 492 miljoen in 2015.

TOELICHTING B10
Nettowerkkapitaal

		2016				2015
In € miljoen		December	September[1]	Juni[1]	Maart[1]	December[1,2]
Voorraden	a	1 672	1 754	1 753	1 761	1 867
Handelsvorderingen	b	1 621	1 728	1 730	1 664	1 615
Overige kortlopende vorderingen	c	736	666	976	1 050	655
Handelsschulden	d	-1 547	-1 410	-1 414	-1 336	1 559
Overige kortlopende verplichtingen	e	-1 085	-985	-926	-999	1 021
Netto werkkapitaal	**f = a+b+c+d+e**	**1 396**	**1 753**	**2 119**	**2 140**	**1 557**
Omzet	g	2 933	3 048	3 053	3 052	3 109
Omzet	h = 4*g	11 731	12 193	12 214	12 206	12 434
Netto werkkapitaal / omzet	i = f / h	11,9%	14,4%	17,4%	17,5%	12,5%
Jaargemiddelde[2]	**j = μ(Kw1,Kw2,Kw3,Kw4)**	**15,3%**				**13,4%**

(1) De cijfers van september 2016 en eerder zijn niet aangepast voor de afsplitsing van Acetow en Vinythai.

(2) Gemiddelde van de kwartalen. De cijfers van september 2015 en eerder, die gebruikt voor de berekening van het gemiddelde, zijn niet op pro forma basis, i.e. sluiten Cytec uit.

De uitstroom van werkkapitaal bedroeg € -75 miljoen. De netto verhouding tussen werkkapitaal en omzet was gedurende het kwartaal gemiddeld 15,3% tegenover 13,4% in 2015, op niet-herwerkte basis. Die stijging was toe te schrijven aan de uitstaande vordering op de Inovyn uitstapprijs in de eerste helft van 2016.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B11
Nettoschuld

In € miljoen		2016 December	2016 September[1]	2016 Juni[1]	2016 Maart[1]	2015 December[1]
Langlopende financiële schulden	a	–4 087	–4 976	–5 063	–5 540	–5 628
Kortlopende financiële schulden	b	–1 338	–505	–953	–732	–892
Brutoschuld	c = a+b	–5 426	–5 481	–6 016	–6 272	–6 520
Overige vorderingen in financiële instrumenten	d	101	119	124	155	111
Geldmiddelen & kasequivalenten	e	969	1 060	1 080	1 555	2 030
Totale geldmiddelen en kasequivalenten	f = d+e	1 070	1 179	1 204	1 711	2 141
IFRS nettoschuld	**g = c+f**	**–4 356**	**–4 302**	**–4 812**	**–4 561**	**–4 379**
Eeuwigdurende hybride obligaties	h	–2 200	–2 200	–2 200	–2 200	–2 200
Onderliggende nettoschuld	**i = g+h**	**–6 556**	**–6 502**	**–7 012**	**–6 761**	**–6 579**
Onderliggende EBITDA (laatste 12 maanden)[2]	j	2 284	2 433	2 394	2 345	2 336
Onderliggende EBITDA van Acetow & Vinythai	k	235	–	–	–	–
Aangepaste onderliggende EBITDA voor de berekening van de hefboomgraad[3]	l = j+k	2 519	2 433	2 394	2 345	2 336
Onderliggende hefboomgraad[3]	m = -i/l	***2,6***	***2,7***	***2,9***	***2,9***	***2,8***

(1) De cijfers van september 2016 en eerder werden niet aangepast voor de afsplitsing van Acetow en Vinythai.

(2) De onderliggende EBITDA is gebaseerd op de laatste 12 maanden, i.e. de onderliggende EBITDA van de laatste vier kwartalen.

(3) Aangezien de nettoschuld aan het einde van 2016 nog niet de netto-opbrengst weerspiegelt van de vervreemding van de beëindigde bedrijfsactiviteiten Acetow en Vinythai, terwijl de onderliggende EBITDA deze beëindigde bedrijfsactiviteiten uitsluit, wordt de onderliggende EBITDA aangepast voor de berekening van de hefboomgraad.

Evolutie van de onderliggende nettoschuld

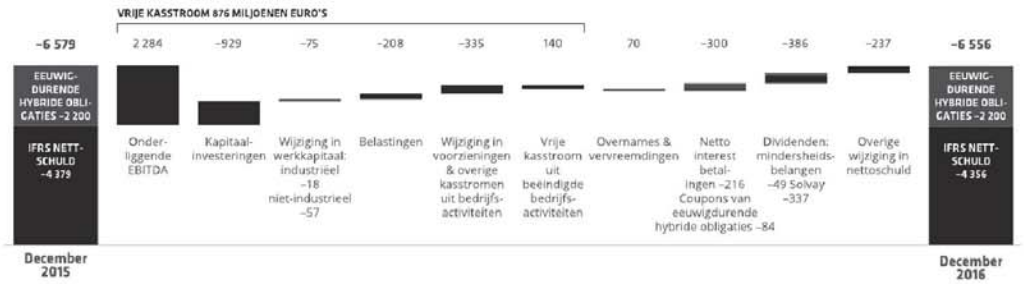

De onderliggende nettoschuld was met € -6 556 miljoen stabiel vergeleken met eind 2015. De sterke vrije kasstroom kon de financiële uitgaven van € -300 miljoen, inclusief de coupons op eeuwigdurende hybride obligaties van € -84 miljoen en een hogere dividenduitkering, waarvan € -337 miljoen aan aandeelhouders van Solvay, ruimschoots dekken. De netto-instroom van kasmiddelen uit overnames en desinvesteringen hield voornamelijk verband met de verkoop van het belang van Solvay in Inovyn en de netto-uitstroom van kasmiddelen door de verkoop van Indupa. Overige veranderingen in de nettoschuld van € -237 miljoen hebben betrekking op de niet-contante negatieve impact op de financiële schuld en gerelateerde instrumenten van wisselkoersfluctuaties, vooral door het conversie-effect van de sterkere Amerikaanse dollar en Braziliaanse real op de brutoschuld, en van de zwakkere Venezolaanse bolivar op kasmiddelen. De nettoschuld conform IFRS bedroeg aan het eind van het kwartaal € -4 356 miljoen, exclusief € -2 200 miljoen voor hybride eeuwigdurende obligaties die onder IFRS worden opgenomen als eigen vermogen.

JAARVERSLAG

TOELICHTING B12
CFROI

In € miljoen		2016 Gepubliceerd	2016 Aanpassingen	2016 Berekend	2015 pro forma[1] Gepubliceerd	2015 pro forma[1] Aanpassingen	2015 pro forma[1] Berekend
Onderliggende EBIT[2]	a	1 534	–69	1 465	1 550	–43	1 506
Onderliggende EBITDA[2]	b	2 284	–69	2 214	2 336	–43	2 292
Ontvangen dividenden van geassocieerde deelnemingen & joint ventures[3]	c	22	–	22	13	–	13
Recurrente kapitaalinvesteringen[4]	d = -2%*k			–363			–388
Recurrente belastingen op winst[5]	e = -30%*a			–439			–452
Recurrente kasstroomcijfers	**f = b+c+d+e**			**1 434**			**1 465**
Materiële vaste activa	g	6 472			6 946		
Immateriële activa	h	3 600			3 919		
Goodwill	i	5 679			5 840		
Vervangingswaarde van goodwill & vaste activa[6][7]	j = g+h+i	15 751	4 669	20 420	16 705	5 193	21 898
waarvan vaste activa	k			18 134			19 422
Investeringen in geassocieerde deelnemingen & joint ventures[6]	l	497	–52	445	398	12	410
Netto werkkapitaal[6]	m	1 396	355	1 751	1 557	231	1 787
Geïnvesteerd kapitaal	**n = j+l+m**			**22 615**			**24 095**
CFROI	**n = f/m**			***6,3%***			***6,1%***

(1) De cijfers van 2015 zijn niet herwerkt, maar zijn wel voorgesteld op pro forma basis.
(2) De aanpassing sluit het resultaat uit van geassocieerde deelnemingen en joint ventures.
(3) De aanpassing sluit beëindigde bedrijfsactiviteiten uit.
(4) Op dit moment geschat op 2% van de vervangingswaarde van de vaste activa.
(5) Op dit moment geschat op 30% van de onderliggende EBIT.
(6) De aanpassing weerspiegelt het kwartaalgemiddelde over het jaar.
(7) De aanpassing weerspiegelt het verschil tussen de geschatte vervangingswaarde van goodwill en vaste activa en de boekwaarde. De veranderingen in de tijd zijn het gevolg van wisselkoersschommelingen, nieuwe investeringen en portfoliostappen.

De **CFROI** verbeterde tot 6,3% tegenover 6,1% pro forma in 2015, op niet-gecorrigeerde basis. Dit weerspiegelt de verbeterde prestaties van Solvay, ondanks de impact van -0,2%-punt door de afstoting van Acetow en Vinythai.

TOELICHTING B13
Onderzoek & innovatie

In € miljoen		2016	2015
IFRS kosten van onderzoek & ontwikkeling	**a**	**–305**	**–318**
Subsidies & royalties verrekend in ifrs kosten van onderzoek & ontwikkeling	b	33	32
Afschrijvingen & bijzondere waardeverminderingen van activa omvat in ifrs kosten van onderzoek & ontwikkeling	c	–54	–39
Kapitaalinvesteringen in onderzoek & innovatie	d	–66	–50
Onderzoek & innovatie	**e = a-b-c+d**	**–350**	**–361**
Netto-omzet	f	10 884	11 415
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	**g = -e/f**	***3,2%***	***3,2%***

De inspanningen op het gebied van **Research & Innovation** bedroegen in 2016 € -350 miljoen. De daling met 3% is vooral toe te schrijven aan de herwerking voor Cytec en de daling bij R&I Corporate door de stopzetting van het OLED-project. 85% van de R&I-investeringen van de Groep wordt rechtstreeks beheerd door de bedrijfsactiviteiten.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

De inspanningen in onderzoek en innovatie zijn gebaseerd op de volgende innovatiehefbomen:

- Een uitmuntendheidsprogramma om de efficiëntie te verbeteren en de doorlooptijd naar de markt te verkorten;
- Beleid op het gebied van intellectuele eigendom om de toekomstige reikwijdte van Solvay te verbeteren;
- Een uitgebreid netwerk van open innovatie (door samenwerking met universiteiten, kmo's en andere bedrijfstakken) om de efficiëntie te optimaliseren en te profiteren van de in de buitenwereld aanwezige creativiteit en capaciteit;
- Samenwerking met start-ups en investeringen in risicokapitaalfondsen waardoor Solvay in strategische gebieden optimaal kan profiteren van het aanwezige potentieel.

4. TOELICHTINGEN BIJ DE ONDERLIGGENDE SEGMENTCIJFERS

Segmentoverzicht

	Onderliggend		
In € miljoen	**2016**	2015 pro forma	% joj
Netto-omzet	**10 884**	**11 415**	***–4,7%***
Advanced Materials	4 313	4 503	–4,2%
Advanced Formulations	2 668	2 885	–7,5%
Performance Chemicals	2 460	2 526	–2,6%
Functional Polymers	1 436	1 490	–3,6%
Corporate & Business Services	7	11	–39%
EBITDA	**2 284**	**2 125**	***7,5%***
Advanced Materials	1 110	1 079	2,9%
Advanced Formulations	484	522	–7,2%
Performance Chemicals	695	628	11%
Functional Polymers	222	141	57%
Corporate & Business Services	–227	–245	7,3%
EBIT	**1 534**	**1 398**	***9,7%***
Advanced Materials	829	798	3,9%
Advanced Formulations	327	378	–14%
Performance Chemicals	534	470	14%
Functional Polymers	137	58	n.m.
Corporate & Business Services	–293	–306	4,4%
Kapitaalinvesteringen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	**–929**	**–1 057**	***12%***
Advanced Materials	–435	–415	–4,8%
Advanced Formulations	–134	–225	40%
Performance Chemicals	–186	–242	23%
Functional Polymers	–95	–71	–34%
Corporate & Business Services	–79	–104	24%
Onderzoek & innovatie	**–350**	**–361**	***–3,0%***
Advanced Materials	–155	–160	3,4%
Advanced Formulations	–87	–89	2,6%
Performance Chemicals	–26	–26	–2,6%
Functional Polymers	–30	–31	1,8%
Corporate & Business Services	–52	–55	5,6%

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B14
Advanced Materials

		Onderliggend	
In € miljoen	**2016**	2015 pro forma	% joj
Netto-omzet	**4 313**	**4 503**	***–4,2%***
Specialty Polymers	1 922	1 901	*1,1%*
Composite Materials	1 073	1 169	*–8,2%*
Special Chem	862	912	*–5,5%*
Silica	455	521	*–13%*
EBITDA	**1 110**	**1 079**	***2,9%***
EBITDA-marge	*26%*	*24%*	*1,8pp*
EBIT-marge	*19%*	*18%*	*1,5pp*
CFROI	***9,4%***	***9,2%***	***0,2pp***
Kasstroomomzetting	*61%*	*62%*	*–0,7pp*
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	*3,6%*	*3,6%*	*–*

Ontwikkelingen in netto-omzet

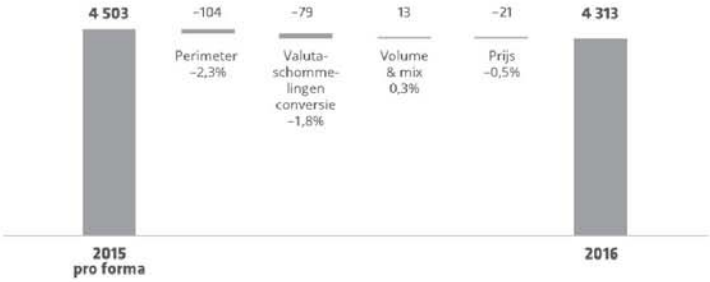

De netto-omzet bedroeg € 4 313 miljoen. De lagere omzet was vooral het gevolg van de verkoop van de koelmiddelen- en PCC-activiteiten van Special Chem in 2015, naast ongunstige wisselkoersen. De bescheiden volumegroei compenseerde de lagere prijzen. **Specialty Polymers** zette een hogere omzet neer. De sterkere volumes voor diverse toepassingen, zoals consumentengoederen, auto's en de medische sector konden de teruggelopen vraag naar smart devices meer dan goedmaken. De omzetvolumes van **Composite Materials** leden onder de verwachte verminderde productie van oudere vliegtuigprogramma's en een lagere afzet aan industriële markten. **Special Chem** rapporteerde een goede vraag naar katalysatoren voor auto's en groei in de halfgeleidermarkt. Bij **Silica** werd de volumegroei in diverse regionale markten voor energiezuinige banden grotendeels teniet gedaan door de waardevermindering van de Venezolaanse bolivar.

De onderliggende EBITDA groeide 2,9% tot € 1 110 miljoen, geholpen door operationele uitmuntendheidsprogramma's en synergiën uit Cytec. Hierdoor steeg de EBITDA-marge met 1,8%-punten tot 26%.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B15
Advanced Formulations

		Onderliggend	
In € miljoen	**2016**	2015 pro forma	% j/oj
Netto-omzet	**2 668**	**2 885**	**-7,5%**
Novecare	1 663	1 895	-12%
Technology Solutions	656	631	3,9%
Aroma Performance	350	360	-2,7%
EBITDA	**484**	**522**	**-7,2%**
EBITDA-marge	*18%*	*18%*	*0,1pp*
EBIT-marge	*12%*	*13%*	*-0,9pp*
CFROI	***6,1%***	***6,5%***	***-0,4pp***
Kasstroomomzetting	*72%*	*57%*	*15pp*
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	*3,2%*	*3,1%*	*0,2pp*

Ontwikkelingen in netto-omzet

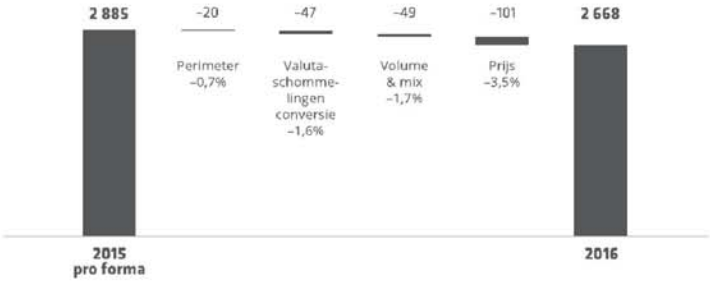

De netto-omzet daalde met -7,5% naar € 2 668 miljoen, waarvan -3,5% te wijten was aan lagere prijzen en de rest aan volumes en wisselkoersfluctuaties. De jaaromzet van **Novecare** ondervond de gevolgen van de terugval op de olie- en gasmarkten, die aan het eind van het jaar verbeterde. Novecare liet goede groei zien in andere markten, zoals huishoudelijke en persoonlijke verzorgingsproducten, landbouw, coatings en industriële toepassingen. Bij **Technology Solutions** steeg de omzet bijna 4% dankzij de groei bij op fosfor- en fosfinegebaseerde chemicaliën. Dit beperkte de impact van de zwakkere vraag uit de mijnbouwsector, waar een aantal belangrijke klanten hun activiteiten terugschroefde. De omzet van **Aroma Performance** profiteerde van volumegroei bij de nieuwe Chinese vanillinefabriek, maar dit werd deels ongedaan gemaakt door de prijsdruk vanuit concurrenten.

De onderliggende EBITDA daalde -7,2% naar € 484 miljoen onder invloed van wisselkoersfluctuaties, lagere volumes en prijsdruk. De onderliggende EBITDA-marge bleef stabiel op 18% na maatregelen om de kosten te herstructureren in antwoord op de moeilijkere marktomgeving.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B16
Performance Chemicals

	Onderliggend		
In € miljoen	**2016**	2015 pro forma	% joj
Netto-omzet[1]	**2 460**	**2 526**	**-2 6%**
Soda Ash & Derivatives	1 561	1 554	0,4%
Peroxides	542	558	-2,8%
Coatis	346	398	-13%
EBITDA	**695**	**628**	**11%**
EBITDA-marge	*28%*	*25%*	*3,4pp*
EBIT-marge	*22%*	*19%*	*3,1pp*
CFROI	***8,9%***	***8,5%***	***0,5pp***
Kasstroomomzetting	*73%*	*61%*	*12pp*
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	*1,1%*	*1,0%*	*0,1pp*

(1) Na de afsplitsing van Acetow zijn een aantal resterende activiteiten nog steeds opgenomen in de netto-omzet van Performance Chemicals. Deze beliepen € 3 mln in kw4 en € 10 mln in het jaar 2016, tegenover € 4 mln in kw4 en € 16 mln in het jaar 2015. Er was geen materiële bijdrage aan de EBITDA.

Ontwikkelingen in netto-omzet

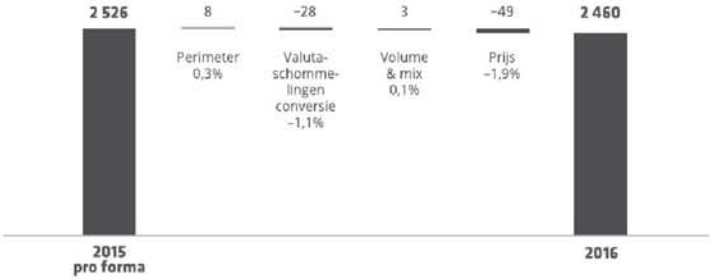

De netto-omzet daalde -2,6% naar € 2 460 miljoen waarbij de doorberekening van lagere grondstoffenkosten aan klanten leidde tot gemiddeld lagere prijzen. De wisselkoerseffecten waren dit jaar negatief, vooral door de waardevermindering van de Braziliaanse real. De volumes bleven gemiddeld gelijk. Bij **Soda Ash & Derivatives** waren de volumes vergelijkbaar met vorig jaar. De sterke omzet van bicarbonaat in Azië na het opstarten van de nieuwe fabriek in Thailand, compenseerden voor de wat lagere volumes in natriumcarbonaat als gevolg van de tragere marktvraag aan het begin van het jaar. Bij **Peroxides** droeg de ingebruikneming van de nieuwe fabriek in China bij aan de volumegroei in de traditionele markt voor het bleken van houtpulp. Dit maakte de zwakkere omzet in specialiteitsmarkten goed. In totaal daalde de omzet echter door het mixeffect. **Coatis** leed onder de tegenvallende vraag vanuit de Latijns-Amerikaanse markt.

De onderliggende EBITDA groeide met 11% tot € 695 miljoen. Operationele uitmuntendheidsinitiatieven bleven de belangrijkste pijler voor deze verbetering en leidde tot een EBITDA-recordmarge van 28%.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B17
Functional Polymers

	Onderliggend		
In € miljoen	**2016**	2015 pro forma	% j/oj
Netto-omzet	**1 436**	**1 490**	***-3,6%***
Polyamide	1 414	1 448	-2,4%
Chlorovinyls[1]	22	41	-47%
EBITDA	**222**	**141**	***57%***
EBITDA-marge	*15%*	*9,5%*	*5,9pp*
EBIT-marge	*9,5%*	*3,9%*	*5,6pp*
CFROI	***5,1%***	***3,5%***	***1,6pp***
Kasstroomomzetting	*57%*	*50%*	*7,2pp*
Onderzoek- & innovatie-intensiteit	*2,1%*	*2,1%*	-

(1) Na de afsplitsing van Vinythai zijn nog een aantal overblijvende PVC handels- en onderzoeksactiviteiten opgenomen in de netto-omzet van Chlorovinyls. Deze komen uit de beëindiging van de Europese, Latijns-Amerikaanse en Aziatische chloorvinylactiviteiten. Deze resterende activiteiten hadden geen materiële impact op de EBITDA. De EBITDA omvat echter wel de nettobijdrage van de RusVinyl joint-venture (de Russische pvc-activiteit) na aanpassing voor financiële uitgaven.

Ontwikkelingen in netto-omzet

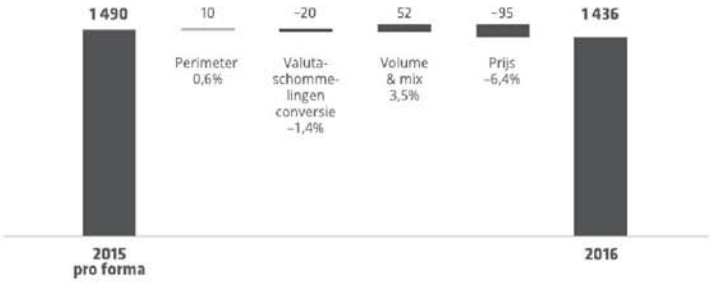

De netto-omzet daalde -3,6% naar € 1 436 miljoen door een prijsdaling van -6,4%. Deze was het gevolg van lagere grondstoffenkosten die gedeeltelijk werden doorberekend aan klanten. De volumes stegen 3,5% dankzij de gunstige marktomstandigheden voor polyamides, zowel upstream als downstream. Valutakoersfluctuaties hadden een negatieve impact op conversie van -1,4%. Dit kwam door de waardestijging van de euro tegenover de lokale munten van Brazilië en Korea, waar Solvay grote productiefaciliteiten heeft.

De onderliggende EBITDA groeide 57% tot € 222 miljoen dankzij het hogere volume van polyamide, samen met de voordelen van operationele uitmuntendheidsprogramma's die de lagere verkoopprijzen ruimschoots goedmaakten. RusVinyl, de Russische pvc joint venture van Solvay, leverde een sterke bijdrage aan de resultaten en draaide gedurende het jaar nagenoeg op volle capaciteit. De onderliggende EBITDA-marge steeg vergeleken met 2015 met 5,9%-punt tot 15%.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B18
Corporate & Business Services

		Onderliggend	
In € miljoen	2016	2015 pro forma	% j/oj
Netto-omzet	**7**	**11**	**-39%**
Energy Services	4	11	-68%
Other Corporate & Business Services	3	-	n.m.
EBITDA	**-227**	**-245**	**7,3%**

De netto onderliggende EBITDA-kosten kwamen uit op € -227 miljoen, € 18 miljoen lager dan in 2015, dankzij uitmuntendheidsprogramma's en de synergievoordelen van Cytec. Exclusief eenmalige posten in beide jaren valt de EBITDA € 41 miljoen hoger uit dan in 2015.

Bij **Energy Services** bedroeg de EBITDA € 3 miljoen tegenover € -3 miljoen in 2015. Het verschil is volledig toe te schrijven aan een afschrijving van € -7 miljoen op CO_2-emissierechten in 2015. In 2016 droegen de herstructurering van bepaalde hernieuwbare energie-activiteiten en het verbeterde bedrijfsklimaat voor energie- en CO_2-beheer bij aan het resultaat.

De EBITDA-kosten bij Other **Corporate & Business Services** bedroegen € -231 miljoen. Dit was een belangrijke verbetering ten opzichte van 2015, toen een eenmalige winst van € 30 miljoen werd opgenomen in verband met uitkeringen na pensionering in de VS. De voordelen van operationele uitmuntendheidsprogramma's en synergiën compenseerden ruimschoots de inflatie gedurende 2016.

5. AANSLUITING VAN ONDERLIGGENDE MET IFRS-CIJFERS

Naast de financiële informatie conform IFRS rapporteert Solvay ook onderliggende prestatie-indicatoren voor de winst-en-verliesrekening om een consistentere en beter vergelijkbare indicatie te geven van de economische prestaties van Solvay. Deze cijfers corrigeren de IFRS-cijfers voor de niet-contante impact van de boekhoudkundige toerekening van de overnameprijs (PPA) bij acquisities, voor de coupons van eeuwigdurende hybride obligaties, die conform IFRS ondergebracht worden als eigen vermogen maar beschouwd worden als schulden in de onderliggende informatie, en voor andere elementen, teneinde een voorstelling te verkrijgen zonder vertekeningen, en die de beoordeling van de onderliggende prestaties en de vergelijkbaarheid van de resultaten doorheen de tijd mogelijk maakt. De gegevens over 2016 worden vergeleken met niet-geauditeerde pro forma-cijfers over 2015 inclusief Cytec, alsof de overname had plaatsgevonden op 1 januari 2015.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

		2016			2015 pro forma		
In € miljoen	*Toelichtingen*	**IFRS**	**Aanpassingen**	**Onderliggend**	IFRS	Aanpassingen	Onderliggend
Omzet		**11 403**	**–**	**11 403**	**11 882**	**–**	**11 882**
waarvan andere dan van kernactiviteiten		519	–	519	467	–	467
waarvan netto-omzet		10 884	–	10 884	11 415	–	11 415
Kostprijs van de omzet	*(B19) (B20)*	–8 314	84	8 230	–8 834	83	–8 751
Brutomarge		**3 090**	**84**	**3 173**	**3 048**	**83**	**3 131**
Commerciële & administratieve kosten	*(B19) (B20)*	–1 465	50	–1 416	–1 517	57	–1 459
Kosten van onderzoek & ontwikkeling	*(B20)*	–305	3	–302	–318	–	–318
Overige operationele opbrengsten & kosten	*(B20)*	–222	231	9	–228	229	1
Resultaat uit joint ventures & geassocieerde deelnemingen	*(B19)*	85	–16	69	21	22	44
Resultaat uit portefeuillebeheer en herevaluaties	*(B19) (B20)*	–164	164	–	–212	212	–
Resultaat uit historische sanering & belangrijke juridische geschillen	*(B19)*	–56	56	–	–41	41	–
EBITDA	***(B19)***	**2 131**	**152**	**2 284**	**1 857**	**268**	**2 125**
Afschrijvingen & bijzondere waardeverminderingen van activa	*(B20)*	–1 169	419	–750	–1 103	376	–727
EBIT	***(B20)***	**962**	**571**	**1 534**	**754**	**644**	**1 398**
Netto schuldenlasten	*(B21)*	–226	–	–226	–235	25	–210
Coupons van eeuwigdurende hybride obligaties	*(B21)*	–	–111	–111	–	–112	–112
Interesten en geboekte wisselkoerswinsten/verliezen op de RusVinyl joint venture	*(B21)*	–	–26	–26	–	–27	–27
Disconteringskosten van de voorzieningen	*(B21)*	–118	12	–106	–77	–14	–92
Resultaat uit financiële activa beschikbaar voor verkoop	*(B21)*	5	–5	–	–8	8	–
Winst van de periode vóór belastingen		**624**	**441**	**1 065**	**434**	**524**	**957**
Belastingen op winst	*(B22)*	56	–347	–291	–35	–265	–300
Winst van de periode uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		**680**	**94**	**774**	**399**	**259**	**657**
Winst van de periode uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	*(B23)*	–6	138	133	50	126	175
Winst van de periode	***(B24)***	**674**	**233**	**907**	**448**	**385**	**833**
toegerekend aan Solvay aandeel	*(B24)*	621	225	846	400	368	768
toegerekend aan minderheidsbelangen	*(B24)*	53	7	61	48	17	65

TOELICHTING B19
IFRS EBITDA

De **EBITDA** conform IFRS bedroeg € 2 131 miljoen tegenover € 2 284 miljoen op onderliggende basis. Het verschil van € 152 miljoen wordt verklaard door de volgende aanpassingen op de resultaten conform IFRS, waardoor de resultaten beter te vergelijken zijn:

- € 82 miljoen voor niet-contante impact van de boekhoudkundige toerekening van de overnameprijs (PPA). Deze bestaat uit het opnemen in resultaat van de step-up in voorraden van Cytec, die in "*Kostprijs van de omzet*" wordt aangepast.
- € 9 miljoen voor kosten verbonden aan vroegere overnames, in dit geval de retentiepremies bij Chemlogics, die aangepast worden in "*Commerciële en administratieve kosten*".
- € -16 miljoen in "*Resultaat uit joint ventures & geassocieerde deelnemingen*" voor de valutawinst op in euro uitgedrukte schulden van de RusVinyl joint venture, na de herwaardering van de Russische roebel sinds begin van het jaar, gesaldeerd met financieringskosten van de joint venture. Deze elementen worden geherclassificeerd onder "Netto financieringskosten".

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

- € 21 miljoen voor de nettokosten in "*Resultaat van het beheer van de portefeuille en herwaarderingen*", met uitzondering van gerelateerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. Deze omvatten herstructureringskosten van € -116 miljoen, voornamelijk verbonden aan herstructureringsplannen bij Corporate & Business Services, Special Chem en Soda Ash & Derivatives, evenals € -46 miljoen aan kosten en verliezen verbonden aan overnames en vervreemdingen. Deze kosten werden deels gecompenseerd door een netto meerwaarde van € 72 miljoen uit de verkoop uit Inovyn, de vrijval aan Solvay van € 49 miljoen uit holdback-betalingen bij Chemlogics en een netto meerwaarde van € 20 miljoen uit de verkoop van grond.
- € 56 miljoen aan nettokosten gerelateerd aan "*Historische saneringen & belangrijke juridische geschillen*".

TOELICHTING B20
IFRS EBIT

De **EBIT** conform IFRS bedroeg € 962 miljoen tegenover € 1 534 miljoen op onderliggende basis. Het verschil van € 571 miljoen wordt verklaard door de eerder vermelde aanpassingen op EBITDA-niveau van € 152 miljoen en € 419 miljoen bij "Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen". Deze laatste bestaan uit:

- € 277 miljoen voor de niet-contante impact van de boekhoudkundige toerekening van de overnameprijs (PPA). Deze bestaat uit afschrijvingen op immateriële activa, die voor € 2 miljoen aangepast worden in de "Kostprijs van de omzet", voor € 41 miljoen in "Commerciële & administratieve kosten", voor € 3 miljoen in "Kosten van Onderzoek & Innovatie" en voor € 231 miljoen in "Overige operationele opbrengsten & kosten";
- € 143 miljoen voor de netto-impact van bijzondere waardeverminderingen, die niet-contant zijn en geboekt worden onder "Portefeuillebeheer en herwaarderingen". Deze zijn voornamelijk verbonden aan de stillegging van de natriumcarbonaatfabriek in Egypte voor € -82 miljoen en aan hernieuwbare energie-activa voor € -49 miljoen.

TOELICHTING B21
IFRS netto financieringskosten

De **netto financieringskosten** conform IFRS bedroegen € -339 miljoen vergeleken met € -469 miljoen op onderliggende basis. De aanpassingen van € -130 miljoen in de netto financieringskosten conform IFRS bestaan uit:

- € -26 miljoen voor de herclassificatie als netto financieringskosten van de financieringskosten en de gerealiseerde valutakoersresultaten op in euro uitgedrukte schulden van de RusVinyl joint venture. Het verschil van € 42 miljoen met de aanpassing op de EBITDA is toe te schrijven aan niet-gerealiseerde wisselkoerswinsten.
- € -111 miljoen voor herclassificatie van de coupons op eeuwigdurende hybride obligaties, die onder IFRS als dividenden worden opgenomen, maar bij de onderliggende resultaten als financieringskosten.
- € 12 miljoen voor de eenmalige netto-impact van dalende discontovoeten op de waardering van milieuverplichtingen.
- € -5 miljoen voor het "Resultaat uit financiële activa beschikbaar voor verkoop".

TOELICHTING B22
IFRS belastingen op winst

De **winstbelasting** conform IFRS stelden een winst van € 56 miljoen voor vergeleken met een last van € -291 miljoen op onderliggende basis. De aanpassing van € -347 miljoen bestaat uit:

- € -145 miljoen voor de impact op belastingen van aanpassingen in het onderliggend resultaat vóór belastingen (zoals hiervoor beschreven).
- € -202 miljoen voor belastingelementen die verband houden met voorgaande jaren, voornamelijk door de opname van uitgestelde belastingvorderingen in België en het Verenigd Koninkrijk.

TOELICHTING B23
IFRS winst van beëindigde bedrijfsactiviteiten

Beëindigde bedrijfsactiviteiten genereerden een nettoverlies van € -6 miljoen conform IFRS, maar een winst van € 133 miljoen op onderliggende basis. De aanpassing van € 138 miljoen op het resultaat conform IFRS bestaat uit:

- € 129 miljoen voor Indupa, inclusief aanpassingen inde reële waarde en € 54 miljoen voor de recyclage van negatieve omrekeningsverschillen op valuta bij de afronding van de verkoop eind december.
- € 26 miljoen voor kosten verbonden aan de vervreemding van Acetow en Vinythai, inclusief PPA afschrijvingen.
- € -17 miljoen verbonden aan winsten op de vervreemde farmaceutische activiteiten, aangezien in onderliggende resultaten geen rekening wordt gehouden met winsten en verliezen na afsluiting van de vervreemding.

TOELICHTING B24
IFRS winst van de periode

De winst over de periode die conform IFRS is toegerekend aan Solvay bedroeg € 621 miljoen, na aftrek van € 53 miljoen aan winst toegerekend aan minderheidsbelangen. Op onderliggende basis bedroeg de winst toegerekend aan minderheidsbelangen € 61 miljoen, na aftrek van € 7 miljoen voor de impact van de eerder vermelde aanpassingen. Dit leidde tot een onderliggende winst over de periode toegerekend aan Solvay van € 846 miljoen.

6. TOELICHTINGEN BIJ DE CIJFERS PER AANDEEL

Historische kerncijfers per aandeel

		Zoals gepubliceerd				
		2012	2013	2014	2015	**2016**
Aantal aandelen (in 1000 aandelen)						
Uitgegeven aandelen op het einde van het jaar	a	84 701	84 701	84 701	105 876	105 876
Eigen aandelen op het einde van het jaar	b	1 735	1 530	1 719	2 106	2 652
Aandelen aangehouden door Solvac op het einde van het jaar	c	25 559	25 559	25 578	32 116	32 511
Uitstaande aandelen op het einde van het jaar	d = a-b	82 966	83 171	82 982	103 770	103 225
Gemiddelde uitstaande aandelen (basisberekening)	e	82 305	83 151	83 228	83 738	103 294
Gemiddelde uitstaande aandelen (verwaterde berekening)	f	82 696	83 843	83 890	84 303	103 609
Cijfers per aandeel (in €)						
Eigen vermogen toegerekend aan Solvay aandeel	g = .../d[2]	73,90	70,71	64,71	69,72	72,83
Onderliggende winst van de periode (basis)	h = .../e[2]					8,19
IFRS winst van de periode (basis)	i = .../e[2]	7,10	3,25	0,96	4,85	6,01
IFRS winst van de periode (verwaterd)	j = .../f[2]	7,06	3,22	0,96	4,81	5,99
Brutodividend[3]	k	3,20	3,20	3,40	3,30	3,45
Nettodividend[3]	l = k*(1-...%)[4]	2,40	2,40	2,55	2,41	2,42
Cijfers van de aandelenkoers (in €)						
Hoogste[5]	m	109,80	121,05	129,15	141,10	112,30
Laagste[5]	n	62,11	97,20	100,15	88,01	70,52
Gemiddelde[5]	o = v/u	87,33	109,42	114,35	105,74	89,32
Op het einde van het jaar	p	109,35	115,00	112,40	98,43	111,35
Onderliggende koers/winst verhouding	q = p/h					*13,6*
IFRS koers/winst verhouding	r = p/i	*15,4*	*35,4*	*116,6*	*20,3*	*18,5*
Bruto dividendrendement	s = k/p	*2,9%*	*2,8%*	*3,0%*	*3,4%*	*3,1%*
Netto dividendrendement	t = l/p	*2,2%*	*2,1%*	*2,3%*	*2,4%*	*2,2%*
Effectenmarktcijfers[6]						
Jaarlijks volume (in 1000 aandelen)	u	77 144	53 643	48 600	82 718	86 280
Jaarlijks volume (in € mld)	v	6 737	5 870	5 557	9 218	7 707
Marktkapitalisatie, einde jaar (in € mld)	w = p*d	9 262	9 741	9 520	10 421	11 789
Omloopsnelheid	x = u/a	*91%*	*63%*	*57%*	*78%*	*81%*
Omloopsnelheid aangepast voor free-float	y = u/(a-b-c)	*134%*	*93%*	*85%*	*115%*	*122%*

(1) De cijfers van het boekjaar 2015 worden niet voorgesteld op pro forma basis, i.e. sluiten Cytec uit.

(2) De teller kan onder dezelfde naam gevonden worden in de tabel van historische financiële kerncijfers in deel 1 van de Business review.

(3) Aanbevolen dividend voor 2016, in afwachting van algemene aandeelhoudersvergadering op 9 mei 2017.

(4) Belgische roerende voorheffing van toepassing in het jaar van de dividenduitkering, i.e. het volgende jaar: 25% in 2013-2015, 27% in 2016, 30% in 2017.

(5) De beurskoersgegevens van 2015 gebruiken de beurskoers aangepast met een factor 93,98% voor de periode tot en met 3 december 2015. De aanpassing weerspiegelt de verdeling van de voorkeurrechten verbonden aan de kapitaalverhoging die in december 2015 werd voltooid.

(6) De effectenmarktcijfers zijn gebaseerd op alle transacties die door Euronext werden geregistreerd.

ANDERE OVEREENKOMSTIG HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN NEER TE LEGGEN DOCUMENTEN

JAARVERSLAG

TOELICHTING B25
Winst per aandeel

		2016	2015 pro forma	2015 pro forma
Winst toegerekend aan Solvay aandeel (in € mln)				
Onderliggende winst van de periode	a	846	768	10%
Onderliggende winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	b	729	618	18%
IFRS winst van de periode	c	621	400	55%
IFRS winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	d	640	366	75%
Aantal aandelen (in 1000 aandelen)				
Uitgegeven aandelen op het einde van het jaar	e	105 876	105 876	–
Eigen aandelen op het einde van het jaar	f	2 652	2 106	26%
Uitstaande aandelen op het einde van het jaar	g = e-f	103 225	103 770	–0,5%
Gemiddelde uitstaande aandelen (basisberekening)(1)	h	103 294	103 770	–0,5%
Gemiddelde uitstaande aandelen (verwaterde berekening)(1)	i	103 609	104 470	–0,8%
Cijfers per aandeel (in €)				
Onderliggende winst van de periode (basis)	j = a/h	8,19	7,40	11%
Onderliggende winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (basis)	k = b/h	7,06	5,95	19%
IFRS winst van de periode (basis)	l = c/h	6,01	3,86	56%
IFRS winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (basis)	m = d/h	6,20	3,52	76%
IFRS winst van de periode (verwaterd)	l = c/i	5,99	3,83	11%
IFRS winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten (verwaterd)	m = d/i	6,18	3,50	19%

(1) Het gemiddelde aantal uitstaande aandelen gebruikt voor 2015 pro forma zijn die van het einde van het jaar, aangezien de kapitaalverhoging in december 2015 de berekening anders zou verdraaien.

TOELICHTING B26
Dividend

De Raad van Bestuur heeft besloten om tijdens de gewone algemene vergadering van 9 mei 2017 een brutodividend aan te bevelen van € 3,45 per aandeel (€ 2,415 netto per aandeel).

Het dividend over het boekjaar 2016 laat een stijging zien van 4,5% vergeleken met het boekjaar 2015. Dit is in lijn met het dividendbeleid van de Groep om indien mogelijk een stabiel tot stijgend dividend te handhaven en deze, voor zover mogelijk, nooit naar beneden bij te stellen.

Gelet op het interim-dividend van € 1,32 bruto per aandeel (€ 0,924 netto per aandeel) dat op 18 januari 2017 werd uitgekeerd, zal het resterende dividend over 2016, dat gelijk is aan € 2,13 bruto per aandeel (€ 1,491 netto per aandeel) op 16 mei 2017 worden uitgekeerd op voorwaarde dat de algemene aandeelhoudersvergadering dit goedkeurt.

VERSLAG VAN DE COMMISSARISSEN

Deloitte.

Solvay NV

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2016

VERSLAG VAN DE COMMISSARISSEN

Deloitte.

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van Solvay NV over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons verslag over de jaarrekening, en omvat tevens ons verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen. De jaarrekening omvat de balans op 31 december 2016 en de resultatenrekening voor het boekjaar afgesloten op die datum, alsmede een overzicht van de waarderingsregels en andere toelichtingen.

Verslag over de jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de jaarrekening van Solvay NV ("de vennootschap"), opgesteld op basis van het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, met een balanstotaal van 19 489 miljoen EUR en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 404 miljoen EUR.

Verantwoordelijkheid van de raad van bestuur voor het opstellen van de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor het implementeren van de interne controle die ze noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van de commissaris

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (International Standards on Auditing - ISA) zoals deze in België werden aangenomen. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne controle van de vennootschap in aanmerking die relevant is voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de vennootschap. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde waarderingsregels en van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van de presentatie van de jaarrekening als geheel. Wij hebben van de aangestelden en van de raad van bestuur van de vennootschap de voor onze controle vereiste opheldeningen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Deloitte Bedrijfsrevisoren / Reviseurs d'Entreprises
Burgerlijke vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid /
Société civile sous forme d'une société coopérative à responsabilité limitée
Registered Office: Gateway building, Luchthaven Nationaal 1 J, B-1930 Zaventem
VAT BE 0429.053.863 - RPR Brussel/RPM Bruxelles - IBAN BE 17 2300 0465 6121 - BIC GEBABEBB

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

VERSLAG VAN DE COMMISSARISSEN

Solvay NV
Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2016

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Solvay NV een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de vennootschap per 31 december 2016, en van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Verslag over andere door wet- en regelgeving gestelde eisen

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en van de statuten van de vennootschap.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaringen die niet van aard zijn om de draagwijdte van ons oordeel over de jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag, opgesteld overeenkomstig de artikelen 95 en 96 van het Wetboek van vennootschappen en neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.
- De sociale balans, neer te leggen overeenkomstig artikel 100 van het Wetboek van vennootschappen, behandelt, zowel qua vorm als qua inhoud, de door de wet vereiste inlichtingen en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties op basis van de informatie waarover wij beschikken in ons controledossier.
- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u geen verrichtingen of beslissingen mede te delen die in overtreding met de statuten of het Wetboek van vennootschappen zijn gedaan of genomen.
- Tijdens het boekjaar werd een interim-dividend uitgekeerd waarover wij de hierbij gevoegde verslaag hebben opgesteld, overeenkomstig de wettelijke vereisten.

Zaventem, 30 maart 2017

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren
BV o.v.v.e. CVBA
Vertegenwoordigd door Michel Denayer

SOLVAY S.A.

Betalingen aan regeringen
Verslag 2016

Voorstellingsbasis en reikwijdte

Dit verslag is opgesteld in overeenstemming met de richtlijn inzake transparantie (2013/50 / EU), met betalingen aan regeringen communicatie, in overeenstemming met hoofdstuk 10 van de richtlijn Accountant (2013/34 / EU).
Royalties overheden worden gepresenteerd aan de hand van een betaling in contanten in de periode. Het rapport bevat de betalingen voor activiteiten in verband met de winning van delfstoffen uit al onze activiteiten. . De betaalde belastingen in verband met mijnbouwactiviteiten niet betrouwbaar kan worden gescheiden van andere belastingen .. Daarom betaalde belastingen inkomen zijn uitgesloten van dit rapport. Het sluit ook de betalingen door entiteiten die worden verwerkt volgens de 'equity'-methode, zoals Provadsol (BG) en Varovik Devnya (BG).

Solvay SA, de moedermaatschappij van de groep, opgesteld in het verslag op geconsolideerde basis en rapporteert over de activiteiten van haar dochterondernemingen die actief zijn in de winningsindustrie. De volgende termen hebben de hieronder gegeven betekenissen:

Regering
Elke nationale, regionale of lokale overheid van een land, met inbegrip van alle departementen, instanties of ondernemingen die door deze autoriteit.

Project
De operationele activiteiten die worden beheerst door een enkel contract, vergunning, huurovereenkomst, concessie of een soortgelijke juridische constructies zijn de basis voor de betaling van schulden aan de overheid. Wanneer meerdere dergelijke overeenkomsten hoofdzaak zijn verbonden, is een uniek project.

Royalties
Betalingen aan regeringen voor de omzet of de productie in verband met de winning van mineralen en steenkool.

Informatie drempel
Betalingen aan een overheid in de vorm van een eenmalige betaling of een reeks gerelateerde betalingen 100 000 of meer tijdens een oefening maken deel uit van dit rapport. Daarom is in de tabellen "door de regering Betalingen" en "project betalingen" enkele kleine betalingen werden uitgesloten, waardoor het verschil met het totaal van tabel "landen Betaling", legt.

Betalingen per land :

In € duizenden T01	Royalties
Belgium	252
Spain	335
Germany	748
Italy	1.978
United States of America	26.876
Total	**30.189**

Betalingen per regering

In € duizenden T02	Royalties
Belgium	**229**
City of Philippeville	229
Spain	**311**
City of San Felice	207
City of Polanco	104
Germany	**687**
District government Arnsberg	687
Italy	**1.977**
National	1.170
Region Toscana	578
City of San Carlo	229
United States of America	**26.876**
National	14.060
Sweetwater county	8.097
State of Wyoming	4.719
Total	**30.080**

VERSLAG VAN BETALINGEN AAN OVERHEDEN

Betaling per project

In € duizenden T03	Royalties
Belgium	**252**
Walcourt quarry mine	252
Spain	**335**
Polanco salt mine	116
San Felice salt mine	219
Germany	**687**
Epe Salt mine	687
Italy	**1.977**
Ponteginori salt mine	1.574
San Carlo quarry mine	403
United States of America	**26.875**
Green River soda ash mine	26.875
Total	**30.126**

SOCIALE BALANS

Nummers van de paritaire comités die voor de onderneming bevoegd zijn:

STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

WERKNEMERS WAARVOOR DE ONDERNEMING EEN DIMONA-VERKLARING HEEFT INGEDIEND OF DIE ZIJN INGESCHREVEN IN HET ALGEMEEN PERSONEELSREGISTER

Tijdens het boekjaar	Codes	Totaal	1. Mannen	2. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers				
Voltijds	1001	700,7	450,0	250,7
Deeltijds	1002	111,8	24,0	87,8
Totaal in voltijds equivalenten (VTE)	1003	789,5	468,4	321,1
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren				
Voltijds	1011	1.162.654	768.859	393.795
Deeltijds	1012	138.218	32.330	105.888
Totaal	1013	1.300.872	801.189	499.683
Personeelskosten				
Voltijds	1021	162.977.792,33	120.578.482,91	42.399.309,42
Deeltijds	1022	16.817.855,79	4.899.974,34	11.917.881,45
Totaal	1023	179.795.648,12	125.478.457,25	54.317.190,87
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033			

Tijdens het vorige boekjaar	Codes	P. Totaal	1P. Mannen	2P. Vrouwen
Gemiddeld aantal werknemers in VTE	1003	800,2	478,8	321,4
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1013	1.318.227	807.543	510.684
Personeelskosten	1023	177.258.840,83	124.871.443,90	52.387.396,93
Bedrag van de voordelen bovenop het loon	1033			

Op de afsluitingsdatum van het boekjaar	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers	105	701	108	786,9
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	110	681	106	766,5
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	111	20	2	20,4
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	112			
Vervangingsovereenkomst	113			
Volgens het geslacht en het studieniveau				
Mannen	120	444	23	461,5
lager onderwijs	1200	1		1,0
secundair onderwijs	1201	43	6	47,8
hoger niet-universitair onderwijs	1202	83	5	87,0
universitair onderwijs	1203	317	12	325,7
Vrouwen	121	257	85	325,4
lager onderwijs	1210			
secundair onderwijs	1211	25	17	38,7
hoger niet-universitair onderwijs	1212	95	32	120,6
universitair onderwijs	1213	137	36	166,1
Volgens de beroepscategorie				
Directiepersoneel	130	26		26,0
Bedienden	134	675	108	760,9
Arbeiders	132			
Andere	133			

UITZENDKRACHTEN EN TER BESCHIKKING VAN DE ONDERNEMING GESTELDE PERSONEN

Tijdens het boekjaar	Codes	1. Uitzendkrachten	2. Ter beschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	150	4,6	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	151	7.335	
Kosten voor de onderneming	152	251.397,45	

TABEL VAN HET PERSONEELSVERLOOP TIJDENS HET BOEKJAAR

INGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers waarvoor de onderneming tijdens het boekjaar een DIMONA-verklaring heeft ingediend of tijdens het boekjaar werden ingeschreven in het algemeen personeelsregister	205	80	2	81,6
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	210	64	2	65,6
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	211	16		16,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	212			
Vervangingsovereenkomst	213			

UITGETREDEN	Codes	1. Voltijds	2. Deeltijds	3. Totaal in voltijdse equivalenten
Aantal werknemers met een DIMONA-verklaring aangegeven of een in het algemeen personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	305	71	6	75,4
Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst				
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	310	65	6	69,4
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	311	6		6,0
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	312			
Vervangingsovereenkomst	313			
Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst				
Pensioen	340	3		3,0
Werkloosheid met bedrijfstoeslag	341	7		7,0
Afdanking	342	14	4	17,1
Andere reden	343	47	2	48,3
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	350			

INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDING VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Codes	Mannen	Codes	Vrouwen
Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5801	369	5811	260
Aantal gevolgde opleidingsuren	5802	47.233	5812	33.302
Nettokosten voor de onderneming	5803	7.206.362,82	5813	5.080.874,19
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	58031	7.206.362,82	58131	5.080.874,19
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	58032		58132	
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)..	58033		58133	
Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroeps-opleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5821	462	5831	325
Aantal gevolgde opleidingsuren	5822	7.629	5832	5.379
Nettokosten voor de onderneming	5823	591.828,00	5833	417.275,00
Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever				
Aantal betrokken werknemers	5841		5851	
Aantal gevolgde opleidingsuren	5842		5852	
Nettokosten voor de onderneming	5843		5853	